

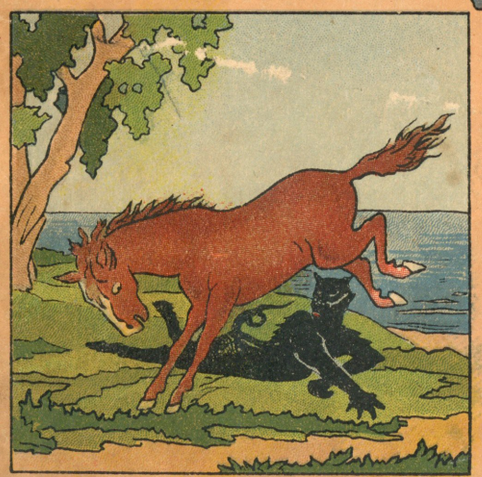
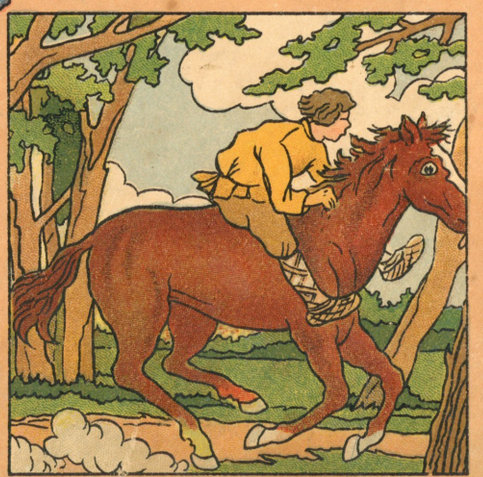

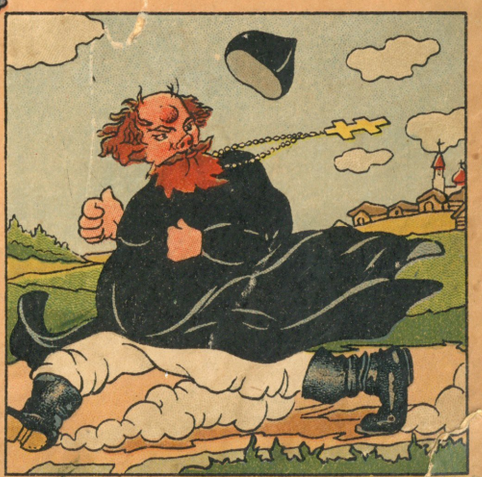

ARH PT- 439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

5

Muinasjutt papist ja tema sulasest Baldaasi

Trük. „Eesti Raudteelane", Tallinn T. 1927

ARh PT-439

Sammuge kaasa eluga

ja nõutage endale o m a osa kõikidest moodsa elu kiirelt-arenevaist avaldusist. „Moodsad eluraamatud“ aitavad Teid selles rohkem kui miski muu. Teie oletegi juba lugematuid kordi püüdnud muretseda endale selgust mitmesuguste eluküsimuste üle. Pahatihti Te aga olete pidanud ikkagi jääma teadmatusesse, kuna Teil pole korda läinud kohata seda isikut või leida seda raamatut, mis oleks avanud Teie silmad. Nii tuhanded küsimused on jäänud vastamata, hulk probleeme selgitamata, TEIL ON JÄÄNUD PUUDU ELUTARKUSEST! Samuti seisate tihti puhtpraktiliste küsimuste ees ega tea, kuidas nendest üle saada. Mitmel puhul pole kerge neidki lahendada. Mõlemil juhul tahavad Teile tulla abiks „Moodsad eluraamatud“. See on täiesti uus tüüp raamatuid. Neis püütakse hoiduda kuivast teaduslikkusest, nad käsitavad küsimusi kõikidele arusaadavalt je selgelt, nad on mitmekülgsed ja köitvad ning haaravad alasid, mille vastu huvi on kõige suurem. Eks selgu see kohe, kui loendame osagi neist aladest, mida tahab puudutada „Moodsate eluraamatute“ esimene sari:

Esinemise palavik
Romaan algab alles abielludes
Normaalse seksuaalelu areng
Elegantne mees ja naine
Kosmeetika aabits mehele ja naisele
Tõde alastikultuurist Eestis
Keda naida ja kellele minna mehele?
Õppige moetantse kodu!

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Kõikide nende raamatute kohta selle broshüüri siseküljed annavad üksikasjaliku selgituse. K õ i k „Moodsad eluraamatud“ ilmuvad eriteadlaste ja asjatundjate sulest, millega nende väärtus täielikult on kindlustatud. „Moodsad eluraamatud“ sisaldavad rohkeid ja asjakohaseid ülesvõtteid, joonistusi meie paremate jõudude sulest, sharshe ja karikatuure. „Moodsad eluraamatud“ ilmuvad s u u r e s r a a m a t u k a u s t a s umbes 80-leheküljelistena.

Esinemise palavik

Dr. E. Kiršenberg — Redo joonistused

Kas Te pole tundnud ärevust ja närvilikkust, kui olete pidanud liikuma seltskonnas, esinema avalikult või koguni kõnelema? Tihti niisugune „esinemise palavik" üldse riisub võimaluse esineda, riisub mõnu seltskonnas liikumisest, hävitab aga ka eduvõimalused kutsealal. Käesoleva raamatu autor valgustab esinemise palavikusse puutuvaid küsimusi tänapäeva arstlise psühholoogia seisukohalt. Ta selgitab esinemise palaviku olemust, selle tekkimislugu ja selle mõju inimese elukäigule. Erilist tähelepanu ta pöörab esinemise palavikust lahtisaamise võimaluste käsitlusele. Ta vaatleb mitmesuguseid ravimisviise (ka hingelisi) ja lõpuks peatub neil võimalustel, mis esinemise palaviku all kannatav inimene i s e võib sellest vabanemiseks ära teha. Raamat väärib eriti nende tähelepanu, kellel oma töös ja tegevuses tuleb sageli kokku puutuda teiste inimestega ja kelle eluedu on olenev julgest ja otsekohesest ülesastumisest oma tõekspidamiste maksmapanekul. Kas leidubki sarnast eluala, kus vaba ja loomulik esinemine ei oma mingit tähendust? Vaevalt küll! Sellepärast lugegu seda raamatut igaüks.

Romaan algab alles abielludes

Dr. med. V. Lindeberg

Kõlab küll veidi võõrana, kuid eks ole abiellumine iseenesest väga lihtne toiming: lühem või pikem tutvus, kokkulepe ja käik perekonnaseisu ametniku juurde. See on kõik. Kuid eks alga alles nüüd romaan, mille kestvust on raske ette ära määrata ja mis oma huvitavusega, keerdkäikudega ja elulikkusega ületab tavaliselt kõik selle, mis romaanide nime all suudetakse panna paberile. Kirjanikul on kerge oma romaanitegelasi vaos hoida, abielus peavad elavad tegelased i s e sündmustiku korrapärase arengu eest hoolt kandma. Meie raamatus eriteadlane kõneleb avameelselt sellest, kuidas vältida ähvardavaid karisid ning arendada oma abieluromaani mööda õnnelikke radasid.

Normaalse seksuaalelu areng

Dr. E. Kiršenberg

Asjaliku erapooletusega käsitab autor selles raamatus seksuaalelu probleeme ja näitab, kuivõrd katastroofilise tähenduse ka kõige õilsamate püüetega inimese elukäigule võib omada vildak ja mõistmatu suhtumine seksuaalelu ülesannetesse. Autor annab ülevaate seksuaaltunde arengust alates varajasemast lapseeast, näitab igal arenemisastmel võimalikkude väärarengute hädaohte ja annab väärtuslikke vaimutervishoidlikke juhiseid seksuaalelu korraldamiseks. Lugedes seda raamatut muutub arusaadavaks side seksuaalelu korratuste ja närvilist iseloomu tervisrikete vahel, millede all kannatavad nii paljud inimesed. Raamat on soovitav kõigile, eriti aga neile, kes õnne armu- ja perekonnaelus ei pea kuigi tähtsaks, sest selle raamatu sisust selgub, et vääratused seksuaalelus toovad paratamatusega kaasa ka vääratusi sel:skondlises ja elukutselises elus.

Elegantne mees ja naine

Toimetaja M. Andreesen

Te olete tihti imetlenud elegantseid mehi ja naisi ning püüdnud lahendada saladust, kuidas neil kõik nii hästi sobib. Pole kerge määritleda, milles seisab mehe ja naise elegants. Õieti moodustavad selle kogusummas tuhat pisiasja käitumises, liigutusis, kõnelusis, ehetes j. n. e., eriti aga riietuses. Neis küsimusis, peamiselt aga viimases tahabki käesolev raamat juhtida lugejaid niihästi sõnas, pildis kui ka karikatuuris. Parimad asjatundjad töötavad kaasa selle raamatu valmistamisel. Riietusküsimusi eriti valgustab pealinna tuntuim jõud riietusalal M. A n d r e e s e n, rätsepmeistrite ühingu esimees. Nii kujuneb siit käsiraamat, mis hoiab kõiki vigade tegemisest oma välimuse korraldamisel.

Kosmeetika aabits

naisele ja mehele

Mis selles raamatus on öelda eriteadlasel, on uudne ja huvitav. Köitva sõnalise osa, rohkete piltide ja joonistuste varal juhitakse lugeja kosmeetika kaunis keerulisesse valdkonda ning öeldakse kõike seda, mis niihästi õrnemal kui ka tugeval sool on tarvis teada igapäevasest ilu- ja kehahoiust. Raamatus puudutatakse ka intiimkosmeetikat ning lisatakse muidugi juhiseid erijuhuste puhuks. Rohkearvulised r e t s e p t i d, millede järele apteegis vastavad rohud valmistatakse ilma erilise arstitäheta, muudavad selle raamatu eriti väärtuslikuks ja vajalikuks.

Tõde alastikultuurist Eestis

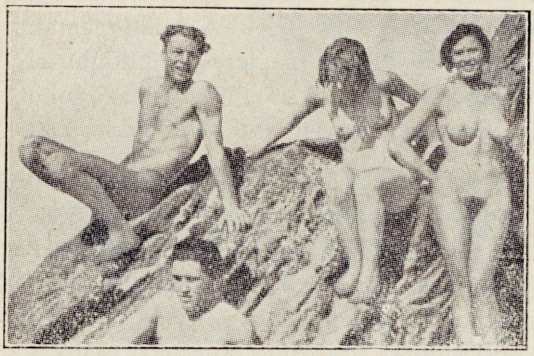

Vabakehakultuur on laialdaselt levinud liikumine, mis läinud aastal ulatudes ka Eestisse sai siin registreeritud seltsi näol isegi ametliku aluse. Talvel Tallinna vabakehakultuurlased kogunevad ühiselt basseini, suvel mõlemad sugupooled koos veedavad vaba aega oma põhimõtetele vastavalt Kakumäel vabas looduses. Meie raamatus selgitatakse vabakehakultuuri põhiküsimusi ning puudutatakse eriti ka Eesti vastavat liikumist. Valitud ülesvõtted ja joonistused tohiksid huvi pakkuda igaühele. Avaldamisele tulevad ka ülesvõtted vabakehakultuurlaste elust Eestis, Lätis ja välismail.

Keda naida ja kellele minna mehele?

Dr. F. Paas

Käesolev küsimus näib küll raskena, kuid on täiesti lahendatav. Autor tahab anda lugejaile teoreetilisi ja praktilisi näpunäiteid, millede varal abielupartneri valikul on võimalik pääseda juhuse kammitsast ning selgitada ette suurimat tõenäolisust õnnelikuks kooseluks. Raamatu autor, kes pikemat aega tegelenud vastavate küsimustega ning on Tallinna abielunõuande punkti arstiks, ütleb, et pole raske ära hoida ebakooskõlalisi abielusid ning juhtida kokku abielupooli, kelle harmooniliseks kooseluks leidub soodne pind.

Õppige moetantse kodu!

Sada põhjust võivad Teid takistada võtmast osa tantsukursusest. Kui elate pealegi provintsis, on h e a tantsuõpetaja Teile otse kättesaamatu. Käesolev raamat asendab ta nüüd eeskujulikult. Raamat ilmub sügisel tantsuhooaja alul tuntuima tantsuõpetaja toimetusel ja sisaldab täieliku moetantsude (ka kõige uuemate) õpetuse vastavate piltide, joonistuste ja tabelitega. Tema järele on lihtne õppida kodus ka kõige keerulisemaid „samme“. E r i l i s a kõneleb avameelselt küsimusist, mille teadmine on vältimatu h e a l e tantsijale.

Moodsate eluraamatute

esimene sari koosneb kümnest raamatust. Kaheksa neist on eelpool mainitud, kaks teemi jätab toimetus lahtiseks, et oleks võimalik käsitada mõnd üleskerkivat põlevat päevakohast küsimust. Juba 20. veebruariks 1934 valmib esimene number — dr. E. Kiršenbergi „Esinemise palavik“,— mis siis ka kohe tellijaile kätte saadetakse. Edaspidi ilmub igal 20-ndal kuupäeval üks „Moodne eluraamat“.

„MOODSATE ELURAAMATUTE“ ESIMENE SARI tuleb müügile äärmiselt soodsatel tingimustel. Terve sarja (10 raamatut) eeltellimishinnaks on ainult 6 kr. 50 s. Eeltellijail tuleb kogu tellimishind tasuda hiljemalt 1. märtsiks 1934 a. Terve sarja tellijaile, kes aga soovivad tasuda raha iga raamatu ilmumisel üksikult, tuleb raamatu eest maksta 85 senti. Üksikmüügile tulevad raamatud ainult juhusel, kui trükist peaks jatkuma. Nende hinnaks üksikmüügil on sel juhul 1 kroon. Nii saab eeltellija raamatud tervelt 350 senti odavamalt.

„MOODSATE ELURAAMATUTE“ TELLIMISI võtavad vastu kõik vabariigi postkontorid ja „Moodsate eluraamatute“ toimetus Tallinnas, Pikk t. 40, tel. 442-06. Otse toimetuselt „Moodsaid eluraamatuid“ tellides tuleb tellimishind saata kas rahakaardiga, postmarkides, või maksta „Moodsate eluraamatute“ posti jooksvale arvele nr. 220. Soovitame tellijaile omaltpoolt viimast, kui kõige odavamat saatmisviisi. Tellimise ärasaatmiseks on hõlbus kasutada allolevat kupongi.

„Moodsad eluraamatud“ on vajalikud kõikidele, kes oma isiklikku elu tahavad juhtida nii, et see käiks käsikäes edeneva ajaga. Soovitame sellepärast üksikasjalikult tutvuda käesoleva broshüüriga.

Teie jääte „Moodsate eluraamatute“ alaliseks sõbraks, sest „MOOOSAD ELURAAMATUD“ ON ASENDAMATUD!

„MOODSATE ELURAAMATUTE“ TOIMETUSELE

Tallinn, Pikk tän. 40.

Tellin käesolevaga „MOODSATE ELURAAMATUTE“ esimese sarja (10 raamatut) Alandatud eeltellimishinna Kr. 6.50 saadan siinjuures. / Eeltellimishinna maksin Teie posti jooksvale arvele nr. 220.

Esimese raamatu hinna 85 senti saadan siinjuures / maksin posti jooksvale arvele nr. 220. Järgmiste 9 raamatu eest kohustun saatma iga kuu 25-ndaks 85 senti.

(Mittesoovitav tellimisviis läbikriipsutada.)

Allkiri .....

Aadress .....

Selgelt kirjutada!

A.-S. „Ühiselu“ trükk, Tallinn Pikk 42. 1934

ARH PT-439

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Ülikooli Taimehaiguste-kabineti õppe- ja käsiraamatuid:

№ 1. Dr. E. Lepik. Meie tähtsamad kartulihaigused, nende tundmine ja tõrje. Bordoovedelik, selle valmistamine ja tarvitamine, 64 lk., 52 selgitava pildiga. Hind 50 s.

Sisust:

1. Kartuli kärntõved ja nende tõrje. Kartulivähk. 2. Bordoovedelik, selle valmistamine ja tarvitamine. Bordoo-kaltsiumarsenaadi vedeliku valmistamine. Pritsid ja pritsimine. 3. Kartuli lehemädanik, *Phytophthora infestans*. 4. Kartuli vilttõbi, *Hypochnus solani*. 5. Kartuli lehelaiktõved. 6. Päälsete närbumistõbi, *Verticillium albo-atrum*. 7. Kartuli kidumishaigused. 8. Kartuli mugulamädanikud. 9. Mitmesugused muud mugulate rikked ja vigastused. Kahjurite vigastused. 10. Tähtsamate kartulihaiguste ja vigastuste määramine väliste tunnuste järele. 11. Register.

№ 2. Dr. E. Lepik. Majavamm, selle tundmine ja tõrje, Hulga piltidega ja värvilise tahvliga. Hind 45 senti.

Sisust:

1. Majavamm. 2. Kuidas tunda majavammi. 3. Vammi tekitajad 4. Müürivamm. 5. Majavammi *(Merulius domesticus)* elukäik. 6. Kus ja kunas tekib ehitistes vamm. 7. Missugustes ruumides tekib enamasti vamm. 8. Kuidas võib elumajas vamm elanikkude süü läbi tekkida. 9. Majavammi kahjutus. 10. Majavamm ja tervishoid. 11. Kuidas kõrvaldada ehitisest vammi. 12. Vammi tõrje keemiliste vahenditega. 13. Puu kaitsepeitsimine vammi ja mädanikkude vastu. 14. Juhtnöörid majade ehitamisel vammi tekkimise ärahoidmiseks. 15. Ehitusmaterjalide niiskuse sisaldavus.

Saadaval parematest raamatukauplustest ja „Eesti Seemnevilja Ühisuse“ kauplustest. Ladu: 1) Ülikooli Taimehaiguste-kaitsejaam, Raadi mõis, Tartu ja 2) Akadeemiline kooperatiiv, Tartu, Ülikooli tän. 15.

Laost saadetakse tellijatele pääle raamatu hinna kättesaamist raamatud postikuluta kätte. Raha võib saata postiteel või postmarkides.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Das Meisterschafts-System
zur Erlernung der fremden Sprachen.

Amerika ôpewiis wôeraste keelte ôppimiseks.

Eeskujulik Amerika ôpewiis ilmub looduse teadusliku järelaimamisena.

ARH PT-439

Saksa keel iseõppimiseks.

Dr. Richard Rosenthali järele
kokku seatud.

Kolmas, rohkesti täiendatud trükk.

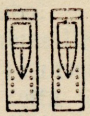

Narwas 1914.
G. Tamweliuse kirjastus.

Trükitud K. Anwelti trükikojas, Narwas. 1914.

Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Ameriklaste tegeliku elu oskamist on nii sagedasti ülistatud, et päris häbi on seda uuesti korrata. Aga tõde jääb tõeks, olgu ta nii kulunud kui tahes. Wanas maailmas raisatakse wahel üsna kergete ülesannete lahendamiseks rohkesti waewa, sest näit. europlased ei suuda aastasadade jooksul sissekulunud arwamistest ja põhjusmõtetest ühe korraga wabaneda, waid peawad neid iga uue ettewõtte juures tähele panema. Europa teadusemees ei saa „õpetlase“ nime, enne kui ta oma eriasjas kõik seniseid arwamisi ja teoriad läbi õppinud on. Kui ta aga wiimaks õpetlase seisusesse peasenud, läheb tal uute teoriatega harjumine raskeks, iseäranis siis, kui need uued senistele wastu käiwad. — Teine asi on ameriklaste juures. Nende kohta ei tohi ütelda, nagu „oleks neil palju puid silma ees, nii et metsa ennast ei näegi.“ Igale asjale asuwad nad kõige otsemat teed kaudu kallale ja kunagi ei unusta nad tegelikku sihti. Kohaste näituste otsimine ei oleks raske, aga meie ei hakka sellega aega wiitma, waid lähme kohe asja juurde, mis meid huwitab.

Kaswatusteaduse wallas äratab Amerika keeleteadlase, doktor Richard Rosenthali waade wõeraste keelte õppimise kohta suurt tähelepanemist. Europa õpetlased nimetawad seda waadet küll „lausa amerikalikuks“, sest ta näib wäga praktikalik olema ja seisab sellel alusel, et harilikul, igapäewasel inimesel ei tule wõeras keeles kõnelema õppimiseks sugugi seda raha käia, mida europlaste aastasadade pikkune teadus määranud; waid waja otse asja kallale asuda.

Dr. Richard Rosenthal (endine Ühisriikide ülem-tõlk, siis Berlini wõeraste keelte akademia direktor) on oma arwamiste kohaselt õperaamatuid wõeraste keelte õppimiseks kokku seadnud. Enda õpewiisi nimetab ta „kõigeuuemaks eeskujuliseks wiisiks wõeraid keeli *ise õppimise* teel kätte saada.“ Toome nende õperaamatute eeskõnest mõne osa:

„Kahtlemata selge on, et Saksa gümnasiumites ja realkoolides õppinud noored kaupmehed ja üliõpilased, Inglise ja Prantsuse keelte grammatika kallal nähtud suuresti waewast hoolimata, neid keeli ladusalt ja õieti kõnelema ei saa.

„Praegusel ajal, mil läbikäimine rahwaste seas ühtelugu elawamaks läheb, peawad ka koolide ülesanded rohkem tegeliku elu nõuete kohaseks muutuma. Praegu ei ole enam selleşt küll, et noormees wõerakeelse *kirjanduse* tundmaõppimiseks oskamist saab; waid tingimata tarwis on, et *wõeras keeles kõnelemise* peale rohkem tähelepanemist juhitaks.

„Kaheksa aastat peawad koolipoisid Prantsuse grammatikate, lugemiseraamatute ja ümberpanekute kallal higistama, ega jõua niigi kaugele, et prantslasega wabalt mõtteid wahetada wõiks.

„Ühe sõnaga, Saksa koolid walmistawad grammatika tundjaid ja kirjatarkasi, aga mitte inimesi, kes wõerast keelt tegelikult kõnes oskaks.

„Aga mis kasu saadab igakülgne teoretiline keeleoskamine, kui tema tegelikult tarwitamise wõimalus kätte saamata jääb?

„Isegi see, kes wõera keele grammatikat ja kirjanduse keelt täieliselt tundma õppinud, jääb tegelikus elus, wõera rahwa liikmetega kokku puutudes, kitsikusesse. Ta peab tunnistama, et raamatu-keel igapäewaselt kõnekeelest suuresti lahku läheb. Paha meelega peab ta ära tundma, et temal just need sõnad ja kõnekäänud puuduwad, mis elus kõige rohkem waja.

„Keele grammatika oskamine ükspinda ei anna weel wõimalust selles keeles kõneleda ja nii tõuseb tahtmata küsimine: kudas saaks praeguste keeleõppimise wiisidе halbtuseid kõrwale heita?

Eeskujuline sistem on: loodusе õpewiisi teaduslik järeleaimamine.

„Wististi iga mõtleja inimene on selle üle imestust tunnud, et lapsed, kes wõera rahwa ühika sattuwad, wõera keele, millest neil enne aimugi ei olnud, mõne kuu jooksul ära õpiwad; ja nähtawasti ilma waewata. Ilma grammatikata, ilma õpetajata, ilma tõlgita, sagedasti ka ilma et kirjutada wõi lugeda oskaks, suudawad nad laduşat ja õiget kõnekeelt ära õppida. Ja et sarnane õppimine nii hästi lollidel kui ka tarkadel lastel korda läheb, siis peab arwama, et loodusе õpewiis, mille järele nad keeleõppimisel loomusundlikult käima peawad, õige hea on. See õpewiis läheb koolides tarwitusel olewatest õpewiisidest nii kaugelt lahku, et igal juhtumisel wõera keele õige ja täielise omandamise wõimalikuks teeb. Ma ei taha küll liiga peenelt seletama hakata, kudas mitte ainult lapsed, waid ka wanad inimesed, wõera rahwa seas keelt õpiwad, aga oma sistemi lihtsuse ära näitamiseks pean ma ometi mõnda näpunäidet andma.

„Peale selle kui lapse kuulmine, 4 kuni 6 nädala jooksul, wõeraste helidega sugu ära harjunud, hakkab laps neid järele aimama; kõige pealt wäikeseid lauseid, mida ta ümberolijate käest kõige sagedamalt kuulnud, korrata katsudes. Siis hakkab ta sõnu, mille tähendus temale kudagi selgeks saanud, mitmesugustes ühendustes tarwitama ja igapäew rikastab ta oma kõnet uute sõnadega ja kõnekäänudega, kuni wiimaks teistele järele aimates ja kõike, mis kuuldud, alaliselt rrates ja tarwitades, wõera keele täitsa selgeks saab.

„Niisugune on terwe keeleõppimise käik ja ainult sellel kombel on inimesed nüüd, ja igal ajal ja igal maal, wõeraid keelesi õppinud, õpiwad ja peawadgi õppima.

„Ilma grammatika ja sõnade järjestuse üle pead murdmata, hoopis teadmata, laseb laps ennast järelaimamise tungist juhtida ja saab looduse juhatuse all ka kõige raskematest keeltest lühikese ajaga jagu.

„Oma kaugete rändamiste jooksul oli mul mahti, selles asjas laialdasi tähelpanekuid ette wõtta, ja ma tundsin europlaste ja asialaste lapsi, kes mõne kuu jooksul nii raskeidgi keeli, nagu Hiina ja Telugu omad, ladusalt kõnelema õppisiwad, ilma et neil nimetatud keelte keerulisest kirjutusest aimugi oleks olnud.

„Eks ole selge, et mõistuse omadused siin kõrwalist osa mängiwad? Peategelasteks keele õppimisel on kuulmine, kõnelemise elundid ja mälestus; kuna mõistus alles siis tegewusesse saab, kui mälestus juba keele selgeks õppinud ja mõistusele töötamiseks tarwilise materjali muretsenud.

Seniste õpewiiside suuremad puudused.

„Emakeelt kõneledes ei tunnegi meie, et keele wormide üle mõtelda waja; sellel silmapilgul kui mõte ilmub, on tema jaoks ka paras awaldus walmis. Muidugi mõista, et ma siit mingisuguseid mõtteteadlisi järeldusi tegema ei hakka, waid ainult igapäewase elu tähelepanemisega lepin.

„Aga wõera keelega on lugu teistsugune. Meie oleme küll wõerast grammatikat aastate kaupa õppinud, meie tunneme küll kõiki tema kõnekäänusi ja nende peensusi, meie oleme tema kirjandusega tuttawad ja suudame seda wabalt lugeda, aga — kõneleda ei suuda me' siisgi. Põhjuseks on, meie ei ole selles keeles mõtlema harjunud.

„Siin ongi seniste õpewiiside kõige suurem puudus. Kauaaegsetest elunähtustest hoolimata walitseb meil ikkagi arwamine, nagu oleks mõne keele grammatika tundmine ja tema täieline oskamine üks ja seesama.

„Kuid elu näitab, et lugu nii ei ole. Wõtame nooredmehed, kes keskkoolist wälja astuwad; missugune neist suudab Prantsuse wõi Inglise keeles wabalt mõtteid awaldada — Ladina ja Greeka keelest ei maksa juttugi teha?

„Teiselt poolt jälle, kui wõera keele õppimine mõistuse tööks oleks, siis ei oleks wõimalik, et lapsed wõera keele kõnelemises meie teadusemeestest kaugele ette jõuawad.

„Sellepärast toonitan ma weel korra, et wõera keele grammatika teaduslikul tundmisel selle keele kõneleda oskamisega peaaegu mingit ühist ei ole, ja tõendan, et selle tõe mahasalgamine seniste õpewiiside suuremaks weaks on.

„Misſuguſe muu põhjuſe ſüüks peab ajama, et praeguſel ajal näit. Ladina keelt ſugugi ei kõnelda?

„Ma pööran meelelti ſelle näituſe poole, mida paljudgi ſünd mataks nimetawad, ſeſt ma pean tarwilikuks ära näidata:

Kudas ja mil ajal loomuwastane õpewiis tarwituſele peaſis?

„Ligikaudu kuueteiſtkümnendama aastaſaja keſkpäewini oli Ladina keel haritud rahwaklaſſi igapäewaſeks keeleks. Niihästi mehed kui ka naisterahwad kõneleſiwad ſeda keelt wabalt, ehk küll kõnekäänude tarwitamine klaſſikaliſes puhtuſes ei ſündinud. Ja mil kombel ſiis ſeda keelt õpetati? Peaaegu niiſamuti, nagu lapſed praegugi oma emakeelt, wõi ka wõeraid keeli, õpiwad. Elaw kõne anti ſuuſt ſuhu. Selleſt ajaſt peale, kui raamatutrükkimiſe kunſt üles leiti ja kooliõpetaja elawa kõne aſemel raamatut tarwitama hakati, jäiwad ka inimeſed wõeraſte keelte kõnelemiſe poolt tummaks nagu raamatgi, milles õppija elawa kõne aſemel ſurnud reegliſi ja ükſikuid ſidumata ſõnu leiab. Nimetatud aastaſajal peeti Ladina keelt kahtlemata niiſama ſurnud keeleks nagu nüüdki; aga ſellegipäraſt oſati teda kõneleda, ſeſt teda õpetati mõiſtliku ja loomuliku wiiſi järele. Aga nüüd ei oſata Saksa koolides oma mõtteid mitte elawalgi keelel awaldada, ſeſt neid keeli õpetatakſe loomuwastaſel ja mõiſtmata wiiſil.

Kudas eeskujuline ſiſtem wõeraid keeli õpetab?

„Kõige pealt tuleb tähele panna, et igas keeles on *teatud iſeäraldusi mõtete kujutamiſe pooleſt*, mis meie emakeele iſelaadiſt lahku lähewad. Ülks tähtſamateſt ülesanneteſt on juſt nende iſeſuguſte üteluſte ja kõnekäänude tundma õppimine, ja juba alguſeſt peale peame nendega harjuma, kui wõeras keeles oma mõtteid niiſama õieti ja labuſasti awaldada tahame, nagu oma emakeeles. Raske on ſee muidugi, ja iſeäranis raske ſellepäraſt, et meie enne wõeraſte lauſekujude omandamiſt emakeele üteluſe nii ütelda ära unuſtama peame. Reeglid ja juhatuſed ſundawad ſiin wäga wähe abi anda, ja ſedagi ainult kordamiſe ehk meeldetuletuſe juures, aga *wabat kõnelemiſt wõib ainult niiſuguſte harjutuſte waral, nagu mul all pool toodud, kätte ſaada.*

„Meie algame juba eſimeſes peatükis tegeliſte kõnelemiſe harjutuſtega ja kordame wõera keele kõnekäänuſi nii kaua, kuni nad kõige mitmeſuguſemates ühendustes meile omaſeks ſaawad, niiſama omaſeks nagu emakeele käänudki: nii omaſeks, et nende waral *mõtelda* wõime.

„Meie ei alga mitte, Ollendorfi eeskujul, lühikeſte lauſetega, mille kõnekäänud õppija emakeele omadele ſarnaſeb; meie aſume *kohe*

pikkade lauſete juurde, milles kõige tarwilikumad ſõnad õpitawale keelele omastes ühendustes leida.

„Hakatuſes kohe õpime meie tegelikult tarwiliſi ſõnu tundma, aga harjume ka keele waimuga. Sel kombel omandame meie, nagu ma juba waremalt tähendaſin, oskuſe, wõeras keeles mõtelda.

„Eeskujulik ſiſtem on peaasjalikult tegeliku elu jaoks määratud ja ſellepäraſt õpime meie ainult asju, mis tegelikud ja tarwiliſed. Meie ei murra pead tehnikaliste reeglite kallal; meie ei kõnele, nagu teiſed õperaamatud, „Bagdadi kalifiſt“ wõi wäätkaswudeſt ja indiaanlasteſt; waid juhime tähelepanemiſt ainult nende asjade peale, mis meil igapäewaſes elus waja on, mis kontoris, raudteel, wõerastemajas, teatris, ſeltſkonnas jne., ette tulewad; ühe ſõnaga, meie püüame igapäewaſe kõnelemiſe ja äri keelt kätte ſaada.

Palju on wõeras keeles kõnelemiſeks ſõnu tarwis?

„Imelik on, et meie keeleteadlaſed ſeda wäga tähtſat küſimuſt pealiskaudſelt tähele panewad. Selle mõjul annab ſuurem oſa õperaamatuteſt ſuure hulga ſõnu, mis tegelikus elus hoopis ilma kaſuta.

„Wiieteiſtkümne aaſtaſed noorukeheb ſuudawad oma mõtteid kõigis igapäewaſe elu juhtumiſtes wabalt wälja ütelda; aga nähtawaſt kõnekäänude rikkuſeſt hoolimata tarwitawad nad waewalt 800—1.200 ſõna. Eſimeſe pilgu mõjul peetakſe ſeda ſõnade arwu ime wäheſeks, aga nende abil wõib rohkem lauſeid liita ja mõtteid wälja ütelda, kui kunagi tarwis on. Mõteldagu ainult, nagu arwuteadus ligemalt ſeletab, et üheſt neljaſõnaliſeſt lauſeſt ſaab juba 4 kaheſõnaliſt lauſet, aga

6	ſõna	annawad	3	ſõnaliſi	ühenduſi	8
8	„	„	4	„	„	16
10	„	„	5	„	„	32
12	„	„	6	„	„	64
14	„	„	7	„	„	128
16	„	„	8	„	„	256
18	„	„	9	„	„	512
20	„	„	10	„	„	1.024
40	„	„	20	„	„	1.024.000

Selleſt tabeliſt juba paiſtab, miſſuguſe määratuma hulga lauſeid wõib 1.200 tegelikult tarwiliſe ſõna waral ſünnitada, ja et ſelle ſõnadehulga teadmine igapäewaſe elu juhtumiſteks küllalt jätkub.

„Nii ſiis, ſelle jaoks, et wõimalikult kiiresti keelt kätte õppida, wõtame meie juba alguſes igapäewaſeſt eluſt lauſeid, mis umbes 20 ſõna õpitawale keelele omaſel kujul ſiſaldawad; katſume

ühte sõna teise järele õieti wälja ütelda ja siis tarwitame õpitud sõnu harjutuste jaoks 50—100 mitmesuguses ühenduses. Ühelaadilisi kõnekäänusi mitmesuguses tähenduses ja mitmekesisel kujul sagedasti tarwitades kulutab õppija üksikud sõnad omale hästi pähe; aga need harjutused suuniwad teda ka algusest peale wõeras keeles mõtlema. Nii saab ta seniajani wõeraste kõnekäänudega hästi tuttawaks ja omandab kergesti mitte üksnes grammatikaliselt õiget, waid ka kenat kõnekeelt.

„Minu sistem on Inglismaal, Prantsusemaal, Ida-Indias ja Ühisriikides juba nii kaugele tunginud, et nende maade ajakirjandus kui ka teadusemeeste ringkonnad minule tema üle kõige suuremat kiitust awaldawad. Nii siis ei wõi selle õpewiisi tubliduse üle sugugi kahelda."

Selle järele toob „eeskujuliku sissemi" ülesleidja, päris ameriklase kombel, lõpmata hulka hiilgawaid arwustusi, mis temale nii Europa, kui Amerika ajakirjanduse poolt osaks saanud. Meie ei arwa nende kordamist tarwilikuks: külap „eeskujulik sistem" ise enese eest kõneleb. Aga wäga suurt huwitust pakub see asjalugu, et niisugused tähtsad walitsuseasutused, nagu Inglise ja Prantsuse rahwahariduse ministeriumid, sündsaks pidasiwad, wõeraste keelte õpetamiseks enda mõju all olewates koolides „eeskujulist sistemi" tarwitusele wõtta, ja selle õpewiisi üle enda ametlistes healekandjates kõige suuremat kiitust awaldada. Nimetatud asjatundjate ametipaikade arwamise äratrükkimist ei wõi keegi meile pahaks panna, sest waewalt on uskuda, et keegi walitsus mõnda uut leidust kiitma hakkaks, enne kui ta igakülgselt läbi katsutud.

Inglise rahwahariduse ministeriumi ametlik seletus

(äratrükitud „Repart of Female Education"): „Peale meie koolides tarwitusel olewate keelte õppimise õpewiiside põhjalikku läbikatsumist jõudsime meie otsusele, et need õpewiisid oma eesmärgile ei wii, see tähendab: nad ei anna õpilastele wõimalust õpitawas keeles oma mõtteid wabalt seletada. Uute keelte õpetamisel peaks niisamuti toimetama, nagu lahutusteaduse juures, kus enne näituste waral asi sulaks tehakse ja siis alles teoriaga wälja tullakse. Sellepärast ei peaks keelt õpetades mitte tehnikaliste seletustega ja kuiwade grammatika-reeglitega algust tegema, waid enne tuleb õpilastele keel selgeks õpetada ja siis alles teoria käsile wõtta. Seda nõnet tõendab ka nähtus, et meie oma emakeelt palju waremalt kõneleme, kui grammatikat õppida jõuame.

Seda aadet on Dr. Richard Rosenthali „eeskujulikus sistemis" tarwitatud. Õpilased, kes selle sistemi najal õppinud, kõnelesiwad wiimasel katsumisel Prantsuse ja Saksa keeli ladusalt, õige wäljaütlemisega, ilma kõlbmata Inglise rõhuta, mis inglastele muidu wäga omane."

Prantſuſe koolide ministeriumi seletus.

Prantſuſe koolide ministerium tähendab ametlikult („Bulletin administratif de l' Instruction publique"): „Herra Duruy tarwitab kuulsa keeleteadlase Dr. Richard Rosenthali „eeskujulikku sistemi", mis Ühisriikides ja Inglismaal heaks kiidetud, ja awalisel katsumisel ilmus hea, kõigist paremast üle käiw tagajärg: nende õpilaste hulk, kes wõeraſt keelt täiesti oskasiwad, oli endiste aastatega wõrreldes kolmekordseks kaswanud."

ARK PT-439

Prospekt.

Sobald an die Sprachfertigkeit der Schüler größere Anforderungen gestellt werden, hat sich auch der Grammatikunterricht ihnen anzupassen. Dieses Ziel verfolgt nun die neuerscheinende Sprachlehre.

Hieraus ergeben sich mehrere Folgerungen. Vor allem mußten Übungsaufgaben eingefügt werden, die hauptsächlich der volkstümlichen Rede und der Umgangssprache entnommen sind. Eine strenge Scheidung der Wort- und Satzlehre ließ sich nicht durchführen; die Wortstellung z. B. ist von vornherein einzuüben. Selbstverständlich ist ferner die Förderung einer befriedigenden Aussprache. An erster Stelle mußte das Verb, der Träger des Satzes, behandelt werden, u. s. w. Inwieweit neuere didaktische und methodische Bestrebungen hier beachtet worden sind, wird sich unschwer herausfühlen lassen.

Nach dem Erscheinen der Sprachlehre — vor Beginn des nächsten Schuljahrs — stehen Ansichtsexemplare Lehrenden zur Verfügung.

L. Jacobson.

Tartus, Wallikraawi, 20.

E. Mattiesen, Dorpat.

8259 ARH PT-439

Dorpat, im September 1873.

In unterzeichnetem Verlage ist soeben erschienen:

Üks assi on tarwis.

Uus jutlusse-ramat.

444 Seiten, brochirt, Preis 1 Rbl. 60 Kop.

Dies neue Predigtbuch in estnischer Sprache ist eine Bearbeitung der **Evangelien-Postille über die neuen Perikopen von Pastor J. E. Holst zu Wenden.**

Wenn diese Sammlung sich nicht wie die bisher erschienenen beiden estnischen Postillen an die alten Perikopen anschließt, so kommt sie damit dem Bedürfnisse der estnischen Gemeinde entgegen, ihre religiöse Erkenntniß an solchen Abschnitten der heiligen Schrift zu vertiefen, welche nicht zu dem Kreise der bisher jährlich erklärten gehören. Wenn ferner die Mehrzahl dieser Predigten sich durch große Kürze auszeichnet, so empfiehlt sich das Buch dadurch um so mehr zur Benutzung im Hausgottesdienst aller Derer, welche nicht sonntäglich den Weg zu der oft weit entlegenen Kirche machen können.

Das Buch ist deshalb nicht allein den estnischen Gemeindegliedern zum Hausgebrauch, sondern namentlich auch den Küstern und Schulmeistern zum Vorlesen im sonntäglichen Gottesdienst in den Filialkirchen und Schulhäusern zu empfehlen.

Sollte eine Durchsicht und Kenntnißnahme des Buches gewünscht werden, so sendet nach geäußertem Wunsch eine jede unserer deutschen Buchhandlungen dasselbe gern zur Ansicht ein; zu gleichem Zweck liegen in den estnischen Buchhandlungen in Reval, Dorpat und Werro, namentlich bei Herrn **H. Laakmann in Dorpat** und Herrn Kaufmann **M. Kastal in Reval** Exemplare bereit.

Das nachstehende Verzeichniß von Verlagsbüchern zur Auswahl empfehlend, zeichnet

Hochachtungsvoll

W. Gläsers Verlag.

In **W. Gläsers Verlag** in Dorpat sind erschienen:

Üks assi on tarwis. Uus jutlusse-ramat, **Bearbeitung in estnischer Sprache der Evangelienpostille des Pastors J. Holst. gr. 8. 1873. 28 Bogen.** Preis 1 Rbl. 60 Kop.

Fählmann, Dr. Fr., Versuch die ehstnischen Verba in Conjugationen zu ordnen. Programm 8. 1842. 10 Kop.

Jacobson, A., Josep Haideni ellokäik. Üks illus jut. 8. 1872 20 Kop.
Iggapäine koddone Jummalatenistus. 16. 1866. 5 Kop.
Kaunist Laulo Söa aial. 8. 1866. 7 Kop.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Kirsel, M., Maggusad Pähkleterrakessed nore ja wannale öppetuseks ja aiawiteks kirjutud. gr. 8. 1864. 10 Kop.

Körber, K., Uus sakſakele öppimisse-ramat marahwale. I jäggo. Teine-trük. 8. 1871. 30 Kop.

———, Kleine ehstnische Handgrammatik. 8. 1867. 50 Kop.

———, Kleines ehstnisches Handwörterbuch. 8. 1866. 90 Kop.

———, Uus Tekäia ramat, kus sees on ilmalikkud näggemised, agga waimolikkud tähhentamised. 3. jaggo. 8. 1865. 20 Kop.

Küssimised ja Kostmised wannast ja uest Testamentis. I. jaggo. 8. 1862. 20 Kop.

Kreutzwald, F. R., Tuletorn. Üks kurblik näitemäng, kahes waatuses. gr. 8. 1871. 50 Kop.

Kuhstein, K. A., Weike jutto ramat, kus sees on nelli kensakad jutto. 8. 1865. ord. 10 Kop.

———, Weike laulo-ramat, kus sees on ühhekſa wägga illusad laulo. 8. 1865. 5 Kop.

———, Üks ramat, wannast rahwast. 1. pool. 8. 1865. ord. 5 Kop,

Kulla wõimus. Üks jut wanna ja nore rahwale. 8. 1864. 20 Kop.

Weike, külwi mees, ehk öppetlik luggemisse ramat lastele. 12. 1870. 40 Kop.

Lagle Leno laul. 16. 1869. 3 Kop.

Maria Kirriko Koggodus. gr. 8. 1867. 12 Kop.

Mo isamaa. Estnisches Volkslied. quer 1869 15 Kop.

Eesti rahwa õhtone juttustaja. Essimenne õhto. 8. 1864. 12 Kop.

Panck, L., Kasulinne Kögi ja majapiddamisse ramat. 8. 1864. 1 Rbl. 20 Kop.

Pärn, J., Mõistlik majapidaja ja laste kaswataja. Üks nõuandmise raamat. 8. 1869. 50 Kop.

Piibli salmid kattekismusse õppetusse selletamiseks. 8. 1866. 12 Kop.

Saaremaa Onupoeg. Eestikeele näitemäng. 8. 1870. 16 Kop.

Reinwald, A., Willandi Laulik. 12. 1872. 25 Kop.

Schneider, E. W., Sakſakele öppimisse juhhataminne. Teine trük. 8. 1870. 25 Kop.

Sioni meetilgad ehk Süddame toidus. Teine jaggo, essimenne ja teine pool. 8. 1863—1865. 40 Kop.

Sioni tekäia pegel, ehk üks wägga armas ja halle jut wannematte ja lastele. 8. 1864. 12 Kop.

Särane mul'k. Sada wakka tanguſoola. „Saarema Onupoja" kirjutajast. gr. 8. 1872.

Mesilastest ning nende pidamisest. Õpetlik juhatus iga linnu-ehk mesipuu pidajale. 30 Kop.

Kooli-teadus. Kirjutanud **W. A. Hanſen**, Paiste õppetaja ja Willandi maakona koolirewident. 1873.

In **W. Gläsers Verlag** in **Dorpat** sind ferner erschienen:

Bertram, Dr. **(Schulz)** Dorpats Grössen und Typen vor 40 Jahren. 1868. 40 Kop.
————, Wagien, Baltische Studien und Erinnerungen. Mit einer Karte. 1868. 1 Rbl. 30 Kop.
————, Baltische Skizzen. 1 R. 20 Kop.
————, Erzählungen im Halbdeutschen. 20 Kop.
————, Ilmatar commedia turanica. 1 Rbl. 20 Kop.
Erdmann, Dr. **Carl,** Das Güterrecht der Ehegatten nach dem Provinzialrecht Liv-, Ehst- und Kurlands. 1872. 2 Rbl. 40 K.
Sammlung kirchlicher Kernlieder. 3. vermehrte Aufl. 1872. A. mit Singweisen 35 Kop. B. ohne Singweisen 25 Kop.
Panck, L., Kochbuch für die Ostseeprovinzen Russlands. 4. gänzlich umgearbeitete und vermehrte Auflage. 1871. 1 Rbl. 60 K.
Schwartz, W., Das christliche Haus. 14 Betrachtungen über Luthers Haustafel. 1867. 60 Kop.
————, Lasset die Kindlein zu mir kommen. Fünf Kinderpredigten. 1869. 1872. 2 Hefte 50 Kop.
Seidlitz, Dr **C.,** Das Generalnivellement Esthlands. Vortrag gehalten in der Dorpater Naturforscher-Gesellschaft. 1873. 30 K.
Tagebuch eines Dorpater Studenten, geschrieben in den Jahren 1809 und 1810. 1872. 40 Kop.
Volck, Dr. **W.,** Der Chiliasmus seiner neuesten Bekämpfung gegenüber. Eine exegetische Studie. 1869. 80 Kop.
Blagoweschtschensky, Russisches ABC und Lesebuch für die deutsche Jugend der Ostseeprovinzen, 1871. 8. Aufl. 50 Kop.
Heimgang A. F. Huhn's, Pastors zu Reval. 10 Kop.
Schirren, Zur Kritik von Schleiden's Schrift. 20 Kop.
Aus dem Dorpater Tagesblatt. 20 Kop.
Lütkens, Stadien der Aufklärung. 50 Kop.
————, Drei Predigten. 20 Kop.
26. u. 27. Versamml. deutsch. Philologen. 24 K.
Schwarz, Die Biegung des Dorpater Meridiankreises. 80 Kop.
Dorpater Adressbuch. 40 Kop.
Oettingen, Kants Pflichtbegriff. 16 Kop.
Keyserling, Erörterungen über das Duell. 25 Kop.
Engelhardt, Katholisch und Evangelisch. 50 Kop.
Zwölf Lieder livländischer Componisten. 75 Kop.
Bock, Zur Geschichte des Criminalprocesses in Livland. 20 Kop.
————, Die Lossprechung von der Instanz. 30 Kop.
Brenner, Choralbuch. 2. Aufl. 1872. 1 Rbl. 40 Kop.
Kirchlicher Anzeiger f. Dorpat, jährl. 1 Rbl. 25 Kop.
Dörptsche Zeitung, jährlich 6 Rbl.

Von der Censur gestattet Dorpat den 6. October 1873.
Druck von W. Gläser in Dorpat.

ARK PT-439

Sari:
Eesti Põllumajanduse Alustoed

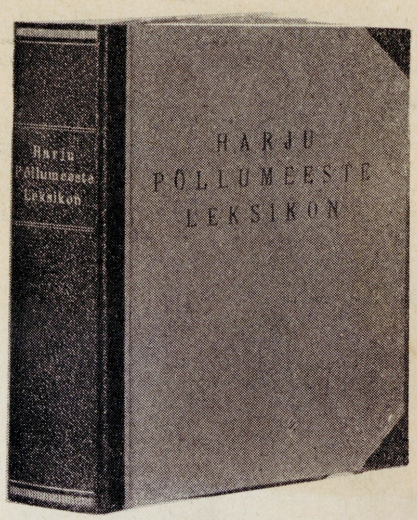

Harju Põllumehed!
Teie visa töö ja saavutused jäädvustatakse!

ILMUB:

«HARJU PÕLLUMEESTE LEKSIKON»

„**Harju Põllumeeste Leksikon**" ilmub käesoleva aasta jooksul 600—700 lhk. kaustas korralikul paberil rohke pildimaterjaliga.

Iga talu lugemisvara hulgas peab seisma aukohal see omalaadne esmakordselt koostatav **koguteos** Harju põllumehest, kellest on väga vähe kirjutatud võrreldes mulkidega, tartlastega ja pärnakatega.

Näiteid leksikonist (lühendatud):

PLOOMPUU, Juhan, Rahula t., kinn. nr. 61, hindpkt. 31,05, suur. 21,9599 hkt. Sündin. 4. aug. 1867. a. Kuusalu kihelkonnas, Kiiu v. „Võllakatku" t. Isa juures töötas 18 eluaastani. Õpp. Kolga v. „Hirvli" külakoolis. Õppis 1886 Saku mõisa aednikuks, hiljem praktiseerinud põllunduse alal Tartu lähedal Märksa mõisas ja mujal. Olnud 1890. a. Venemaal mõisavalitseja. 1903. a. asutas Kadaka külla väiketalu „Rahula", kus töötab praegugi. 1905. a. võtn. osa Harku valla saadikuna Tartu kongressist. Olnud Tallinna Eesti Põllumeeste Seltsis 27 aastat. Ülendati 1914. a. Vene keisri poolt aukodanikuks ja 1922. a. seltsi auliikmeks. Põllumajand. näidustel saanud rea auhindu, nende hulgas ka kuldauraha. On Tallinna Eesti Majanduse Üh. asutaja l., juh. ja nõukogu liige; praegu rev. kom. l. Kümmekond aastat olnud Eesti Põllumeeste Keskseltsi juh. l. Oli esimese Eesti Maapäeva, Asutava kogu ja II Riigikogu liige. Kauemat aega Harju maav. nõukogu l. ja esimees. Kaua aega oln. Harku vallavolikogu l., praegu Harku valla vaeslastekohtu esimees ja Harku valla esindaja Keila põllumeeste konvendis. KL Harku patarei propaganda plk., Harku valla VTÜ liige.

RAEDA (end. **Jürgenson), Jaan,** Rae nr. 25, kinn. 5083, hindepkt. 174,48,. suurus 50,998 hekt. Sündinud 2. dets. 1876. a. Kuivajõe vallas, Karla külas, Pearna-Hansu talus. Isa Jaan, ema Mari — põllupidajad. Abielus Anna Soansiga alates 1908. aastast. Lapsed: Helmi, Meeri ja Paul. Õppinud Uuemõisa vallakoolis, Aruküla venekiriku koolis ja Tall. Katarina II linnakoolis. Tegutsenud kooliõp. 1897. a. peale Uuemõisa vallakoolis; 1900. a. peale Triigi vallakoolis; 1905. a. ministeeriumi koolis ja 1909. samas juhatajaks. 1910. Uuemõisa 2 kl. ministeeriumikooli ning 1910—29. Uuemõisa 6 kl. algkooli juhatajana, — täienduskool samas 1921—29, kus ka juhatajaks. Lahkus sealt pensionile minnes ning ostis Rae mõisa südame, kus elutseb praegugi. Praeguses talus kultiveerinud eriliselt aiandust-mesindust, millest eriti silmapaistev uute viljapuusortide aretamine heade tulemustega. Esinenud mitmed korrad põllumajandusnäitustel, saavutades I—III auhindu. Võtnud osa mitmetest põllumajanduslikest kursustest ning aianduskongressidest. — Tallinna Põllumeeste Seltsi liige; Kose P. S. juhatuse liige.; Kose piimaühisuse rev. kom. l.; Rae-Vaskjala veeühingu l.; Põhja Eesti Aiandus-Mesindus Seltsi eluaegne l.; Tallinna ümbruse Talupidajate ühingu rev. kom. l.; T. Ü. Aiand.-Mes.-Seltsi abiesim, Rae VTÜ varah. Omavalitsemisest võtnud osa Kuivajõe v. volik. liikmena. Avald. põllum. ajakirj. mitmeid kirjutusi aianduse ja mesinduse alal.

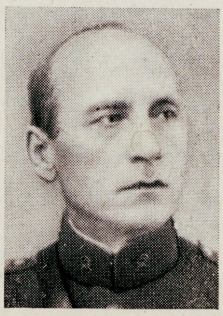

SEIMAN, Aleks., Hiiemäe 77, kinn. 239, hindepkt. 127,09, suurus 33,90 hekt. Sünd. 23. jaan. 1886. a. Pärnumaal Tõstamaa vallas. Isa Mihkel, põllupidaja, ema Liisa. Abielus Adele Villipiga 1919. aastast alates. Lapsed Juta, Õnne ja Valdur. Õppinud Pärnu linnakoolis. Astus 1904. a. Vilno sõjakooli, mille lõpetas 1907. a. Teenis Vene sõjav. ohvits. kuni Eesti Vabariigi loomiseni. Vabadussõjas 4.-nda jalaväepolgu ülem. Peale Vabadussõda teenis õhuja rannakaitse ülema abi kohal kuni 1927. aastani. Vabadusristide I/2, II/2 ja II/3 kavaler. Sõjaliste teenete eest annetatud autasuna asundustalu — Hiiemäe talu Mõigu asunduses Tõdva vallas. Alates 1924. aastast — tegev põllupidajana. Peamine rõhk talus on pandud karjakasvatusele, mis on viidud nimetamisväärsele tasemele. Esinenud auhinnatud karjaga Tallinna Põllumajanduse näitusel. Osa võtnud sugulavade võistlustest, milles 3 aastat järjest tulnud auhinnale. Mitme põllumajandusliku iseloomuga sisemaalise ekskursiooni mõtte algataja ja teostaja. — Mõigu Turbaühingu raamatupidaja; Kurna kontrollühingu asutaja ja juh. l.; Lehmja Noorteühingu auliige; Mõigu Jahi- ja Kalastajateseltsi as. l.; Vabadusristi Vendade Ühingu l. KL Kotkaristi 5. j. kavaler.

SAAR, Jaan, sünd. 19. juulil 1875 Viljandimaal Vana-Võidu v. Isa Tõnis, ema Kadri. Abielus Aliine Elsneriga. Lapsed: Oskar, Elmar, Villu, Arnold ja Ervin. Õppinud Vana-Võidu vallakoolis ja Vääna karjakasvatuse-piimatalituse kursustel. Iseseisev elukäik algas talusulasena. Oli hiljem 5 aastat Raasiku mõisas meieriks; siis Petrogradis 9 aastat äri- ja kaubalao omanikuks ning 1910. a. ostis Vaida

P I L K

«HARJU PÕLLUMEESTE LEKSIKONI»

(tugevasti vähendatud)

Põllumehe elu on põline

aga avalikkusele jäädvustatud sellest väga vähe. Sellepärast on algatatud mitmete Harju põllupidajate ringkondade soovil **„Harju Põllumeeste Leksikoni"** koostamist-väljaandmist, et selle koguteosega n. ö. püstitada jäädav mälestussammas meie põllumehele — käesoleval korral Harju põllumehele. Väljaantava teose ülesandeks oleks ülevaate andmine kõigist Harjumaal asetsevaist talundeist ja nende omanikest tuues kirjelduses omanike eluloo, pildi ja andmed talundi kohta. Loodav teos ei taha olla üksnes käsiraamatuks vaid ka kultuur-ajaloolise

väärtusega dokumendiks tulevastele põlvedele meie visast ja töökast põllumehest.

Kuid kes on need tublid Harju põllumehed,? . . . kus ja kuidas nad elavad,? . . . Just nende tuhandete talundite omanikke, kes on suutnud visa tööga ja ettevõtlikkusega panna kindla aluspõhja enestele ja meie rahva suuremale osale, tahabki tutvustada ülalnimetatud koguteos.

„Harju Põllumeeste Leksikoni" toimetus palub kõiki põllumehi toetada selle koguteose väljaandmist materjalide andmisega enese ja talundi kohta ning võimaluse korral ka tellimisega.

Nimetatud teose eeltööd on üleharjumaaliselt käimas ja meie kohapeal kaastööline-usaldusmees külastab Teid varsti. Palume neile osutada lahket vastutulekut ja ühtlasi muretseda juba varakult enese päevapilt ja mõningad andmed oma talundi kohta.

Eeskuju sellise suure teose koostamiseks-väljaandmiseks on Kirjastus „Leksikon" saanud **Soomest,** kus suurejooneliselt on läbiviidud kõikide talundite ja nende omanike jäädvustamine maakondade (läänide) kaupa üleriiklikus ulatuses.

«HARJU PÕLLUMEESTE LEKSIKON»

TOIMETUS: TALLINN, KUNDERI 30—4

TELEFON 324-02

O./ü. „Nool", Tallinn.

Põllumajanduslik Kirjastusühisus.

Tallinn, Suur Karja 2, telef. 454-70. pk. 54.

Ühisustele vajalikkude arveraamatute müük. Paberikauba ja kantseleitarvete müük. Tellimiste vastuvõtmine nii eesti- kui välismaa ajakirjadele ja raamatutele. Trükitööde valmistamine.

Põllumajanduslikust Kirjastusühisusest saadavate tuletõrje ühingutele vajalikkude arveraamatute hinnakiri:

Põhiraamat 8 arvega v. 2 (pealkirjadeta ehk 5 arvet pealkirjaga).

Varanduse raamat v. 205.

Võlgnikkude ja võlausaldajate reskontro v. 24 ja v. 204.

Liikmete nimekirja raamat v. 22.

Lauajuhend (kirjade register) v. 202.

Kõigi eelpool toodud raamatute hinnad on järgmised:

			Tähestik ees.
Kõvas riideköites:	50 lehte	Kr. 1.75;	2.10
„ „	100 „	„ 2.50;	3.—
„ „	150 „	„ 3.20;	3.75
„ „	200 „	„ 4.20;	4.75
Kalingur seljaga:	50 „	„ 1.50	
„ „	100 „	„ 2.—	
Papp kaantes:	50 „	„ —.90	
„ „	30 „	„ —.70	
„ „	20 „	„ —.50	
„ „	10 „	„ —.35	
Protokolliraamatud ja kontojoontega raamatud	kõvas riideköites:	50 lehte Kr. 1.65	
„ „	„ „	100 „ „ 2.30	
„ „	„ „	150 „ „ 2.90	
„ „	kalingur seljaga:	50 „ „ 1.40	
„ „	„ „	100 „ „ 1.90	
Protokolliraamatud pappkaantega:		30 „ „ —.65	
„ „		20 „ „ —.45	
Kassa käsiraamatud (kitsad kontoraamatud)	kõvas riideköites	50 „ „ 1.20	
„ „	„ „	100 „ „ 1.50	
„ „	„ „	150 „ „ 2.—	
„ „	„ „	200 „ „ 2.40	
„ „	kalingur seljaga	50 „ „ —.75	
„ „	„ „	100 „ „ 1.10	

Raamatud on nummerdatud ja trükitud valgele paberile, soovikorral köidame igas suuruses.

Kviitungi raamatud
Kassa sissetuleku orderid | hääl paberil — 100 lehte 40 senti.
„ väljamineku „

Kassa väljamineku kviitungid 50 lehte — 30 senti.
Memorandum plokid 50 „ — 25 „

Peale selle saadaval muid arvepidamise- ja asjaajamise raamatuid.

ARM AT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Die Agentur zur Verbreitung

Christlicher Volksschriften

in Jurjew (Dorpat), Neumarkt-Str. 15.

Reval, Lange-Str. 41.

Empfiehlt ihr reichhaltiges Lager von deutschen, estnischen und lettischen Schriften geistlichen und weltlichen Inhalts zu Festgeschenken.

Kristliku rahwa kirjanduse Agentur.

Jurjewis (Tartus), Uueturu uulitsas nr. 15.

Tallinnas, Pikas uulitsas nr. 41.

Soowitab oma suurepäraline ladu saksa, eesti ja lätti keelseid waimuliku ja ilmliku sisuga raamatuid pühade kingitusteks.

Bibeln und Testamente

deutsche, estnische, lettische. In allen Ausgaben u. Preislagen.

Für estnische Bibelleser:

Bettex. **Piibli raamatu esimene leht.** Ümberp. Rennit. Hind 15 kop.

— **Ime.** Ümberpannud Ederberg. Hind 15 kop.

L. Schneller. **Piibli jäljed.** Kirjutanud Ederberg. H. 5 k.

A. H. Sayce. **Aastatuhandite tagant.** Piibli ajaloolik tõde. Ümberp. Prantz. Hind 30 kop.

Apostlite elu lood. Kirjutanud Leppik. Hind 15 kop.

Mis ütleb kiri? Ewangeliumi usu õpetuse kirjatunnistused. Kirjutanud Kurrik. H. 70 k., kuld äärega 90 k.

Piiblid ja Testamentid

eesti, saksa, lätti keeles. Köikides wäljaannetes, odawad ja kallid.

Eesti Piibli lugijatele:

Tarkuse sõnad. Piiblist Salomoni raamatust ja Jobi ja Siraki ja Tobia ramatust koku korjatud. Kirjutanud Kurrik. Hind kallingori köites 60 kop.

Mis ütleb kiri? ja Tarkuse sõnad koos ühes raamatus. Hind 1 rbl.

W. Farrar. **Jeesuse maapealne elu.** Ümberp. Tammeri. Hind 120 kop., kõwas köites 170 kop., ilu-köites 220 kop.

L. Schneller. **Paulus, paganate apostel.** Ümberpannud Grünfeldt. Hind 1 rbl., 175 kop. ja 2 rbl.

Gesangbücher

deutsche, estnische, lettische, in großer Auswahl in einfachen bis zu den theuersten Prachtbänden.

Estnische Predigtbücher.

Eisen. **Elupuu.** Uus jutluse raamat 95 jutlusega. Hind 2 rbl., 225 kop., ükiköites 3 rbl. ja 325 kop.

Kallas. **Igawene Ewangelium.** Uus jutluse raamat. Hind 130 kop.

Wegener. **Üht asja on tarwis.** Uus jutluse raamat. Hind 2 rbl.

Auch alle andern, ältern vorräthig.

Lauluraamatud

eesti, saksa ja lätti keeles suures wäljawalikus lihtköites ja toredamates iluköites.

Jutluseraamatud.

Masing. **„Kiriku kellad“** ehk jutluse lendleheb. H. 70 kop.

Jürmann. **Käsu jutlused.** Hind 35 kop.

Ondsa Lutheruse Pühade jutlused. Ümberpannud Ederberg. Hind 20 kop.

Köik teised wanemad ka tagawaras.

Andachts- und andere geistliche Bücher. Palwe- ja teised waimulikud raamatud.

Nolken. **Õndsa Lutheruse igapäine Usuõpetus ja kinnitus.** Hind 180 kop.

Hoffmann. **Mina ja minn pere.** Hind 125 kop.

Kallas. **Tasased hääled tormisel ajal.** Hind 50 kop.

Rennit. **Palweraamat.** Hind 1 rbl.

Kallas. **Meie Issanda Jeesuse Kristuse Armulaud.** Hind 1 rbl.

Wöhrmann. **Noored wennad wõidelge.** Hind 25 kop.

— **Õrnad õed.** Hind 25 kop.

— **Kallid kaasad.** Hind 25 kop.

Lampson. **Roaohwer.** Hommiku ja õhtu roaohwer I. Hind 65 ja 85 kop.

— **Roaohwer.** Hommiku ja õhtu roaohwer II. Hind 60 ja 80 kop.

Eisen. **Mälestuse raamat leerilastele.** Hind 5 kop.

Rennit. **Pea kinni mis sul on!** Õpetuse ja manitsuse sõnad leerilastele. Hind 25 kop., kõwas köites 30 kop., kallingori köites 35 kop.

Reimann. **Jehowa siin ja Kiideon!** Karskuse jutlus. Hind 5 kop.

— **Kooli kõne.** Hind 5 kop.

Ristirahwa perekonna Palweraamat. Hind 30 kop.

Für den Gottesdienst und geistliche Handlungen im Hause. Jumalateenistusele ja waimulikkude tallituste jaoks.

Agenda, Ewangel. Lutheruse kogud. Kõwas köites. Hind 5 rbl.

Muusika lisa, Ewangeliumi Lutheruse usu kogudustele. Hind 1 rbl.

Bergmann. **Waimulikkude tallituste käsiraamat.** Hind 75, 95 ja 1 rbl. 10 kop.

Kurrik. **Waimus ja tões.** Raamat mõnesuguste palwetundide pidamise tarwis. Hind kõwas köites 40 kop., kallingori köites 55 kop.

Kurrik. **Surma warju orus.** Leinakordade kohased kirjasõnad ja palwed, manitsused ja laulud. Hind kõwas köites 60 kop., kallingori köites 75 kop.

— **Mõlemad raamatud „Waimus ja tões“ ja „Surma warju orus“** koos ühes raamatus. Hind 80 kop., kallingori köites 1 rbl.

— **Ristimise raamat.** Hind 30 kop.

— **Kolm raamatud koos: „Waimus ja tões,“ „Surma warju orus“ ja „Ristimise raamat.“** Hind kõwas köites 1 rbl. ja 120 kop.

Missionsschriften

in großer Auswahl von größeren und kleineren, letztere von 3 Kop. an.

Tarkpea. **Koidukiired.** Afrika maa missioni põllult. Hind 3 kop.

— „ India maal „ „ Hind 3 kop.

— „ India- ja Aafrikamaal missioni töö. Hind 5 kop.

Missioni töö Palestinamaal. Hind 5 kop.

Daawid Liwingstone. Hind 5 kop.

Samuel Crowther, must neegrite piiskop Nigri jõe ääres. Hind 5 kop.

Missioniraamatud

suured ja wäikesed suures wäljawalikus — 3 kop. peale.

Jutud Afrika maalt. Hind 5 kop.

Uganda maa, tema kuningas Mtesa. Hind 5 kop.

Muanga Uganda maa kuningas. Hind 5 kop.

Uganda maalt, wiimsed sõnumed, ja Hiina rahwa usust. H. 5 k.

Nälja häda Indiamaal 1877 aastal. Hind 8 kop.

Mosodioa. Südimud lugu Lõuna Afrikas.

Weihnachtsschriften und Kinderbücher. Jõulu- ja lasteraamatud.

Fries. **Jõuluküünlad.** Ümberp. Grünfeldt. Hind 15 kop.

Schmidt. **Waene laps Anton.** Hind 20 kop.

Fries. **Jõulu õhtul.** Ümberp. Aun. Hind 5 kop.

Jõulu kingitused. Grossschmidt, kolm jutukest. Hind 5 kop.

Jõulud käes. Grossschmidt, laste kingituseks. Hind 5 kop.

Lipp. **Laste Jõululeht,** I, II, III, IV. Hind iga jagu 5 k.

— **Laste lõbu.** II. Hind 15 kop., kõwas köites 20 k.

Laste leht. Eesti nooresoo õpetlik ja ilukirjandusline kuukiri. Hind 30 kop.

Jõulukellad. Wana Leena. Hind 5 kop.

Jõulukellad. Surmast elule. Hind 5 kop.

Postiametnik ja ta laps. Hind 5 kop.

Aastaraamat, Ewangeliumi Lutheruse usu lastele. Hind 10 k.

Ülekohus ei jää kotti. Hind 5 kop.

Saeweskis, ehk Sina pead pühapäewa pühitsema. Hind 5 kop.

Mäe lilled. Kadunud poeg. Hind 5 kop.

Kindral Zieten, Preisi Pritsu jumalakartlik ja truu teener. Hind 5 kop.

30 Lasteraamatud. (30 kokku 75 kop.). Hind 3 kop.

Bilderbücher

in deutscher und estnischer Sprache in allen Ausgaben und Preislagen.

Pildiraamatud

saksa ja eesti keeles, köikides wäljaannetes, odawad ja kallid.

Bücher geschichtlichen Inhalts. — Ajalooliku sisuga raamatud.

Lipp. **Kodumaa, kiriku ja hariduse lugu.** Hind I. jagu 80 kop., II. jagu 40 kop. ja III jagu 40 kop., kõwas köites II. ja III. jagu à 50 kop., köik kolm annet ühes koos 150 kop.

J. Hurt. **Pildid Jsamaa sündinud asjust.** Hind 40 kop.

C. Sitzka. **Hieronimus Sawonarola.** Hind 15 kop.

Sienkiewicz. **Tema järele!** Hind 15 kop.

Rooswita. Ühe mõisniku tütre noorepõlwe päewad 1000 aasta eest. E. Aun. Hind 5 kop.

Erzählungen. Jutturaamatud.

a) **Uebersetzungen.**

Fries. **Pildid Püha Jssa meie Palwe seletuseks.** Pödder. Hind I. jagu 40, II. jagu 40 jagu III. ja 40 kop.

Ewers. **Juttud käskude kohta.** Ümberp. Grossschmidt. Hind ilusköites 1 rbl.

— **Kodumaal ja wõersil.** Jutt esimese käsu kohta. Ümberp. Grossschmidt. Hind 8 kop.

— **Naabrilapsed.** Jutt tõise käsu kohta. Umberp. Grossschmidt. Hind 8 kop.

— **Päwade pärli.** Jutt kolmanda käsu kohta. Ümberp. Grossschmidt. Hind 10 kop..

— **Talupoeg ja ta laps.** Jutt neljanda käsu kohta. Ümberp. Grossschmidt. Hind 10 kop.

— **Lossis ja onnis.** Jutt wiienda käsu kohta. Ümberp. Grossschmidt. Hind 10 kop.

— **Surnumere ääres.** Jutt kuuenda käsu kohta. Ümberp. Grossschmmidt. Hind 10 kop.

— **Allapoole ja üsespoole.** Jutt seitsmenda käsu kohta. Hind 10 kop.

— **Üks sõna.** Jutt kaheksanda käsu kohta. Grossschmidt. Hind 10 kop.

— **Kooliõpetajanna.** Jutt kahe wiimaste käsude kohta. Grossschmidt. Hind 10 kop.

a) **Ümberpanekud.**

Fries. **Imelik.** Aun. Hind 5 kop.

— **Kaks juttukest.** Aun. Hind 5 kop.

— **Jumale käsi wiletsuse woogudel.** Aun. H. 10 k.

— **Waata Jsraeli hoidja.** Grünfeldt. Hind 15 kop.

Seda olete mulle teinud. Grünfeldt. Hind 5 kop.

Frommel. **Elupildid.** Grünfeldt. Hind 10 kop.

— **Walgesauna Manni.** Hind 20 kop.

— **Metsa eit.** Hind 10 kop.

Gumpert. **Kerjaja poisike.** Hind 20 kop.

Schmidt. **Wahwa wäe pealik.** Hind 15 kop.

— **Lillepõesas.** Hind 15 kop.

— **Waranduse pärijad.** Hind 15 kop.

Gotthelf. **Talu sulane.** (Uli, der Knecht). Wäljaannud v. Staël. Hind 25 kop.

Schiele. **Sakslaste seltsis Buuri sõjas.** Ümberp. Oras. Hind 1 rbl.

Auerbach. **Paljasjalgne tütarlaps.** Ümberp. Linde. Hind 60 kop.

Kreutzwald. **Maa- ja mere-pildid.** I., II. ja III. jagu kokku hind 140 kop.

b) **Originalerzählungen.** b) **Algupäralised juttud.**

Grünwaldt. **Isa.** Hind 20 kop.

Rebmann. **Wanapere Jüri.** Hind 10 kop.

Eisen. **Laupäewa õhtused lugemised.** Hind 5 kop.

Eisen. **Kolm juttukest.** Hind 5 kop.

— **Kihwtiandjad.** Hind 5 kop.

— **Walekuld.** Hind 10 kop.

Bilder und Karten

deutsche und estnische in großer Auswahl.

Oeldruckbilder.
Glasbilder und Sprüche.
Eingerahmte Bilder.
Wandsprüche.
Weihnachtskarten.
Neujahrskarten.
Gratulationskarten.
Ansichtskarten u. s. w.

Pildid ja kaardid

suures wäljawalikus saksa ja eesti keeles.

Õliwärwi pildid.
Klaaspildid.
Seinakaardid.
Raamiga pildid.
Jõulu kaardid.
Uueasta kaardid.
Õnnesoowi kaardid.
Waate kaardid j. n. e.

Diverse Schreibmaterialien.

Nicht namentlich angeführte Bücher sind stets vorräthig, Alle brieflichen Anfragen werden umgehend ausgeführt. Ansichtssendungen werden auf Wunsch sofort zugestellt.

Mitmesugune kirjutusmaterjal.

Mitte nimelt nimetatud raamatud on kõik ladu tagawaras. Kõik kirjalikkud tellimised saawad kohe täidetud. Proowisaadetused saawad selle kohase soowi peale kohe kätte saadetud.

Leiter der Estnischen Section der Agentur:

Pastor Hermann Lezius
Adr.: Jurjew (Dorpat), Salz-Straße Nr. 1.

Geschäftsführerin:

Frau A. Margk
Adr.: Jurjew (Dorpat), Neumarkt-Str. Nr. 15.

Agenturi eesti osakonna juhataja:

õpetaja Hermann Lezius
Adr.: Jurjewis (Tartus), Soola uul. nr. 1.

Müümise kohtade juhataja:

proua A. Margk
Adr. Jurjewis (Tartus), Uueturu uul. nr. 15.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 28 Ноября 1902 г.

Schnakenburgs Buchdruckerei.

ARH PT-439

A. H. TAMMSAARE

MEIE REBANE

132 lk. Trükitud 5000 eks. Hind rbl. 6.50.

Teoses jutustatakse, kuidas metsapõlemise ajal metsavaht leiab noore rebasepoja ja toob selle koju oma väikesele pojale Atsile mänguseltsiliseks. Ats paneb rebasele nimeks Mossa ja nendel algavad rõõmsad mängu- ja hullamiste-päevad. Autor annab nii poisikese kui rebase hingeelu edasi suure meisterlikkusega.

L. TIGANE

KELLEKS MA TAHAN SAADA

Illustreerinud V. Väli. 36 lk. Trükitud 10 200 eks. Hind rbl. 3.

Autor jutustab, kuidas lapsed koostavad klassis kirjandi teemal „Kelleks ma tahan saada". Õpilane Ants Vares kirjutab, et ta tahab saada lenduriks. Selle mõtte on ta saanud nõukogude lendurilt, keda ta fašistliku okupatsiooni ajal aitas.

L. TIGANE

HUNT JA KUTSIKAS

Illustreerinud V. Lember. 48 lk. Trükitud 10 200 eks. Hind rbl. 6.

Huvitav lastejutt tigedast hundist ja väikesest kutsikast, kes oma haukumisega takistas hunti ta röövkäigul. Ärapahandatud hunt teeb rebasele ülesandeks kutsuda kutsikas metsaservale hundiga „arveid õiendama". See käsk antakse edasi pikkade ajavahemikkude järel väga mitmesuguste loomade kaudu.

Jutustuse kaudu õpib noor lugeja tundma metsas elunevaid loomi ja nende elutingimusi.

Trükkimisele antud 26. XI 1948. Trükiarv 5000. Trükikoda „Ühiselu", Tallinn, Pikk 42. Tellimise nr. 2329. MB-09505.

49 168 p

Sundeksemplar

ALGUPÄRASEID UUDISTEOSEID LASTELE JA NOORSOOLE

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

E. KRUSTEN

SINISULG DEPOOST

Noorsoojutud. Illustreerinud T. Kulles. 116 lk. Trükitud 4100 eks. Hind köites rbl. 10.

Kogu sisaldab neli pala, nendest kaks proosas („Sinisulg depoost" ja „Ühe päeva jutustused") ning kaks värssides („Hea maasikas" ja „Kes on meile toa teinud?").

Kõigi kogusse paigutatud palade ülesanne on lastele selgitada inimeste ja nende töö tihedat seost ning olenevust üksteisest, rõhutada töö tähtsust inimühiskonnas ja kasvatada lastes armastust töö vastu. Kogu keskse maks ja pikemaks palaks on „Ühe päeva jutustused", milles autor laseb puhkusel viibival töölisel oma väikesele tütrele näidata tööd Tallinna raudteedepoos ja ühes linnalähedases sovhoosis ning sellejuures jutustada oma lapsepõlvest.

E. ELLER

VANAEMA JUTUKERA

Illustreerinud B. Mäger. 36 lk. Trükitud 10 000 eks. Hind rbl. 1.50

Raamat sisaldab peale sissejuhatava pala „Vanaema jutukera" 4 lühijuttu vanaema jutustuse kujul. Esimene pala „Kuldlill" on muinasjutt upsakast lillest, teine „Jutt sangarist" on realistlikult käsitletud jutustus väikesest poisist-sangarist fašistliku okupatsiooni aastail, kolmas pala „Klutike" on jutustus kanapojast, neljas — pisipala „Jutumari" on autoril mõeldud lõppjutuna.

Vanaema jutustamisviis on lastekohaselt lihtne, napisõnaline, selge ja väljendusrikas.

V. LÄIDUSTARE

PIONEER SULEV

Illustreerinud A. Bach. 152 lk. Trükitud 3000 eks. Hind rbl. 10.

Jutustus koolieelistele lastele. Pioneer Sulev, noor linnapoiss, saabub peale koolitöö lõppu maale suvepuhkusele. Ta on tähelepanelik ja kohanemisvõimeline. Varsti on ta uue ümbrusega niivõrd kodunenud, et suudab juba õige tõhusalt abistada maainimesi nende töödes. Ka tasu ei jää tulemata: tublide saavutuste eest umbrohu hävitamisel asetatakse Sulev koos kaaslastega valla autahvlile.

Autor on antud teemat käsitlenud elavalt ning ta suudab köita noori lugejaid, õpetades neid veetma vaba aega huvitavalt, arendavalt ja kasutoovalt.

ARH PT-439

Ülikooli Raadi mõisa noorkari koplis.

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

TEIE

pole rahul oma karja tootmisvõimega ega tulukusega?
Teie noorkari pole terve ega elujõuline?
Teie piim läheb piimatalituses suvel III ja IV klassi ja saate madalamat hinda?

Nende ja teiste küsimuste lahendamiseks annab nõu

Põllumehe käsiraamat IV

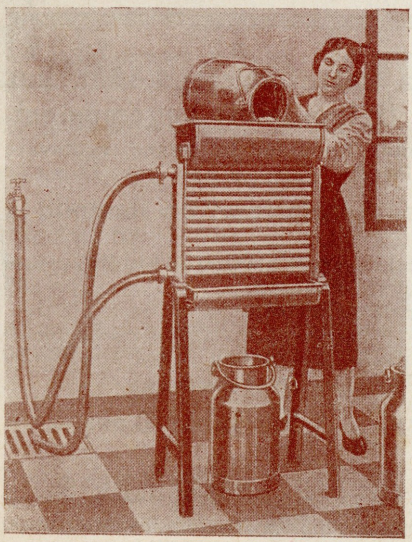

Loomakasvatus I.
Üldosa, veisekasvatus, piimandus.
392 lk., 171 joonist.

Hind broš. kr. 4.—
kooliköites „ 5.—
poolnahkköites „ 6.50

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Piimajahutaja.

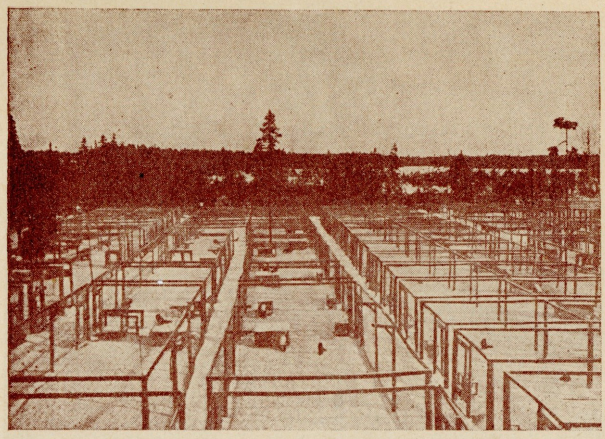

Mustjõe hõberebasekasvandus — hõberebaste puurid.

MIKS toodame seda, mida ei saa müüa, aga ei suuda kasutada sigade müügivõimalusi?

Kuidas kasvatada sigu, lambaid, karusnahaloomi, hobuseid ja kodulinde, seda õpetab

Põllumehe käsiraamat V

Loomakasvatus II.

Hobusekasvatus, väikelooma- ja linnukasvatus ning kalandus

H i n d: broš. kr. 4.—, kooliköites kr. 5.—, poolnahkköites kr. 6.50.

On liiga kallis maksta kooliraha katsetamistega sääl, kus teised juba kooliraha maksnud. Õpime teiste kogemustest.

Põllumehe käsiraamatus kirjutavad ülikooli õppejõud ja teised vastavate alade eriteadlased.

Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi kirjastusel on ilmunud ja on saadaval veel:

J. Aamisepp: Kaunviljakasvatus, alandatud hind kr. —.40
H. Ottenson: Aiasaaduste alalhoid . . . . . „ 1.25
A. Käspre: Põldsinep ja selle tõrje . . . . . „ 1.—
Aianduse oskussõnu . . . . . „ —.25
Koduloomade eksterjöörilisi oskussõnu . . . . „ —.50

Põllutöökoolidele hinnaalandus

Säältsamast tellige ajakiri **„Taluperenaine“**, kes juba 10 aastat on teeninud eesti maakodu-kultuuri.

Akadeemiline Põllumajanduslik Selts

Tartus, Peeter Põllu t. 5, postk. 126. Telefon 18-00
„Taluperenaise“ tel. 9-37.

K. Mattieseni trükikoda o.-ü., Tartu 1937.

Põllumehe õige pühadekink on põllumajanduslik raamat

APS-i

PÕLLUMEHE KÄSIRAAMAT

ON RAAMATUAASTA AINUKE AUHINNATUD PÕLLUMAJANDUSLIK TEOS

SENI ILMUNUD 5 OSA (NEIST I OSA TRÜKK OTSAS).

KUIDAS kasvatada hääd ja turul nõutavat **rukist, nisu, õlleotra ja seemnekartulit,** mille hinnad nüüd kõrged?

Kuidas rajada kultuurrohumaad soo- ja mineraalmaale, et need oleksid tulutoovad ja võimaldaksid riigi preemiate saamist?

Nende küsimuste üle lugege

Põllumehe käsiraamatu II osast

Eritaimekasvatus. 366 lk., 168 joonist.

Alandatud hind
broš. kr. 2.—
kooliköites „ 3.—
poolnahkköit. „ 4.50

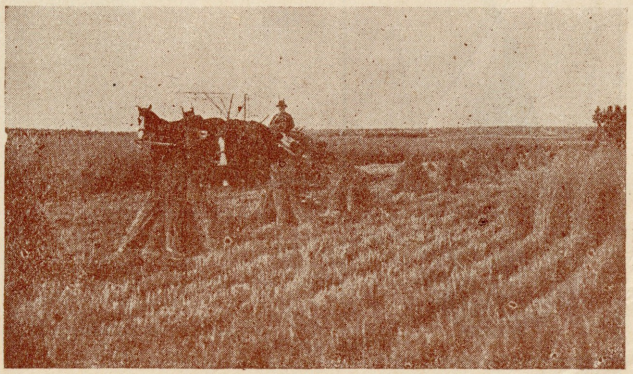

Timuti seemnepõllu koristamine Jõgeva seemnekasvanduses.

MIKS lasete taimehaigusi ja putukkahjureid hävitada oma töö ja vaeva?

Kas aimate kui suure osa põllu- ja aiataimede toodangust nad hävitavad?

Kuidas nende vastu võidelda?

Kuidas teostada oma talus kodukaunistamise aktsiooni?

Kuidas ja kuhu rajada aed?

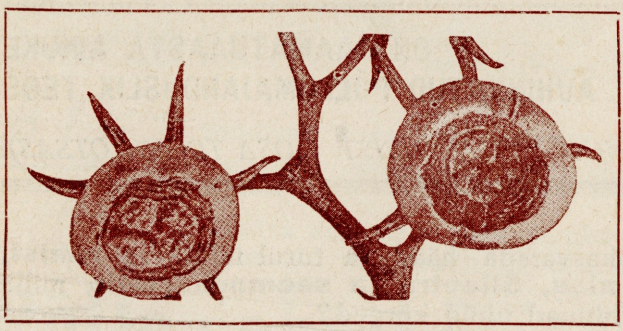

Tomativilja-mädanik

Neile ja teistele tarvilikkudele küsimustele leiate vastused

Põllumehe käsiraamatu III osas

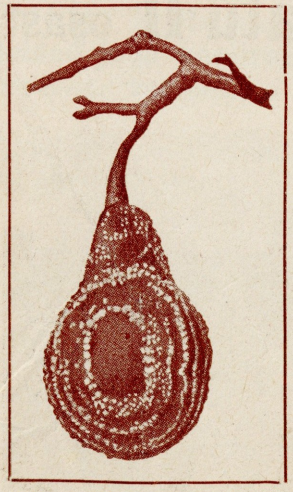

Aiatöö-õpetus.

Puuviljakasvatus, köögiviljakasvatus, iluaiandus.

398 lk., 164 joonist.

Hind broš. kr. 4.—
koolikõites „ 5.—
poolnahkköites „ 6.50

Puuvilja-mädanik. Haige vili.

ARH PT-439

ILMUS KAKS SÕJALUGU

Jutustus kodusõjast

V. KATAJEV:

MINA, TÖÖRAHVA POEG

Jutustus. 144 lk. Hind rbl. 5.

Teos kujutab olukorda Ukrainas Esimese Maailmasõja ajal Kuigi on toimunud juba Suur Sotsialistlik Oktoobrirevolutsioon, ägab Ukraina alles sakslaste ja kohaliku kodanluse hirmuvalitsuse all. Tööliskond hakkab organiseeruma. Rindelt saabub koju suurtükiväe sihtur Kotko. Kodustes töödes ja talitustes ta põrkab varsti kokku okupatsioonivõimude ja kohapealsete kulakutega. Nende vastu võitlemiseks ühineb ta partisanisalgaga. Elavalt esitatud teose sündmustik on seotud rahvakommete kirjeldusega.

Jutustus Suurest Isamaasõjast

J. GERASSIMOV:

KANGELASE JUTUSTUS

112 lk. Hind rbl. 4.50.

See raamat on J. Gerassimovi poolt kirjutatud Nõukogude Liidu kangelase, endise punakaartlase, Suurest Isamaasõjast osavõtnud Ivan Rumjantsevi mälestuste järgi. Julge ja ennastsalgava vapra võitlejana elas sm. Rumjantsev Suures Isamaasõjas läbi palju ohtlikke olukordi, sest ta oli kogu see aeg, mil maad fašistlikest röövjõukudest puhastati ja hitlerlikke röövvallutajaid Berliini poole kihutati, eesliini esimestes ridades. Autor on üles märkinud kõik, mis ta kangelaselt teada sai, ning on andnud sellele haarava jutustuse vormi.

Trükkimisele antud 5. X 1948.
Trükiarv 5000. Trükikoda „Ühiselu", Tallinn, Pikk 42. Tellimise nr. 1919.
MB-08210.

482122 p

IGA NOOR ASUTAGU ENDALE ISIKLIK RAAMATUKOGU

NÕUKOGUDE KIRJANIKUD PEAVAD AITAMA RAHVAL, RIIGIL, PARTEIL KASVATADA MEIE NOORI ELUJULGEIKS, OMA JÕUSSE USKUVAIKS NÕUKOGUDE PATRIOOTIDEKS, KES EI KARDA MINGEID RASKUSI

RK
„ILUKIRJANDUS JA KUNST"
TALLINN 1948

D. MAMIN-SIBIRJAK:

HALLKAEL

Jutustused. 96 lk. Illustreerinud Jaan Jensen. Hind rbl. 5.

Kuulsa vene looduse- ja loomajuttude autori käesolev kogu sisaldab 6 jutustust: 1) Hallkael; 2) Kasupoeg; 3) Äpardus; 4) Jahimees Jemelja; 5) Tema; 6) Vana varblane. Autor toob oskuslikult ja suure soojusega laste silmade ette loomi ja linde nende igapäevases elus ja tegevuses. Nimijutus „Hallkael" jutustatakse rebase süü läbi lendamisvõimetuks jäänud pardipojast, tema paratamatust mahajäämisest soojale maale lendavate metspartide parvest ning tema ootamatust pääsemisest rebase küüsist.

ÄSJA ILMUSID VEEL JÄRGMISED NOORSOORAAMATUD:

V. BIANKI:

METSAELANIKUD

Valik jutte lastele. 152 lk. Hind rbl. 8.

Teos sisaldab järgmised jutustused: 1) Pisihiir Piiks; 2) Metsamajakesed; 3) Sipelga seiklused; 4) Punane kink; 5) Käopoeg; 6) Metsapiilurid; 7) Kus vähid talvitavad; 8) Kelle nina on parem; 9) Kelle jalad; 10) Kuidas keegi laulab; 11) Esimene jahiretk; 12) Sabad; 13) Öökull; 14) Lossike. Hea ja haruldaselt tähelepaneliku looduse ja loomade tundjana esitab autor oma jutustused veenvalt ja huvitavalt. Teos on rikkalikult illustreeritud.

V. OHHOTNIKOV:

VÕIMALIKKUSE PIIRIL

112 lk. Hind rbl 3.50.

Sisaldab viis väga huvitavat ning asjalikult kirjutatud fantastilist jutustust: 1) Kahinad maa all; 2) Elektrimürsud; 3) Lugu ühest plahvatusest; 4) Kohutatud välk; 5) Kirjaniku automaadid. Autor, teeneline teaduse- ja tehnikategelane on paljude aastate kestel toimetanud uurimis- ja leiutamistöid raadiotehnika ja elektro-akustika, eriti aga häälejäädvustamise aparaatide ja raadio abil juhitavate mehhanismide alal. Oma tegelikku tööpraktikat ja rikkalikke kogemusi ongi autor kasutanud jutustuste teemadena.

Tartu Riikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Sundeksemplar

ARH PT-439

STALINI PREEMIAGA AUTASUSTATUD TEOSTE I SARJA TELLIMISTINGIMUSED:

1. Tellimisi võtavad vastu kõik RKK Müügikeskuse raamatukauplused ja kooperatiivkauplused, kus raamatud müügil.
2. Tellimise hind on brošeeritult rbl. 150, köites rbl. 190.
3. Tellimise andmisel tuleb sisse maksta rbl. 20. Iga köite ilmumisel tuleb tasuda selle hind. Viimase köite ilmumisel arvestatakse algsissemaks selle katteks.
4. 1000 esimesele tellijale garanteeritakse raamatud paremal paberil.
5. Kõik tellijad, kes esitasid tellimised 1. septembrini 1948. a. ja soovisid sarja köites, samuti tellijad, kes kuuluvad esimese kahe tuhande hulka, võivad soovikorral saada raamatud köites.
6. Tellijad saavad raamatud kätte samast kauplusest, kuhu tellimine antud. Posti teel saadetakse raamatud kätte tegelike saatekulude tasumisel.
7. Tellija, kes loobub sarja väljaostmisest s. o. tellija, kes ei ole teoseid välja ostnud kolme kuu jooksul pärast teoste ilmumist, kaotab oma sissemaksu rbl. 20, ja temale reserveeritud raamatud lastakse vabamüügile.

RKK

MÜÜGIKESKUS
TALLINN,
PÄRNU MNT. 10-24
TELEFON 438-43

Trükkimisele antud 26. XI 1948.
Trükiarv 5000. Trükikoda „Ühiselu", Tallinn, Pikk 42. Tellimise nr. 2221. MB-09506.

49 167 p

NÕUKOGUDE RAAMAT IGASSE KODUSSE

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

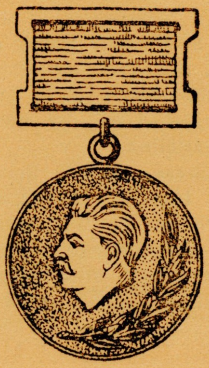

STALINI PREEMIAGA AUTASUSTATUD TEOSED

I SARI

10 KÖIDET — 8 AUTORIT

RK
ILUKIRJANDUS JA KUNST
TALLINN 1948

RIIKLIKU KIRJASTUSE

„ILUKIRJANDUS JA KUNST"

väljaandel ilmub kirjanduslik sari, mille kaudu eesti lugejaile tehakse kättesaadavaks kõik need nõukogude kirjanduse tippsaavutused, mis on saanud või edaspidi saavad kõrgeima riikliku tunnustuse, Stalini preemia osaliseks. 1948. a. jooksul ilmub selles sarjas 10 teost, kokku üle 3000 lehekülje. Järgmiste aastate tööplaanis on kõikide varem Stalini preemiaga autasustatud kui ka uute laureaatide teoste väljaandmine.

Käesolevas sarjas ilmuvad teosed võimaldavad lugejail kõrgetasemelises kirjanduslikus vormis tutvuda nõukogude kultuuri parimate saavutustega, meie sotsialistliku kodumaa rahvaste mitmepalgelise, heroilise eluga minevikus, tänapäeval ja tuleviku kujundamisel.

STALINI PREEMIAGA AUTASUSTATUD TEOSED

I SARI SISALDAB:

M. Bubennov:	VALGE KASK
V. Nekrassov:	STALINGRADI KAEVIKUIS
F. Panfjorov:	BRUSKI
V. Panova:	KRUŽILIHHA
V. Panova:	TEEKAASLASED
P. Pavlenko:	ÕNN
K. Simonov:	VENE KÜSIMUS
A. Tolstoi:	PEETER ESIMENE (2 köites)
P. Veršigora:	INIMESED PUHTA SÜDAME-TUNNISTUSEGA

VEERA PANOVA:

KRUŽILIHHA

Veera Panova põnev romaan käsitleb suurtehase elu Punaarmee tagalas Suure Isamaasõja ajal ja ülemineku stalinliku viisaastaku teostamisele. Romaani kangelaseks on ühe vabriku kollektiiv. Ületades raskusi, kuni on kindlustatud lõplik võit, aitab rühikalt kaasa rinde varustamisele ja maa majanduslikule ülesehitamisele pärast sõda. Kollektiivne töö koosneb üksikisikute panusest. Meie tutvume tüüpiliste nõukogude inimsaatustega, meile muutub arusaadavaks nende töö ja edu saladus. Keskseks paeluvaks kujuks on tehase teguvõimas direktor Listopad, kes võitleb mitte üksnes töö kordamineku ning isikliku õnne eest, vaid ka omaenda meeleavalduse poole kalduva iseloomu vastu. See võitlus lepitab teda viimaks tehasekomitee esimehe Uzdetškiniga, kelles ta õpib hindama tulihingelist isamaalast ning tööliskassi huvide eest võitlejat. Lepituseks aitab kaasa parteiorganisaator Rjabuhhin, ennastsalgav ja agar parteitööline. Tänu autori kujutusvõimele esinevad kõik romaani kujud meie ees elusatena ning usutavatena.

Sügawamõtteliſim ja hingestatuim usku käſitlew raamat maailmas

Thomas a Kempis

Kristuſe jälgedes

327 lk., 3 pilditahwlit kriitpaberil.
Hind kr. 2.55, kal.=k. kr. 3.35.

Eestindanud ja eesſõnaga warustanud

W. Pabſon

Wiisſada aastat tagaſi walmis ſee raamat käſikirjana eſimeſt korda. On olemas palju wanemaid raamatuid, aga ſee on peale Piibli ainus raamat, mida rahwas jagamatu huwiga pool tuhat aastat on lugenud ja mis on nüüdisajalgi loetawamaid uſuliſi teoſeid.

Selle raamatu ſuur wäärtus ſeiſab ſügawas, wagas tundes, mis kõneleb igaſt reaſt. Kuski mujal ei näita inimeſe ſüda end ſuhtlemiſes Jumalaga nii lähedaſelt ja mõistetawalt wäljendatuna kui ſiin. Iga lugeja leiab ſelleſt raamatuſt ſuuri praktiliſi elutarkuſi ja wõimſaid mõjustuſi paremale, õilſamale elule.

„Kristuſe jälgedes" on kõige täiuslikum uſuline raamat Pühakirja kõrwal. Kui Piibel on Jumala hüüdmine meie poole, ſiis ſee raamat on wastuſeks ſellele.

Saadawal kõigis raamatukauplusſis.

ARH PT-439

Alal hoida!

EESTI KUNSTIKIRJASTUS KONZE

PILDIKOGUD

RAKENDUGE KÕIK EESTI KUNSTI EDUSTAMISELE!

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Vaimuvaba Eesti kodanik!

Tugedes põhimõttele, milles oleneb üldiselt meie rahvuslise omakultuuri olemasolu, oleme saavutanud Eesti kujutavast kunstist Kalevipoja ainetel pildikogu, mis meie kunstikirjastuse väljaandel põhimõttega koolidele, raamatukogudele jne. kultuurasutusile on ilmunud

prof. M. J. EISENI toimetusel

Kalevipoja albumina

Kalevipoja album, kui ainus sarnane meie rahvaeepose ese, ei või koolides, raamatukogudes j. t. asutustes ning eesti kodus mitte puududa, kus ülimaks — v a b a e e s t i v a i m.

Albumi on kogutud mitme Eesti kunstniku paremad pildid Kalevipojast, mille arv 32. Kogu Kalevipoja aine kohta, piltide seletuseks on Tartu Ülikooli Eesti rahvaluule isiklik professor M. J. Eisen asjatundlikult toimetanud seletused ja võrdluseid, mis väga tähtsad ja tarvilikud kõigile, kes Kalevipoja ainesse tungida soovivad.

Väljaandele on võetud eriti kallihinnaline kunst-trükipaber, mis trükikunsti paremaid saavutusi on võimaldanud läbi viia.

Albumi on saadaval piiratud arvul, sellepärast palume otsekohe ära tellida ning soovijatelt tellimisi vastu võtta, mille tasuks 25% arvame.

Hind 200.—. Hinnata kaasas Kreutzwaldi mälestuskogu

Kõige lugupidamisega

Eesti Kunstikirjastus Konze
Tartus

Aeg on kodu ja asutusi kaunistada
Eesti tähtsamate ja algupäraste

KUNSTI-SEINAPILTIDEGA
KALEVIPOJA, LINDA JNE.
väärtuslisemate reproduktsioonidega

Sellel põhimõttel on suur tähtsus noorsoole, keda kasvatada tuleb eesti vaimus

Nõudke proovid nimestiku järele

*

*

Rahvapeodele

EESTI KUNSTIKIRJASTUSE KONZE
pildikogude algupäraseid **postkaardid** on

huviküllased!

Hind: 100 pstk. Mk. 350.—

Peotegelased! Tellige põhimõttelikult ainult neid!

Ainu-väljaandja:

EESTI KUNSTIKIRJASTUS KONZE
Tartus

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Eesti kunsti seinapildid

ÕPPEASUTUSTELE, SELTSIMAJADELE, KULTUURHOONETELE JNE.

A. *Kalevipojast:*

1. »Põhja piiril seisis talu...«
2. Kalevi kojutulek
3. Kündmine
4. Isa kalmul
5. Sõtta kutse—»Tuttu-luttu!...«
6. Sõtta minek
7. Mõõga vargus
8. Tammeraiumine
9. Sõit Lennukil maailma otsa
10. Linda ja Salme
11. Linda kosjad
12. Linda lein

jne.

B. *Muinasjuttest:*

13. Jaaniööl
14. Kratt — Pisuhänd

jne.

D. *Luuletustest:*

15. Pisarad
16. Sügis — Koidula luuletuse järele

jne.

Pildi suurus 36×45 sm. ▫ ▫ ▫ Hind à 100 marka

Nõudmiste peale saadame vähendatud proovipildid nimestiku järele

Ainu-väljaandja:

EESTI KUNSTIKIRJASTUS KONZE TARTUS

Pääesitus: **Tall. Eesti Kirjastus-Ühisuse** raamatukaupl.

Jaani tän. 6 TALLINN **Pikk tän. 2**

G. Roht'i trükk, Tartus 1927

ARH PT-439

15. maiks 1935 ilmub:

ÜLIKOOLI TAIMEHAIGUSTE-KABINETI ÕPPE- JA KÄSIRAAMATUD NR. 4

Kodumaa kôrreliste ja liblikôieliste määraja

ôitega ja ôiteta olekus

Hulga jooniste ja tabelitega

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Koostanud
Dr. E. Lepik
Ülikooli taimekasvatuse dotsent

104 lehekülge, 35 joonistahvlit; hind: kr. 1.80,
üleni riidesse köidetult kr. 2.30.

Soodustus ettetellijaile, kes tasuvad raamatu hinna Taimehaiguste-katsejaama juhataja posti jooksvale arvele nr. 2157 (mida võib teha igas postiasutises) kuni 20. maini 1935, maksab raamat kr 1.50, üleni riidesse köidetult kr. 1.85 ja saadetakse kohe pääle ilmumist tellijale postikuludeta kätte.

Pähikud 3—4-õiesed; libled ja sõklad seljalt karekarvaselt ripsjad (joon. 20: *4b*). Taim tortidena, ilma võsunditeta, en. hallroheline. Tuped en. karedad. K. 10—120 sm, kv.—ns. 5—7. Niitudel, parkides, rohuplatsidel, valgusekküllastes metsades, tihti.

4 |5| ϒ *D. glomeráta* L., k e r a h e i n.

— Pähikud en. 6-õiesed; libled ja sõklad seljalt paljad. Taim võsunditega, heleroheline; pööris sale, pole tüübiline kerajas. Tuped siledad, keeleke väga pikk (5 mm), terav. K. 50—100 sm, kv.—ns. 5—6. Harva kultuurides.

4 |5| ⊂ + *D. Aschersoniána* G r a e b n.

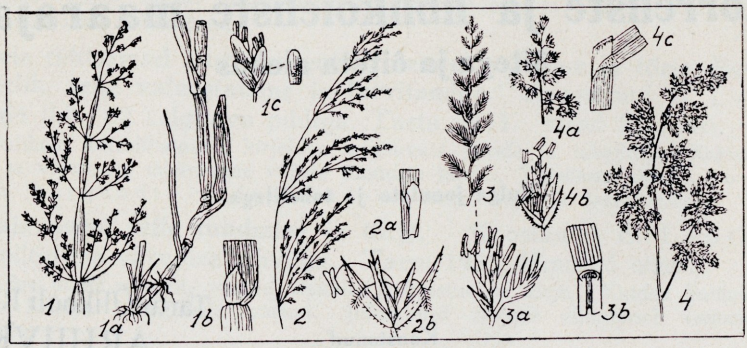

Joon. 20. T a r n h e i n, n e s t i k, s u g a p ä ä, k e r a h e i n a d. 1. *Catabrosa:* pööris (1, 1/4), kõrrealus (1a), keeleke (1b), pähik ja lible (1c, 2/1). 2. *Cinna:* pööris (2, 1/4), keeleke (2a), pähik (2b, 3/1). 3. *Cynosurus:* pöörispää (3, 1/2), pähik ühes sugaja kattega (3a, 2/1), keeleke (3b). 4. *Dactylis:* pööris (4, 1/3; 4a, 1/5), pähik (4b), keeleke (4c).

T a b e l 13. Keraheina (*Dactylis*) eraldamine paelrohust (*Phalaris*).

Tunnused	Pöörise oksad	Pähikud	Sõklad	Kasv	Lehelaba pungades
Dactylis glom. kerahein	üksikult, ühekülgselt	3—4-õiesed, lapikud	lühiohtelised	moodustab torte	kahekorra
Phalaris arund. paelrohi	en. 2—3-kaupa, igakülgselt	1-õiesed, vähe lapikud	ohteta	võsundid	rullunud

2. Lehekesed enamuselt süstjad (joon. 34: *1*, *2*), en. 3—5 sm pikad 3

— Lehekesed ovaalsed või munajasümarikud (joon. 34: *3*—*9*), en. märksa lühemad, 1—3 sm 4

3 (2). Lehekesed (2—4 × 1,5 sm) erakorraliselt tugevate roodega, millised moodustavad leheservaga õige nurga (joon. 34: *1*) ja teravad hambad. Õied valged, tugeva mee lõhnaga. Tupp 10 soo-

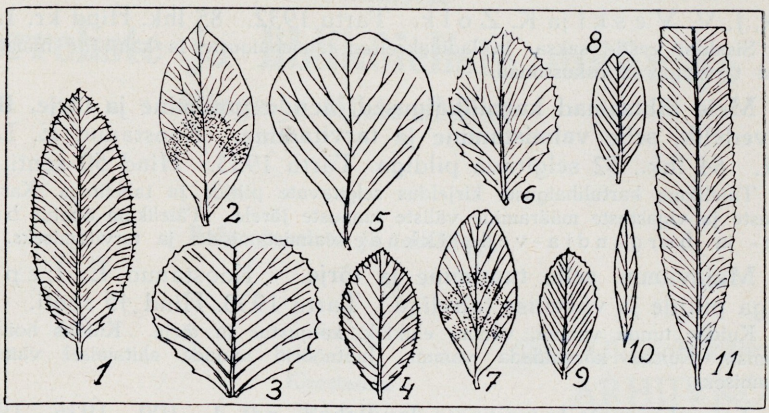

Joon. 34. Ristikud, *Trifolium* (kõik 1/1). 1. *montanum*. 2. *medium*. 3. *repens*. 4. *fragiferum*. 5. *incarnatum*. 6. *hybridum*. 7. *pratense*. 8. *spadiceum*. 9. *agrarium*. 10. *arvense*. 11. *alpestre*.

nega, hõred. karvadega, 5 ühepikkuse tippega. Seemned ovaalsed, rohekad. Taim tihedalt hõbekarvane. K. 15—60 sm. 5—8. Kuivadel kinkudel, kohati.

4 |2| *T. montánum* L., mägi-r.

— Lehekesed (1,5—5 × 0,8—2 sm), õrnade roodega, millised moodustavad leheservaga terava nurga (joon. 34: *2*), äärest väga peenhambused, karvased. Taim võsunditega. Õied tumepunased. Tupp 10 soonega, paljas. Seemned kolmekandilised, helepruunid. Taim karvane või sile. K. 20—45 sm. 6—8. Kraavides, arudel, metsas, kohati.

4 |3| ⊃ *T. médium* L., keskmine r.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Taimehaiguste-katsejaama uuem kirjandus.

Taimekaitsevahendid ja nende tarvitamine. Koostanud E. Lepik ja K. Zolk. Hulga piltide, tabelite ja retseptidega. Tartu, 1934. 88 lhk. 36 selgitava pildiga. Hind 50 s.

Õpetused taimekaitsevahendite tarvitamiseks, retseptid paljude taimekaitsevahendite koduseks valmistamiseks. Tabelid taimekaitsetööde korraldamiseks viljapuuaias, marjaaias, köögiviljaaias ja põllul. Tähtsamate haiguste ja kahjurite ning nende tõrjeviiside loetelu. Juhatused elamusöödikute (lutikad, kirbud, täid, kärbsed, prussakad, riidekoid, puukoid jne.) hävitamiseks. Külviseemne puhtimine, pritsid ja pritsimine, tolmutamine. Hiirte ja rottide tõrje. Umbrohtude tõrje jne.

Taimekaitse oskussõnu. Koostanud A. Käsebier, E. Lepik, J. V. Veski ja K. Zolk. Tartu 1932. 85 lhk. Hind kr. 1.20.

Sisaldab eesti-, saksa- ja ladinakeelsed taimehaiguste ja kahjurite nimed ja teised tarvitatavad oskussõnad.

Meie tähtsamad kartulihaigused, nende tundmine ja tõrje. Bordoovedelik, selle valmistamine ja tarvitamine. Koostanud E. Lepik. 64 lhk., 52 selgitava pildiga. Tartu 1933. Hind 50 senti.

Täielikum kartulihaiguste kirjeldus selgitavate piltide ja tabelitega. Kartulihaiguste ja vigastuste määramine väliste tunnuste järele. Täielikum õpetus bordoo- ja burgundia-vedelikkude valmistamiseks ja tarvitamiseks.

Majavamm, selle tundmine ja tõrje. Koostanud E. Lepik. Hulga piltide ja värvilise tahvliga. Tartu 1933. Hind 45 senti.

Kuidas tunda vammi, vammi elukäik, kahjustus ja tõrje. Kuidas hoiduda vammist. Kuidas kõrvaldada vammi. Juhtnöörid majade ehitamisel vammist hoidumiseks.

Taimehaiguste-katsejaama lendlehed nr. 1—100, 1926—1934. Tähtsamad taimehaigused ja nende tõrje, taimekaitse päevaküsimused 1926—1934; sisujuhataja ja 2 värvitahvlit. Puuduvad ainult üksikud, vähem tähtsad, lendlehed. Hind 1 kr.

Kõrreliste ehitus ja süstemaatika. Koostanud E. Lepik, täiendatud eritrükk sama autori kõrreliste ja liblikõieliste määrajast, piltidega, 16 lhk. Hind 25 senti.

Lühendatud võti niidukõrreliste määramiseks õiteta olekus. E. Lepik. Hind 25 senti.

Lühendatud võti hein-liblikõieliste määramiseks õitega ja õiteta olekus. E. Lepik. Hind 25 senti.

Eelloendatud kirjanduse kõige lihtsam ja odavam tellimisviis on: maksates soovitud raamatute hinna Taimehaiguste-katsejaama juhataja nimelisele posti jooksvale arvele nr. 2157 (mida võib teha igas postiasutises), misjärele raamatud postikuluta tellijale kätte saadetakse.

K. Mattieseni trükikoda o.-ü., Tartu 1935.

Sõjahüüd.

Jutud ja kirjeldused piltidega.

Wäljaannud **J. Tilk.**

Jurjewis, 1900.
A. Grenzstein'i trükk.

ARH PT-439

Дозволено цензурою — Юрьевъ, 4 октября 1900 года.

ARH .PT-439

IGASSE PEREKONDA VÄÄRTUSLIK

«VÄIKE RAAMATUKOGU UUDISJUTUD»

10 SENDIGA

ÜLIHUVITAV RAAMAT „UUDISJUTUD"

„Uudisjuttude" sihiks on võimaldada laiemale publikule omandada odava hinna eest väärtuslikku raamatukogu. Sellest nimetuski: „Väike Raamatukogu Uudisjutud"

„Uudisjuttude" sarjas avaldatakse eriti huvitavaid lühijutte eesti- kui ka välismaade nimekate kirjanike sulest, populaarteaduslikke kirjeldusi ajaloolistest sündmustest, rahvaste elust, maade uurimustest jne.

„Uudisjuttude" sisus pannakse alati rõhku sellele, et neid võib naudinguga lugeda nii vana kui noor. Seepärast soovitame „Väikest raamatukogu Uudisjutud" kõigile, kes armastavad lugeda huvitavat kirjandust.

„Uudisjutud" ilmuvad kord nädalas. Soovitame alustada nende kogumist esimesest numbrist peale, et omada väärtuslikku, tervikulist raamatukogu. Seni ilmunud raamatud on veel saadaval lehemüügikohtades ja talituses, Rataskaevu tän. 9. Iga number on varustatud jutu kohta käiva kaanepildiga.

„Uudisjutud" ei vanane iial. Neid võib lugeda ka aastate järele sama suure huviga, kui nende ilmumise päeval.

„Uudisjutud" on odavhinnaline väljaanne, seega kättesaadav kõigile. Talitus Tallinnas, Rataskaevu 9.

Väike raamatukogu „Uudisjutud" saab ka tellida.
Tellimise hind: 1 kuuks — 45 s. 6 k. — 260 s.
2 „ — 90 s. 12 k. — 500 s.
3 „ — 1.35 s.
„Uudisleht" tellijaile 30 senti kuus.

ILMUB KORD NÄDALAS

ellige 1. märtsist, siis saate esimesest raamatust alates.

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Tartu Ülikooli Raamatuko ARHIIVKOGU

„Uudislehe“ esindajaile.

Juhime „Uudislehe“ lugupeetavate esindajate tähelepanu käesoleva veerandaasta lõpule, millega ühes lõpevad väga paljudel Teie ümbruses ajalehtede tellimised. Palume vaadata, kellel lõpeb mingisuguse lehe tellimine märtsikuuga ja teha nüüd kõik, et saada neilt tellimised „Uudislehele“. Praegu on kohane aeg „Uudislehe“ tellimiseks 1. aprillist. Ilmub ju ka aprillikuus ja edaspidi „Uudislehes“ **haruldaselt** köitev ja ajalooliselt väärtuslik kirjutis „Maailmasõja lahingud Baltimerel ja Eesti rannavetes“.

Kui Teie nüüd hakkate koguma meie lehtede tellimisi, võite saada peale hariliku protsendi veel väärtuslikke autasusid, nagu õmblusmasin, türgi diivan jne. (täielik nimestik ilmus „Jutulehes“ ja „E. Mõistatuslehes“). Kokku 100 autasu.

Kes saadab kaks „Uudislehe“ või kaks „Jutulehe“ või kaks „E. Mõistatuslehe“ tellimist, iga tellimine vähemalt 3 kuuks, saab ühe autasude saamise võimaluse. Üldse iga kaks ülalnimetatud tellimist annavad ühe autasude saamise võimaluse, näiteks 4 „Uudislehe“ tellimist annavad 2 autasude saamise võimalust, 6 tellimist 3 võimalust jne. Tellimised ühes tellimisrahaga peavad jõudma „Uudislehe“ talitusse **hiljemalt 6. aprilliks** s. a. Pärast seda algab autasude väljajagamine. Autasude saamiseks võimalusi annavad 4 korda nädalas ilmuva „Uudislehe“ tellimised, samuti ka „Jutulehe“ ja „E. Mõistatuslehe“ tellimised, kui nad ei ole tellitud alandatud hindadega, s. o. „Uudislehe“ kaasannetena. „Uudisleht“ 3 kuuks maksab 250 senti, „Jutuleht“ 3. kuuks — 135 senti, „E. Mõistatusleht“ 3 kuuks — 150 senti.

Täielik pööre raamatute hinnas!

Meie väljaandel ilmuvad 1. märtsist s. a. alates huvitavasisulised raamatud **„Väike Raamatukogu Uudisjutud“.** Iga raamat 52 lehekülge ja hind ainult 10 senti. Nendest raamatutest peaks kujunema igasse perekonda kaunis raamatukogu. Palume Teid leida ka neile raamatutele tellijaid. Protsent Teile samasugune, nagu meie lehtede tellimistelt. Lähemalt „Uudisjuttude“ kohta käesoleva teisel küljel.

Austavalt

„Uudislehe“ ärijuhatu

Trükikoda „Estotrükk“ Tallinn, S. Karja 8. 1935. a.

ARH PT-439

Ilmus trükist:

Markus Univer

„HELIS JA LUULES"

Segakoorile

I

Bibliothec
Univers
Tartuensis

Sisu:

1. Pühenduseks.
2. Su Põhjamaa päikesekullast.
3. Aastate tiibadel. (Vabariigi aastapäevaks).
4. Eesti-Soome-Ungari.
5. Maja kirsside all.
6. Ema mõtted.
7. Neiud ketramas.
8. Palve.
9. Nüüd taevad on lahti. (Jõululaul).
10. Aita mind siin elada. (Koraal Eesti motiividel).

Laulude sõnad samalt autorilt.

HIND 45 senti ühes saatmisega.

(Palutakse rahas, mitte markides).

Tellimise aadress:

M. Univer, Jalaka tän. 4, Pärnu.

„METRONOM", Tallinnas, Tartu mnt. 89-16.

ARM PT-439

Uus EESTI
SEINAKAARTIDE
SEERIA professor
A. TAMMEKANN'u
toimetusel

I
EESTI

Kaust $1\frac{1}{2} \times 2$ meetrit
Mõõt 1: 200 000

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

//

Maateaduse õpetamisel on Eesti koolid pidanud seni läbi ajama peamiselt võõrkeelsete, sageli vananenud seinakaartidega, mis loomulikult on mõjunud õpetamise tulemusile. Pikaaegse kaalumise ja ettevalmistuste järele on

kaardikoda „Terra",

Tartus, otsustanud astuda julge, kuid hädavajaliku sammu, asudes ***uue Eesti kooli-seinakaartide seeria***

väljaandmisele. Kaardikoja «Terra» ümber on koondunud meie paremad teaduslikud ja tehnilised jõud kartograafia alal. Kaartide sisuliseks koostajaks ja üldtoimetajaks on Tartu ülikooli geograafia professor ***A. Tammekann.***

Esimesena on võetud käsile

Eesti seinakaart,

mille järgi kõige suurem vajadus ja mida on nõutud ka välismaal

Kaart ilmub augustis 1934.

//

Prof. A. Tammekann'u Eesti seinakaart

koostatakse mõõdus 1 : 200 000, mis on suurem kui ühelgi seni kooliseinakaardina tarvitatud Eesti kaardil. **Kaardi kaust** on vastavalt $1\frac{1}{2} \times 2$ meetrit

trükitakse 7—8 värvis, mis annab 12—13 erinevat värvitooni ja võimaldab üksikasjalikku ning seejuures ülevaatlikku ja silmale meeldivat **pinnamoe ja kõrguste kujutamist.** Maismaal on eraldatud eri värvitoonidega 8 kõrgusastet ja merel 3 sügavusastet. Lisaks on kujutatud

pinnamoe üksikasjad hoolega väljatöötatud pastelljoonisena. Kaardile on mahutatud

kogu oluline teedevõrk ja asulastik, mis teeb ta kõige kohasemaks Eesti seinakaardiks ka büroodele, asutistele ja kodudele. Seejuures on aga hoolega hoidutud kaardi ülekoormamisest, joonistades teed ja kohanimestiku lähedalt lugemiseks, nii et **kaart säilitab klassitoas oma kaugmõju**

Prof. A. Tammekann'u Eesti seinakaart

on seejuures **tunduvalt odavam** kui vastava suurusega välismaised seinakaardid.

Kaardikoda „TERRA" Tartu
Postkast 3

Kuupäev .....

Käesolevaga tellin omale ja palun ilmumisel saata **Prof. A. Tammekann'u Eesti seinakaardi** 1 : 200000, makstes kaardi hinna posti jooksvale arvele Nr. 2101

..... eks. paberil
..... „ kokkupandaval kartongil
..... „ riidel, keppide, rihmade ja nööriga
..... „ riidel, automaatse ruloovedruga

Nimi .....

Aadress .....

Eesti seinakaardi väljaandmise hõlbustamiseks avatakse käesolevaga kaardi

ettetellimine

soodustatud tingimusil

Tasudes kaardi hinna hiljemalt **1.** ~~**aprilliks**~~ maiks *saab kaardi* **4 krooni odavamalt,** *ja hiljemalt* **1. juuniks 1934 2 krooni odavamalt** *kaardi lõpulikust müügihinnast.*

Lisaks saab iga etteteliija **hinnata kaasandena** *huvitava ja kasuliku seletusvihu: «Kuidas kasutada edukalt Eesti seinakaarti?»*

.....

Hind:

	Ainult paberil	Kokkupandaval kartongil	Riidel, keppide, rihma ja nööriga
Ettetellimisel:	Krooni:		
Tasudes kaardihinna hiljem. 1. apr. 1934	11.—	13.—	17.—
Tasudes kaardihinna hiljem. 1. juun. 1934	13.—	15.—	19.—
Kaardihind peale ilmumist august. 1934	15.—	17.—	21.—

Pealadu raamatukauplustele

J. Raudsepa raamatukauplus,

Tartu, Küüni tän. 1.

KAARDIKODA

Tartu,
Postkast 3.

Illustanud O. KANGILASKI.

O/Ü. „Ilutrükk", Tartus.

ARH PT-439
№ 62 / K. 2.

Akadeemilise
Põllumajandusliku Seltsi

PÕLLUMEHE KÄSIRAAMAT

ON RAAMATUAASTA AINUKE
AUHINNATUD PÕLLUMAJANDUSLIK TEOS

SENI ILMUNUD 5 OSA (NEIST I OSA TRÜKK OTSAS).

KUIDAS kasvatada hääd ja turul nõutavat **rukist, nisu, õlleotra ja seemnekartulit,** mille hinnad nüüd kõrged?

Kuidas rajada kultuurrohumaad soo- ja mineraalmaale, et need oleksid tulutoovad ja võimaldaksid riigi preemiate saamist?

Nende küsimuste üle lugege

Põllumehe käsiraamatu II osast

Eritaimekasvatus. 366 lk., 168 joonist.

Alandatud hind
broš. kr. 2.—
koolikõites „ 3.—
poolnahkköit. „ 4.50

Timuti seemnepõllu koristamine Jõgeva seemnekasvanduses.

MIKS lasete taimehaigusi ja putukkahjureid hävitada oma töö ja vaeva?

Kas aimate kui suure osa põllu- ja aiataimede toodangust nad hävitavad?

Kuidas nende vastu võidelda?

Kuidas teostada oma talus kodukaunistamise aktsiooni?

Kuidas ja kuhu rajada aed?

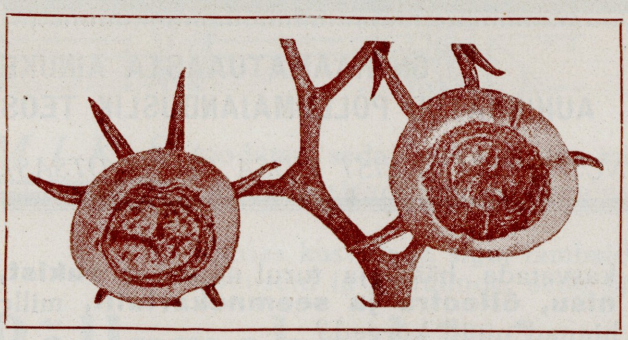

Tomativilja-mädanik

Neile ja teistele tarvilikkudele küsimustele leiate vastused

Põllumehe käsiraamatu III osas

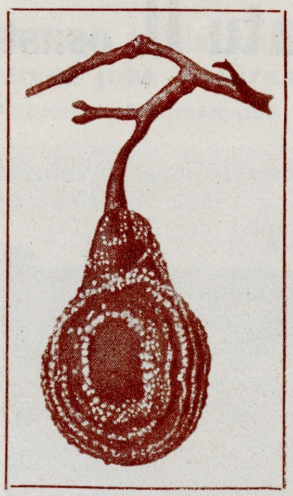

Puuvilja-mädanik. Haige vili.

Aiatöö-õpetus.

Puuviljakasvatus, köögiviljakasvatus, iluaiandus.

398 lk., 164 joonist.

H i n d broš. kr. 4.—
koolikõites „ 5.—
poolnahkköites „ 6.50

Ülikooli Raadi mõisa noorkari koplis.

TEIE

pole rahul oma karja tootmisvõimega ega tulukusega?
Teie noorkari pole terve ega elujõuline?
Teie piim läheb piimatalituses suvel III ja IV klassi ja saate madalamat hinda?

Nende ja teiste küsimuste lahendamiseks annab nõu

Põllumehe käsiraamat IV

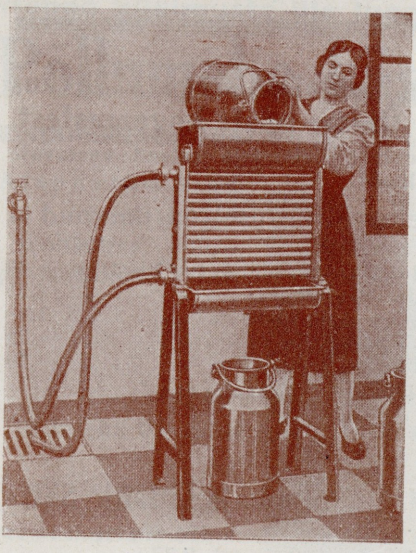

Loomakasvatus I.
Üldosa, veisekasvatus, piimandus.
392 lk., 171 joonist.

Hind broš. kr. 4.—
kooliköites „ 5.—
poolnahkköites „ 6.50

Piimajahutaja.

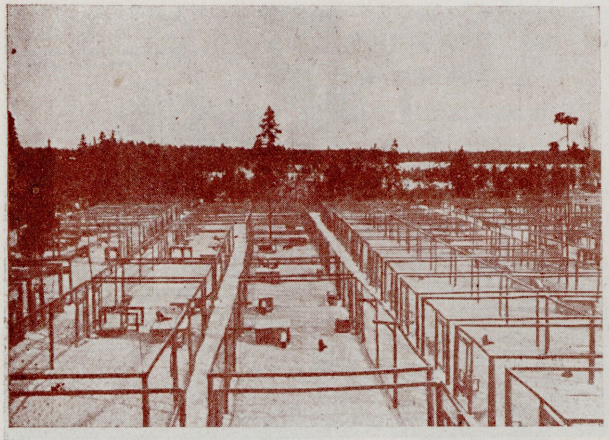

Mustjõe hõberebasekasvandus — hõberebaste puurid.

MIKS toodame seda, mida ei saa müüa, aga ei suuda kasutada sigade müügivõimalusi?

Kuidas kasvatada sigu, lambaid, karusnahaloomi, hobuseid ja kodulinde, seda õpetab

Põllumehe käsiraamat V

Loomakasvatus II.

Hobusekasvatus, väikelooma- ja linnukasvatus ning kalandus

H i n d: broš. kr. 4.—, kooliköites kr. 5.—, poolnahkköites kr. 6.50.

On liiga kallis maksta kooliraha katsetamistega sääl, kus teised juba kooliraha maksnud. Õpime teiste kogemustest.

Põllumehe käsiraamatus kirjutavad ülikooli õppejõud ja teised vastavate alade eriteadlased.

Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi kirjastusel on ilmunud ja on saadaval veel:

J. Aamisepp:	Kaunviljakasvatus, alandatud hind kr.	—.40
H. Ottenson:	Aiasaaduste alalhoid . . . . . „	1.25
A. Käspre:	Põldsinep ja selle tõrje . . . . . „	1.—
	Aianduse oskussõnu . . . . . „	—.25
	Koduloomade eksterjöörilisi oskussõnu . . . . „	—.50

Põllutöökoolidele hinnaalandus

Säältsamast tellige ajakiri **„Taluperenaine“**, kes juba 10 aastat on teeninud eesti maakodu-kultuuri.

Akadeemiline Põllumajanduslik Selts

Tartus, Peeter Põllu t. 5, postk. 126. Telefon 18-00
„Taluperenaise“ tel. 9-37.

K. Mattieseni trükikoda o.-ü., Tartu 1937.

ARH PT-439

SUURIM EESTIKEELNE TEOS

„KULTUURNE EESTI“

Selle nime all hakkavad ilmuma Esimese Eesti Välisdelegatsiooni liikme **Ferdinand Kull'i** sulest raamatud, mis annavad põhjaliku ja täpse ülevaate praeguse Eesti kultuurilis-majanduslikust seisukorrast, selle iseseisvusaegsest arenemisest kui ka juhtivatest inimestest kõikidel aladel üle riigi. Läbipõimitud autori enda ja teiste jutustustega ja muljetega, kujuneb „KULTUURNE EESTI“ **elavaks, mitmekülgselt kaasakiskuvaks teoseks,** mida elustavad veel **arvurikkad ülesvõtted kõikidest Eesti kultuurilis-majanduslikest asutusist** kui ka **juhtivaist isikuist** ühes vastavate **käekirja näidetega.**

Sarnase suure teose kirjutamisele ja koostamisele julges asuda „KULTUURSE EESTI“ autor ainult selle tõttu, et tal viimase kolme aasta vältel võimalus avanes, oma kahe kult.-ajaloolise mälestiskogu — „MÄSSUMEHI JA BOHEEMLASI“ (1905—1917) ning „ESIMESI EESTI DIPLOMAATE“ (1918) — isikliku levitamise teel, **terve Eesti läbikäia** ja kohapeal tutvuneda selle kult.-majandusliku eluga kui ka juhtivate inimestega ning koguda hulga materjali käesoleva teose jaoks.

Tänades siin südamest kõiki neid paljuid tuhandeid Eesti juhtivaid inimesi, kes nimetatud kahe raamatu autorile sel matkal lahkesti vastutulid kas raamatute omandamisega või vajaliku informatsiooni andmisega kohalikkude olude ja elu kohta, julgeb „KULTUURSE EESTI“ autor loota, et nad tema uut, suuremat tööd sama sõbralikult toetavad ja teostada aitavad.

„KULTUURSE EESTI“ üksikud raamatud ilmuvad **sarjade viisi,** kuigi iga üksik raamat endast kujundab **terviku,** kas teatud asutuse, linna, alevi või maa-ala kohta, sisaldades 110—150 lk. teksti parimal valgel paberil 165×230 mm suuruses kaustas, vähimalt 100 ülesvõttega. Üksikud raamatud ilmuvad võimalikult igal esimesel kuupäeval, **alates 1. nov. 1936.** Esimesed 12 raamatut moodustavad sarja RIIKLIKUD KESKASUTUSED ja ilmuvad järjekorras:

1. nov. 1936:

Riigivanem. Riigivanem *K. Pätsi* elu ja tegevus ühes kõikide olemasolevate ülesvõtetega ja käekirja näidetega mitmesugustest ajajärkudest. Eriti põhjalikult käsitab autor K. Pätsi tegevust praegusel Eesti riikliku iseseisvuse ja arenemise kindlustamisel. Riigikantselei. *Endiste riigivanemate* elu ja tegevus ühes vastavate ülesvõtetega ja käekirja näidetega. Praegune põhiseadus ja selle olulisemad puudused.

1. dets. 1936:

Kaitsevägede ülemjuhataja ja Vabariigi Valitsus. Kaitsevägede ülemjuhataja, peaministri k. t. ja valitsuse liikmete elu ja tegevus paljude ülesvõtetega ja käekirja näidetega mitmesugustest ajajärkudest. Ajalooline ülevaade endiste valitsuste tegevusest, nende liikmete elu ja tegevus ühes vastavate ülesvõtetega ja käekirja näidetega.

Järgmised 10 raamatud käsitavad sama põhjalikult Tallinnas asuvaid **riiklikke keskasutusi,** nimelt:

1. jaan. 1937 — Siseministeerium.
1. veebr. „ — Välisministeerium.
1. märts „ — Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumid.
1. aprillil „ — Kaitseministeerium.
1. mail „ — Majandusministeerium.
1. juunil „ — Põllutööministeerium.
1. juulil 1937 — Teedeministeerium.
1. aug. „ — Kohtuministeerium, Riigikontroll ja Riigikohus.
1. sept. „ — Rahvuskogu, ajalooline ülevaade riigikogude tegevusest, uus põhiseadus.
1. okt. „ — Riiklikud pangad ja ettevõtted.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Iga raamat sisaldab vähemalt 100 ülesvõtet antud asutuse juhtivaist jõududest ühes käekirja näidetega.

Järgnevail aastail ilmuvate sarjade sisu ja järjestus selgub üksikasjalikult hiljem, kuigi üldine kava juba praegu valmis on. Selle järele võtab kogu teos „KULTUURNE EESTI" oma alla **120 raamatut**, millede väljaandmine vähemalt 10 aastat nõuab, ning mis siis sisaldab 14.000—18.000 lk. teksti ühes vähemalt 12.000 pildiga ja käekirja näitega.

„KULTUURSE EESTI" esimese sarja RIIKLIKUD KESKASUTUSED 12 raamatut (kokku 1400—1800 lk. ühes vähemalt 1200 ülesvõttega), maksavad ettetellides ja raha ärasaates hiljemalt 25. okt s. a. **ainult kr. 12.—, seega 1 kroon kuus.**

Osade viisi makstes: 3. kr. hiljemalt 25. okt. s. a., 2 kr. — 25 dets., 2 kr. — 25. jaan. 1937., 2 kr. — 25. veebr. 2 kr. — 25. märts. ja 2 kr. — 25. apr. 1937. Neile, kes osamaksude tasumise katkestavad, arvestatakse iga raamat kr. 1,50.

Märkus: Riiklikud ja omavalitsuse asutused, koolid ja avalikud raamatukogud, mis seotud kindlate eelarvetega, võivad *terve sarja kindlakujulisel tellimisel* ka teistsuguseid osamaksu tähtaegu määrata, vastavalt nende krediidi võimalustele.

Üksikute raamatute ettetellimisel tuleb iga raamatu eest kr. *1.50* ärasaata hiljemalt eelmise kuu 25-al.

Müügile tulevad „KULTUURSE EESTI" üksikud raamatud **piiratud arvul hinnaga kr. 2.—**

„KULTUURSE EESTI" esimesest sarjast RIIKLIKUD KESKASUTUSED trükitakse **kuni 100 nummerdatud luksuseksemplari valgel kriitpaberil hinnaga kr. 30.—** terve sarja eest (12 raamatut). Nende tellimisel tuleb terve summa hiljemalt 25. okt. s. a. ära tasuda. **Nummerdatud sarjade omanike nimestik ilmub esimeses raamatus** (Riigivanem). Sarja üksikuid raamatuid luksusväljaandes omandada ei saa.

Kõik kirjavahetus tuleb saata: **Ferdinand Kull. Postkast 396, Tallinn.** Vastuste jaoks mark või kaart juure lisada.

Rahasaadetised adresseerida **posti jooksev arve: Ferdinand Kull, 618.**

Raamatud saadetakse ettetellijaile hinnata kätte.

Austavalt

FERDINAND KULL,

„KULTUURSE EESTI"
autor ja väljaandja.

Samalt autorilt varem ilmunud.

MÄSSUMEHI JA BOHEEMLASI. Mälestusi 1905. a. revolutsionääridest, vanglatest ja Pariisi Eesti kunstiboheemkonnast. Tallinn. Autori trükk. 167 lk. 12 pilti. P. Areni kaas. Kr. 1.50. (On veel 150 eks., uut trükki ei tule). HSM poolt soovitatud **ajaloolise** raamatuna: HSM. T. Nr. 1. 1934, lk. 7.

ESIMESI EESTI DIPLOMAATE. Mälestusi Eesti välisdelegatsiooni tegevusest 1918. a. Tartu. Autori trükk. Jaan Vahtra kaas. 208 lk. Kr. 2.— HSM poolt soovitatud **ajaloolise** raamatuna: HSM T. Nr. 6. 1934, lk. 97. **Trükk täielikult otsas,** kuid **15. nov. s. a.** ilmub **uus täiendatud trükk 80 pildiga** (üle 300 lk.) parimal valgel paberil. **Ettetellijaile,** kes raha **hiljemalt 1. nov. s. a.** ära saadavad kr. 2.50, **müügile** tuleb hinnaga **kr. 3.50.**

Posti jooksev arve: **Ferdinand Kull.** 618.

Kirjavahetus: **Postkast 396, Tallinn.**

F-ma J. Ratassep'a trükikoda Tallinn, Lai t. 43. Tel. 441-91

ARH PT-439

TELLIMUS

Autor _____

Teose nimetus _____

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

_____

_____

(kirjastus)

Jrk. nr. _____ temaatilises plaanis või tellimislehes nr. _____

Kohustun tellitud raamatu välja ostma 7 päeva jooksul arvates postitempli kuupäevast.

_____ 19____ a. _____

(allkiri)

POSTKAART

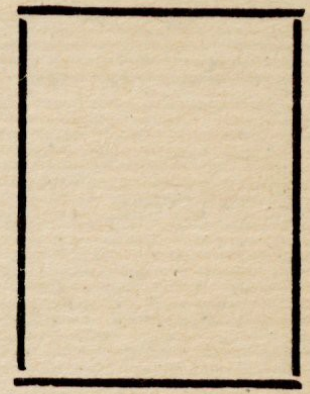

VR raamatukauplus «TEADUS» teatab, et Teie poolt tellitud raamat saabus müügile.

*

Kaart esitada raamatu väljaostmisel

Raamatukauplus «TEADUS»
Ülikooli 1

T Ü
0,2.—

H. Heide nanni nim. trk., 4292 VIII 75. 100.000.

ARH PT-439

Jõulu Album 1899

19=ne aastasaja lõpu wäljaanne

ilmub Peterburis **Joh. Palmgren'i** raamatukaupluse kirjastusel, nowembri=kuul. Hind **30** kop.

„Jõulu albumis" ilmuwad tähtsamad kirjatööd õpetajate: **M. Lipp'i, M. J. Eisen'i** ja kirjanikkude stud. **Paul Sepp'i, J. Tilkh'i, M. Juurik'u** ja tõiste sulest.

Isiäranis huwitawa ja pikema kirjelduse on õp. M. Lipp selle aastasaja Eesti elu tagasiwaate kohta kirjutanud, kuna õpetaja M. J. Eisen'i osaw sulg sisurikka kirjatöö meie rahwa wiimse ebajumala Tõnni kohta on walmistanud.

Pääle tähendatud kirjatööde ilmub **„Jõulu albumis"** ülemal nimetatud kirjameeste ja muude sulest õpetlikka kirjutusi, juttusid, luuletusi, mõistatusi, naljasid n. n. e.

„Jõulu albumi" sisu kaunistawad isiäranis rohkesti

pildid kodumaalt,

milledest kõik enam ehk wähem Eesti eluga kokku käiwad. — Nendest on tähtsamad: **Wanemuine,** A. Weizenbergi kuju järele. **Jägala kosk,** H. Tiedermanni päewapildi järele. **Linade puhastamine** (kolkimine), H. Tiedermanni päewapildi järele. **Kalewi Härg,** H. Tiedermanni p. j. **Pärnu Eesti Karskuse seltsi maja. Jõulu pilt** j. p. m.

„1899 a. Jõulu albumi" ostjad saawad **hinnata** kaasa 16 × 12 tolli suure kogupildi selle aastasaja **tähtsamatest Eesti tegelastest,** kellede nimed ja tööd iga Eestlasele tuntud on.

Need on järgmised: **K. Kallas, M. Lipp,** Dr. **J. Hurt, E. Ahrens, J. Kunder,** Dr. **M. Weske,** Dr, **F. Kreutzwald,** Dr. **K. A. Hermann, C. R. Jakobson, M. J. Eisen, L. Koidula** ja **J. W. Jannsen.**

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

„Jõulu albumi“ ja kunſt kaasande trükk toimetatakſe Helſingi ja Peterburi tähtſamates trükikodades.

Selle tõttu, et kaugemates kohtades elawatel Eestlastel wõimalik oleks ſelle aastaſaja **mälestuſe raamatut** õigeks ajaks muretſeda, ilmub **„Jõulu album“** ju warakult ja nimelt **nowembri kuul.** Soowijad wõiwad oma tellimiſe ju nüüd ſiſſe ſaata ja ſaawad nad albumi kohe ilmumiſe järele koju kätte.

Tellimiſe jauks on ſelle kuulutuſe külges ſedel, mille pääle tellitawate eksemplarite arw ja adreſs tuleb tähendada ja ſiis kinniſes kirjas tarwilikku ſumma raha wõi poſtmarkiſid juurde liſades tagaſi ſaata tuleb.

Iga eksemplari hind on ka koju ſaates 30 kop.

Kõige auuſtuſega

Joh. Palmgren,

Eesti raamatukauplus Peterburis, Suurel Konjuſhennajal Nr. 8.

Telegr. adreſs: **Palmgren, St. Peterburg.**

Дозвол. цензурою. Юрьевъ, 11 Сентября 1899 г. Тип. А. Лашинскаго, Спб., Кирпичн. пер. 3.

Joh. Palmgreni raamatukaupluſele
Peterburis.

Tellin ſeega ..... eksempl.

1899 a. Jõulu albumi

ja liſan hinna ..... rub. ..... kop. ſiia juurde.

Adreſs: .....

.....

.....

Palume lahti lõigata!

ARM PT-439

Tallinn, postitempli kuupäeval.

P. P.

Käesoleva aasta märtsi kuus ilmub Maksudevalitsuse ametnikkude kollektiivi poolt koostatud **maksuseaduste ja määruste pidev väljaanne.** Koostajaks on: otsemaksude juhataja A. EHIN, vanem inspektor H. REELAID, lisamaksuinspektorid E. ANDERSON ja R. HALDRE, tulumaksu assistent O. KARMO ja maksuameti kandidaat B. TIIT. Nimetatud väljaanne osutub esimeseks köiteks Eesti maksundusõiguse normistiku kogus, millise teine köide sisaldab instrueerivat materjali Riigikohtu ja Maksupeakomitee otsuste, Maksudevalitsuse ringkirjade, valitsusasutiste korraldiste ning praktiliste näpunäidete näol. Kogu sisaldab tulu-, äri-, läbikäigu-, tempel-, kinnistus-, pärandi- ja kingi-, rahakapitalide-, trahteri-, kinnisvara- ja omavalitsuse maksude ning maksustamiskorralduse-, administratiivmenetluse-, administratiivsissenõudmise ning avalikkude maksu ja trahvivõlgade sissenõudmisel võetava lisaraha seadusi koos vastava materjaliga.

Esimese köite hind on **eeltellimisel** kuni 1. märtsini kr. 5.50 ja pärast seda kr. 7.—. Eeltellimiseks palutakse täita ning saata ära juuresolev kaart ja hiljemalt 1. märtsiks k. a. maksta posti jooksvale arvele nr. 413 lisatud sissemaksu kaardil kr. 5.50, mille peale vastav köide tellijale ülesantud aadressil tasuta kätte toimetatakse. Teine köide ilmub k. a. lõpul. **Teise köite** hinnaks on umbes 10 krooni, kusjuures esimese köite eeltellijatele väljaandjad kindlustavad hinnaalanduse 15%. Pärast ilmumist tulevad mõlemad köited müügile ainult koos ning tunduvalt kõrgema hinnaga.

Nagu tähendatud, väljaanne on **alalise** iseloomuga, omades seadeldise, mis võimaldab üksikuid kehtivuse kaotanud norme sisaldavaid lehekülgi uutega asendada, milliseid väljaandjad soovijatele vastava tellimise peale mõõduka tasu eest saadavad.

Uute lehtede asendamise tingimused ilmuvad esimese köite eessõnas. Teos ilmub väheses eksemplaride arvus, mispärast soovitav kiire eeltellimine.

Väljaandjad.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Estotrükk Tallinn

ARH PT-439

Kirjastus „RAUDVARA“, Tartus

RÜÜTLI T. 16 • TEL. 34-40 • POSTKAST 244

Posti jooksev arve nr. 2371

JOOKSVAD ARVED: { Tartu Linnapangas nr. 7694/XVII/XVIII
{ Tartu Majaomanike pangas nr 6368

Teadaanne.

Koguteos

„EESTI TALUNDID, TARTUMAA“

(sarjas Eesti põllumajanduslik kroonika) on trükist ilmunud. Teos on nägusas suures formaadis ja sisaldab peale talundite kohta käivate andmete ligemale 3500 isiku näopilti. Et Tartu maakonna inimesed sageli Tartus käivad ja et selline suur teos postiga saatmisel ebameeldivalt kannatada võib, siis on suur enamik asjaosalisi avaldanud soovi isiklikult raamatule järele ilmuda. Sellepärast palub kirjastus ka Teid **ilmuda isiklikult raamatule järele** kirjastus „Raudvara“ kontori, milline asub Tartus, Rüütli tn. 16, võimalikult lähemal ajal, kuid **kõige hiljemalt 28. jaanuariks 1940.** Neid, kel veel raamatu hinna arvel on tasuda, palutakse see **tasumataolev** väike **summa äratasuda** sama tähtaja jooksul. Tasumist võib teostada ka lähemas postiasutises raha kirjastus „RAUDVARA“ posti jooksvale arvele nr. 2371 sissemaksu teel.

Postiga saadab kirjastus raamatu koju ainult neile, kel just pole võimalik isiklikult raamatule järgi tulla, kuid on teose hinna arvel kõik raha äratasunud. Sel juhul tuleb teatada meile oma **erisoov raamatu postiga koju kättesaatmiseks.**

Kirjastus on nõus ka äramüüma **Teie näopildist valmistatud klišeed** 1 kroonise tasu eest. (Hinnakirjade järgi maksab sellise klišee valmistamine kr. 2.75). Seda klišeed on Teil võimalik kasutada oma näopildi trükkimiseks. Klišeele isiklikult järeleilmumise korral on klišee hind saatekulude võrra odavam.

Väga lugupidavalt

Kirjastus „Raudvara“

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

1939 EESTI

1939 EESTI

V. a. Ma. Karl Laurimets

Laekanna pt.

Avinurme

KIRJASTUS „HAUDVARA"

TARTU 17-21 (28 XII)

TARTU 17-21 (28 XII)

ARH PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Teadus on vaimuvalgus.

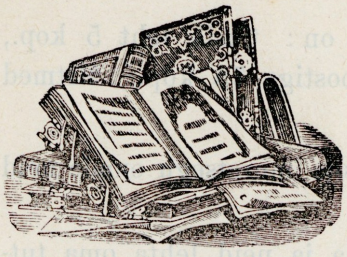

Tarkus on vägi ja võimus.

Uudis kirjanduses!

Alaline kaebtus kuulukse, et Eesti keeles niisugune lugemise aine puudub, mis ajakohane, sihikindel, mitmekesine, arusaadav, õpetlik, lõbus, ladus ja o d a v oleks. See kaebtus on täiesti asjalik ning põhjendatud.

Selle tuntuva puuduse paranduseks ilmuvad minu poolt edumeelsete kaastööliste tegevusel

kirjanduse lehed.

Nende kirjanduse lehtede o t s t a r b e on rahvale t e a d m i s t ja h a r i d u s t jagada, et tema rumaluse paelust lahti aga tõest ja teadusest osa saaks.

E e s k a v a.

Kirjanduse lehtede s i h t on:

1) lugemisehimu äratada,
2) kirjandusest osavõtmist elustada,
3) häid ja kasulikka püüdmisi edendada,
4) vastastiku arusaamist, sallimist, usaldamist ja auustamist õpetada,
5) kohusetäitmist kui ka õiguse nõudmise tahtmist istutada,
6) rahvaliigist lugupidamist virgutada,
7) ühendusele ja ühistegevusele juhatada,
8) iseteadvuse ja iseseisvuse vaimu kasvatada,
9) eluparanduse küsimiste vastu vaimustust õhutada,
10) praeguste maailma edenemise vooludega tutvustada.

Kirjanduse lehtede s i s u k s on kirjeldusi:

1) ajaloost,
2) loodusest,
3) maade ja rahwaste elust ja olust,
4) rahwa kodusest elust,
5) arvustikust,
6) seadusest,
7) rahva majandusest,
8) tervisehoiust jne.

Siis veel:

9) jutukesi,
10) luuletusi,
11) mõtteterasid,
12) nalja jne. jne.

Kirjanduse lehtedes on rohkesti p i l t a.

Kirjanduse lehed ei lõbusta ainult, vaid õ p e t a v a d ja ü l e n d a v a d.

Kirjanduse lehed on rahvalikud ja rahva jaoks. Kõik kirjapalad ilmuvad rahva meeles ja selle seisukohalt.

Kirjanduse lehed ilmuvad võimalikult korralikult; iga kuu üks leht.

Kirjanduse lehed ilmuvad eesoleva teatelehe suuruses, igaüks esiotsa 16, edaspidi aga veel rohkema lehekülgedega.

Kirjanduse lehed on üliodavad. Nende hind on: üksik leht 5 kop., postiga 7 kop.; kogu (à 12 lehte aastas) 50 kop., postiga 75 kop. Mitmed kogud korraga tellides saab odavamalt.

Iga teaduse ja hariduse nõudja ja ajaviide otsija muretsegu omale neid «kirjanduse lehta.»

Kirjanduse lehtede sõpru palun nii lahked olla ja neid lehta oma tuttavate seas soovitada ja mulle tuttavate aadressisid teada anda, et ka nendele teatelehe wõiksin saata.

Kirjanduse lehtede aadres on:

Eeduart Reiman.

Nuustaku, Лифл. ehk пос. Нустаго, Лифл.

Need kes mitu kogu tellida tahawad, saatku post kaartiga oma aadres, siis saavad nad lähemad tingimised teada.

Allpool olevat tähekest lõigatagu ümber olevat joontpidi lahti, kirjutatagu täis ning saadetagu kinnises kirjas kirjanduse lehtede toimetusele.

Allnimetatud palub omale **kirjanduse lehte** saata:

1 leht katseks maks 7 kop. } 1 kogu (12 lehte aastas); maks 75 kop.

Maks ..... kop. on postmarkides siin ligi pandud.

Aadres:

Kirjutage selgesti!

Nimi: .....

Amet: .....

Koht: .....

Kus kaudu: .....

Дозволено цензурою. Юрьевъ, 4 октября 1905 года. — Hermann'i trükikoja trükk Jurjewis.

ARH PT-439

Lugege hoolega läbi!

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Tahate teie saada õnnelikuks?
Tahate teie saada ilusaks?
Tahate teie saada tugewaks?
Tahate teie saada rikkaks ehk kuulsaks?
Tahate teie otsekohe alata oma õnneliku elu rajamist?

Mis peate teie selleks tegema?

Aastatuhandeid on inimesed otsinud õnne, iludust, armastust, rikkust, terwist, kuulsust ja kõike tarwilikku, mis on õnneliku elu aluseks, selle kõikumatuiks nurgakiwideks. Tänapäewa moodne inimene on eriti energiliselt asunud oma õnneliku elu rajamisele ja kindlustamisele kõigi uusimate andmete, kogemuste ja teaduste põhjal. Tuhanded uued raamatud ja lugematud ajakirjad terwes ilmas annawad kasulikku õpetust õnneliku, ilusa ja armastusrikka elu saawutamiseks. Kuid aja, raha ja ka keeleoskuse puuduse tõttu on meil wäga wähe wõimalust kõiki neid häid õpetusi omandada.

See on siiski wõimalik!

Meil on au üldiselt teatawaks teha, et meie kirjastusel on praegu ilmunud raamat

„Õnne nurgakiwid!“

kahes iseseiswas osas, milles antakse põhjalikkude ja laialdaste andmete põhjal juhatust kõigis ülalmainitud asjus. Seda raamatut wõib nimetada tõesti „raamatute raamatuks,“ sest ta wärbub oma kokkuwõtliku sisu poolest hulkadele raamatutele, mis terwes ilmas nende küsimuste kohta kirjutatud, ning annab siiski kõik tähtsama ta tarwiliku.

Muuseas on raamatus täielik iludusõpetus – näonaha, keha, silmade, käte, jalgade jne. ilu rawitsemise nuusmad wiisid, samuti üksikasjalist juhatust juukste ja riietuse ilu, meeldimise kunsti, jõu ja terwise saawutamise, abiellumise ja abielulahutamise, suguhaiguste ja abordi, õnnetu armastuse, laste kaswatuse, töö otsimise kui ka rikkuse saawutamise kohta. Peale selle weel paljugi huwitawamat, millest lähemat allpool. Selle raamatuga on igale antud õnneliku elu rajamise ja hoin täielik juhatus.

Raamatute sisust wõiks nimetada:

„Õnne nurgakiwid“ I jagu.

Ideaalne iludus. – Uusimad teed iludusele. – Naine hommikul. – Riietuse kooskõlastamine kehajoontega. – Huwitawamat ja uusimat Tallinna rohukauplustes. — Poisikesest tugewaks meheks. – Tee iseseiswusele ja jõukusele. – Elukutse walik. – Abikaasa walik. — Kas pruugib mees kõike teada oma naisest ja naine mehest? — Kas kaitsta oma õnne wägiwallaga? — Kui palju peab kannatama? — Salapärasemat teie laste hinges. — Abort ja meie seadused jne. jne. palju muid huwitawaid küsimusi. Hind 50 senti.

„Õnne nurgakiwid“ II jagu.

Kuidas meeldida naistele ja kuidas meestele. — Kawaleri osa tantsul. — Lõhnaõlide õigest tarwitamisest. — Paksusest saleduseni. — Juukste rawitsus ja soeng. – Rawitsemine pealinna iludusinstituutides. — Kuidas wabaneda alkoholi, tubaka ja teiste mürkide küüsist? – Kas suudetakse juba täielikult wäljaarstida suguhaiguseid? — Kuidas leida tööd ja teenistust? — Teed rikkusele. — Wanadus ja noorendamine. — Mida jutustawad tuntud masseerijad? — Mis teha, kui armsam on mahajätnud? — Abielulahutus Eestis jne. jne. palju muid huwitawaid küsimusi. Hind 50 senti.

Uhtlasi palume teatawaks wõtta, et ilmusid meie kirjastusel järgmised moodsad raamatud, ja on weel praegu meie büroost saadawal

1) **„Lööklaulud"** Hind 50 senti.
2) **„Kuidas wõita lugupidamist?"** Hind 50 senti.

Raamatus

„Lööklaulud"

on kõikide Eestis läbilõõnud moodsate lõõkwiiside eestikeelsed lauldawad sõnad, täpses algupära mõttes ja muusika järele lauldawad. Seal on „Alaska", „Valencia", „Nishni Nowgorod", „Mu süda kadus Heidelbergis", Rio Rita", „I wonder", „See... on Pariis", „Ela hästi, must-pruun tütarlaps", „Kus on sinu juukjed, August", „Sonja", „Adieu Mimi", „Enne tuleb kewad, siis armastus", „Black Bottom", Charleston", „Heebie Jeebies", „Kui sa minu tädi näed" jne. jne. rida uusimaid ja wanemaid. See ainukene raamat Eestis sel alal on saanud hiigla menu osalliseks.

Raamat

Kuidas wõita lugupidamist?

tohiks olla praegusel ajal üks eeskujulikumaist käsiraamatuist kombeõpetuse alal. Sealt leiab lugeja ükskõik asjalikke juhatusi igasugu eluawaldustele wastawalt, näiteks: Inimene igapäewases elus; külastamine; esitlemine; jõõgilaua ääres ja kuidas süüa; tänawal, kohwikus, restoraanis, tantsul, teatris; riietumisest sündmustele wastawalt jne. Raamat on püütud kokku seada lühidalt, kuid asjalikult ja kõikide eluawalduste kohaselt, et teda wõimalik oleks kergesti käsitada. Seda raamatut on lühikese aja jooksul läbimüüdud mitmes tuhandes eksemplaris.

Büroo **„Universum" postkast 303**
Tallinn, Wana Wiru t. 10,

Palume saata minule Teie kirjastusel ilmunud raamatud:

1) „Õnne nurgakiwid" I jagu Hind 50 senti
2) „Õnne nurgakiwid" II jagu „ 50 „
3) „Lööklaulud" . . . . . „ 50 „
4) „Kuidas wõita lugupidamist" „ 50 „

(Soowitawale raamatule joon alla tõmmata).

Raamatute hind ..... kr. ..... senti saadan siin juures.

.....
(ees ja perekonnanimi.)

Aadress: .....

.....

Lihtsaim tellimiswiis:

Kõrwalolewale sedelile kirjutage selgelt oma nimi ja täielik aadress, lõigake wälja ja pange ühes raamatute hinnaga ümbrikusse. Kleepige ümbrik kinni, pange peale 10 sendiline postmark ja kirjutage ümbrikule ainult:

Büroo „Universum", postkast 303, Tallinn.

Tellimise ja raamatute hinna saamisel saadetakse raamatud postiteel tellijale koju kätte meie kulul.

A. Devis'e & J. Magnus'e trükikoda, Tallinnas.

Ilmus trükist tähtis ajalooline uudis:

JAAN POSKA.

Päewaraamat Pariisi rahukonwerentsilt

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

(A. H. Tammsaare redigeeritud) ühes **Ed. Laamanni** järelsõnaga:

„Eesti wälissaatkond ja Pariisi rahukonwerents".

Kirjastuseühisus „WABA MAA"

O.-üh. „Waba Maa" trükk, Tallinnas.

Raamatud, mis pääle eelseiswa nimekirja trükkimist on ilmunud.

Grossschmidt, O., Ristiinimese palwekoda. Rõõmu- kui ka kurwastuse aegade palwetunnid, sündimisest surmani. II. jagu . . . . . 80 kop.

Kuldsed koidukiired. Jumala sõna jutud, kõned ja lastekaswatamise nõuanded . . . . . 20 „

Normann, W., Palud sa ka Jumalat? . . . . . 10 „

Busch, A., „Eesti Postimehe" Jõulu-album 1899 . . 25 „

— „Eesti Postimehe „Ülestõusmise pühade album 1900. . . . . 40 „

Hurt, Dr. J., Kõne Tallinna laulupidul . . . . . 10 „

Kunsik, T., Wene-Eesti ja Eesti-Wene sõnaraamat (960 lhk.). Hind: kõwade kaantega 3 rbl., pehmete kaantega 2 rbl. 50 kop.

Bornhöhe, E., Tsaari pruut. W. Ssolowjewi romaan Wene ajaloost . . . . . 25 kop.

Sepp, J., Dollarite maalt . . . . . 20 „

Wärwipiltidega lasteraamatud:

Hans ja Greeta . . . . . 15 kop.
Kibuwitsa õieke . . . . . 15 „
Lumiwalguke . . . . . 15 „
Hääd kodakondsed . . . . . 20 „
Kasulikud luttawad . . . . . 20 „
Minu mänguseltsilised . . . . . 20 „
Soldati-raamat . . . . . 20 „

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 16 декабря 1903 г.
Типографія М. Мартна, Ревель.

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU
Tartu Ülikooli Raamatukogu ARHIIVKOGU

ARH PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Kuulutus.

Emakeele õpetusel on rahwa algushariduse kohta suur tähtsus. Emakeel rajab koduſele algusõpetuſele kindla põhja ja edendab koduõpetuſele järgnewat koolitööd. Et emakeele õpetus kodus ja koolis õigel wiisil algada ja edeneda wõiks, selleks on häid õperaamatuid waja. **Eesti keele algusõpetuſe tarwis puuduwad methodikalikult korraldatud õperaamatud,** mis kodule ja koolile — praeguſel ajal tarwitatawat õpewiisi, nimelt **ühendatud lugemiſe- ja kirjutuſe-õpetuſt** ſilmas pidades — kõlblikud oleksiwad. Et puuduſt, mis Eesti keele algusõpetuſt koolis ja kodus märksa takistab, wõimalikult kaotada, olen ette wõtnud, Eesti keele algusõpetuſe tarwis raamatut wälja anda, mis **methodikaliſe kokkuſeade, kui ka ſiſu poolest algusõpetuſe nõudmiſi täidaks.** Jurjewi (Tartu) linnakooliõpetaja **Martin Okas** on niiſuguſe õperaamatu kokkuſeadnud. Raamat kannab pealkirja:

Eesti keele
Aabits ja Lugemiſe raamat.

Hind kõwasti poogitult 26 kop.

Raamatus on **peale 300 pildi,** mis kui õpeabinõud lugemaõpetamiſe juures ja köneharjutustel tarwitada tulewad.

Nagu pealkiri ütleb, on raamatus kaks oſa: 1) **aabitſa oſa** ja 2) weikene **lugemiſe raamat** neile, kes aabitſa oſa läbi on õppinud.

Aabitſa oſa on **healitſemiſe õpewiiſi** tarwis kokku ſeatud. Üksikute healikute ja tähtede läbiwõtmiſe (õppimiſe) wiis wõi methode on **analytiko-ſynthetiline,** ſ. o. niiſugune, millel **ſõnade lahutamine healikuteks ja wiimaste ühendamine ſõnadeks** põhjuſeks on. Et laſt warakult lugemiſes harjutada, selleks on aabitſa oſas, peale üksikute ütluſte, hulk kergeid lugemiſe-tükka (jutukeſi, kirjeldusi)

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

leida. Esimene lugemisetükk (jutustus) tuleb käsile, kui laps 12 healikut ja tähte tundma on õppinud. Iga järgnewa tähega tulewad uued lugemise=tükid.

Lugemise raamatu osas on 60 lugemise=tükki ja salmikut (wiimsed — Eesti paremate kirjanikkude töödest ja Kalewipojast wõetud). Enam jägu salmikuid on ka lauluharjutamiseks wäga kohased. Et näidata, kuda loetud tükki lastega läbitöötada, selle tarwis järgnewad lugemise=tükkidele (ka aabitsa osas) küsimused. Muidugi oli raamatu kokkuseadjal ruumipuuduse pärast wõimata, **täielisi küsimuse=kawasid** iga lugemise=tüki järele mahutada. Seda on ta, näit., laulude „Karjane“ (§ 58) ja „Õhtu päike“ (§ 80) juures kaunis täielikult teinud (niisama aabitsa osas jutukese „Rumal sikk“ lõpul, § 28). Olgu need kawad näpunäiteks wanematele ja kooliõpetajatele. **Lugemise=tükid ja köneharjutused (piltide jne järel) on sellel sihil kokku seatud, et lapsele lihtsaid teadmisi omaks teha, tema waimu järjekindlale mõtlemisele harjutada ja temas wooruslisi püidmisi headuse poole, õiguse= ja ilutundmist äratada ja kaswatada.**

Eesti keele õigekirjutuse asjus on raamatu kokkuseadja wõimalikult seda silmas pidanud, et igal tähel Eesti keeles üks healik on. Methodikalistel põhjustel on niisugune lihtsus wäga kiiduwäärt.

Riia linnas, aprilli kuul 1903.

C. J. Sichmann,
kirjastaja ja raamatukaupluse omanik.

Adress: Riias, Kindluse uul. (Крѣпостная ул.) № 30.

Den Herren Pastoren liefere ich diese beiden Bücher mit 25 % Rabatt vom Ladenpreise.

Minu kirjastusel on weel ilmunud:

Piibli lood.

Toimetanud

A. Mohrfeldt,

õpetaja ja koolide usuõpetaja Nowgorodis.

Piltidega ja Palestiina kaardiga.

Lisad: I. Katekismuse wiis peatükki. II. Palestiina (geograhwialine ülewaade ja jäotus). III. Piibel (Wana- ja Uue-Testamendi raamatute nimekiri).

Hind kõwasti poogitult 40 kop.

Niihästi raamatu kokkuseadja, kui ka kirjastaja, on jõudu mööda kõik teinud, et Eesti koolidele ja perekondadele niisugust kaunit **piibli-lugude raamatut** pakkuda, mille sarnast teist Eesti kirjanduses leida ei ole, kuna teiste rahwaste kirjanduses sellewäärilist arwa leidub. Kui asjatundja usuõpetaja ja wilunud koolimees, jutustab õpetaja A. Mohrfeldt Jumala suurtest tegudest weikestele lastele koolis ja kodus nii selgel ja lihtsal wiisil, et weikestele asjast arusaamine ütlemata kerge on. Hulk ilusaid pilta, mis kristliku kiriku paremate kunstitegelaste algus-kujutuste järele walmistatud ja õp. Mohrfeldti **Piibli lugude** raamatusse paigutatud, teewad lapsele jutustuse sisu näitliselt arusaadawaks, silmapaistwaks.

Leidku see raamat lahket wastuwõtmist ewangeliumi usku eestlaste perekondades ja koolides. Sõna taewariigist, millest raamatus kõne, leidku õppiwa nooresoo hulgas wastuwõtlikka südameid.

☞ Mõlemad raamatud on igast paremast raamatu-kaupluses saada.

Дозволено цензурою. Юрьевъ, 29 Марта 1903 г. — Trükkitud Mülleri trükkimajas, Riias

ARH PT-439

TELEGRAMM

TALLINN, veebruar 1923 a.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Revolutsioon!

Eesti reklaami alal.

****** **Ärimehed!** Äri tagajärg seisab kõigelähemas vahekorras oma reklaamiga. Viskage vanad maitseta asjad, mis Teile ainult kulusid teevad ja tagajärjeta on, paberi korvi ja muretsege uued, mõjuvad ja otstarbekohased abinõud, Meilt saate Teie kõik, mis soovite nendest reklaami-abinõudest nagu: **plakatid, klischeed, pakungid, etikettid** jne., mis iial oma otstarbet täitmata ei jäta ja midagi ei maksa, sest nad tasuvad ennast ikka ära. **Tellige veel täna!** Büroo „REKLAM“, Pikkjalg 2, Tallinnas. Avatud kell 10—1 ja 3—7.

A. Raudsep'a trükk, Tallinnas.

Postkaart

KLUGE & STRÖHM

Raamatukauplus

TALLINN

ARH PT-439

Sellega telliñ: Em.

.....	**Hell,** Bildfunk	**385,—**
.....	**Riemenschneider,** Radiotechnik I	**935,—**
.....	**v. Ardenne,** Bau von Widerstandsverstärkern	**395,—**
.....	**Stoeger,** Superheterodyne-Empfänger	**330,—**
.....	**Kluth,** Plastisches Hörbild	**330,—**
.....	**Nesper-Schöpflin,** Kurzwellen	**385,—**
.....	**Stoeger,** 99 erprobte Schaltungen	**385,—**
.....	**Hörig,** Radio-Akustik	**715,—**
.....	**Eulenhöfer,** Abstimmschärfe	**330,—**
.....	**Ranke,** Kleine Meßtechnik	**265,—**
.....	„ Der Apparatebau	**330,—**
.....	**Pahl,** Johnsen-Rahbek-Effekt	**275,—**
.....	**Riemenschneider,** Antennenbau	**440,—**
.....	**Radio-Reihe,** Bd. 1, 2, 3, 4, 5, 6	.....
.....	**Krüger,** Selbstanfertigung	**330,—**
.....	„ Störungen	**275,—**
.....	„ Radio-Fernempfänger	**355,—**
.....	„ Prakt. Antennenbau	**275,—**
.....	**Lehmbeck,** Radiopraktiker	**440,—**
.....	**Lich,** Werkstatt des Radio-Amateurs	**275,—**
.....	**Riemenschneider,** Drahtlose Telegraphie ..	**990,—**
.....	**Reichenbach,** Radio-Apparat	**275,—**
.....	**Pahl,** 5 Lampen-Rundfunk-Empfänger	**330,—**

Arve õiendan jãrelmaksuga — siin juures

Aadress Tellija nimi

.....

.....

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

V. a.

KONVERSATSIOON-LEKSIKONI TALITUS
KIRJASTUS „ELU“ TALLINNAS
POSTKAST 324.

Allakirjutaja tellib käesolevaga KONVERSATSIOON-LEKSIKONI kõik raamatud. Iga raamatu kättesaamisel ta kohustub maksma 2 krooni, kuni on teose täielikult kätte saanud ja teose hinna täielikult tasunud.

KONVERSATSIOON-LEKSIKON

koosneb 3 köitest, kusjuures iga köide jaguneb 6 raamatusse. Seega koosneb kogu teos 18 raamatust. Iga raamat maksab ettetellijaile 2 krooni.

Nimi: .....

Täpne aadress: .....

.....

.....

Elukutse: .....

Kuupäev: „.....“ .....

Allkiri: .....

Kirjutage kõik võimalikult selgesti.

V. a.

KONVERSATSIOON-LEKSIKONI TALITUS
KIRJASTUS „ELU“ TALLINNAS
POSTKAST 324.

Allakirjutaja tellib käesolevaga KONVERSATSIOON-LEKSIKONI kõik raamatud. Iga raamatu kättesaamisel ta kohustub maksma 2 krooni, kuni on teose täielikult kätte saanud ja teose hinna täielikult tasunud.

KONVERSATSIOON-LEKSIKON

koosneb 3 köitest, kusjuures iga köide jaguneb 6 raamatusse. Seega koosneb kogu teos 18 raamatust. Iga raamat maksab ettetellijaile 2 krooni.

Nimi: .....

Täpne aadress: .....

.....

.....

Elukutse: .....

Kuupäev: „.....“ .....

Allkiri: .....

Kirjutage kõik võimalikult selgesti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

POSTKAART

5 sendiline mark

Kirjastus

„E L U“

TALLINNAS

postkast 324.

Ruum vahendaja märkusteks:

Vahendaja nimi: .....

Täpne aadress: .....

.....

POSTKAART

5 sendiline mark

Kirjastus

„E L U“

TALLINNAS

postkast 324.

Ruum vahendaja märkusteks:

Vahendaja nimi: .....

Täpne aadress: .....

.....

10,-

T. LIIW'i RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJAALI KAUPLUS

Kuresaares, Pruuli t. 2.

Suwel: abiraamatukauplus linna pargis Tiiwoli all.

KÕIGE SUUREM WÄLJAWALIK

Kuresaare waatekaartidest ja Saaremaa rahwariietega postkaartidest

SUUR WÄLJAWALIK

kõiksugu kirjutusmaterjaali ja kooli tarwitusi

ALATI LADUS EESTI KIRJANDUST.

Trükikoda, Pikk tän. № 6, wõtab tellimisi kõiksugu trükitööde peale wastu ja toimetab neid korralikult, ruttu ja mõõdukate hindadega.

ARH PT-439

Ilmus ja on kõikjal müügil Eesti suurim ja populaarseim laulik

LAULUSÕBER Nr. 3

Hind 30 senti.

Laulikus on üle 100 laulu ühes nootidega, pilte värvitrükis. Lisaks sellele on iga „Laulusõbraga" kaasas meie tuntumate teatritegelaste pilte.

Sisus rohkesti töölislaule, vene romansse, lavalaule jne. ühes nootidega.

Tellimised ja pealadu:

H. TOOM,

Vana Kalamaja 5—9, Tallinnas.

Telefon 444-96.

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

„Edu" trükk, Tallinn, Vene 16. 1940.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

K i r j a s t u s
K O D U Ü L I K O O L

Tartu, Rüütli 18. Telef.36-26
(Peagu Postkontori vastas)

Posti jooksev arve nr. 2322.

Oma- ja võõrkirjastusel ilmunud,
meilt saadavate õ p i k u t e

n i m e k i r i

==========

Kirjastus KODUÜLIKOOLi

o d a v - n ä d a l 1940.a.s u v e l

==========

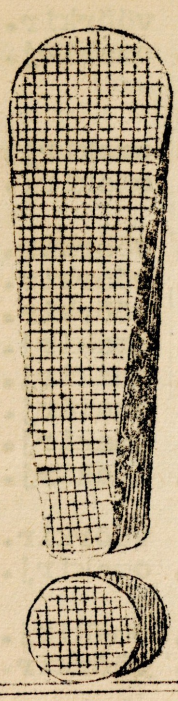

Ainult 15.- 21. juunini 1940.a.

saab KODUÜLIKOOLi poolt kirjastatud

konspekte kuni

50 % h i n n a a l a n d u s e g a .

-" Kasutan k i n d l a s t i
seda vähekorduvat võimalust
ja hangin endale sügiseks
vajalikud materjalid juba
juunikuu kolmandal nädalal! " -

Õigusteaduskonna (ja Haldusametnike Instituudi) ainete alalt :

Aine nimetus	Hind		
Arhiivindus	2.25	konsp.	omakirj.
Eestimaa õiguse ajalugu .	6.30	konsp.	omakirj.
Täiendus	1.75	konsp.	võõrkir.
Finantsõigus	4.50	konsp.	omakirj.
Sissejuhatus finants-õigusteadusse, Vaabel, J.	2.-	raam.	võõrkir.
Kokkuvõte vajalistest seadustest	-.90	konsp.	omakirj.
Lendküsimusi maksudest	-.90	konsp.	omakirj.
Eesti riigiõiguse erikurs.	4.50	konsp.	omakirj.
Haldusprotsess, Kliimann, A.	7.50	raam.	võõrkir.
Haldusõiguse üldosa . . .	5.25	konsp.	võõrkir.
Kehtivhaldusõigus . .	5.-	konsp.	võõrkir.
Laiendatud kava	-.30		
Kaubandusõigus	5.40	konsp.	omakirj.
Kaubandusõigus ja protsess, Piip, A. . .	9.-	raam.	võõrkir.
Kohtuarstiteadus	3.60	konsp.	omakirj.
(Vabatahtlik aine)			
Kriminaalõigus:			
Üld- + eriosa	7.20	konsp.	omakirj.
Varavastased süüteod .	1.80	konsp.	omakirj.
Laiendatud kava . . .	-.45		
Üldosa	6.50	konsp.	võõrkir.
Eriosa	2.75	konsp.	võõrkir.
Kriminaalprotsess, Räägo, R.	10.-	raam.	võõrkir.
Kriminaalprotsess . .	7.20	konsp.	omakirj.
Majandusteadus	7.20	konsp.	omakirj.
Benhamist tõlge . . .	1.80		omakirj.
Strigl'ist tõlge . . .	-.90		omakirj.
Raamatupidamine	2.70	konsp.	omakirj.
(Vabatahtlik aine)			
Rahvusvaheline õigus, Piip, A.	10.-	raam.	võõrkir.
Rahvusvaheline õigus .	7.20	konsp.	omakirj.
Riigiõigus:			
Üld- + eriosa	7.20	konsp.	omakirj.
Üld- + eriosa	9.-	konsp.	võõrkir.

Õ p i k u t e l a e n u k o g u

Laenukogu alustas tegevust käesoleva aasta jaanuarikuus. Möödunud kuudel laenukogu on leidnud innukat kasutamist.

Laenutamise tingimused:

1. Õpperaamatute, käsiraamatute, konspektide jne. laenutamine toimub teose hinna sissemaksu tagatisel.
   Tagatis (mahaarvatud kasutamise tasu 1/3 sissemakstud summast) makstakse tagasi teose tagasitoomise tähtpäeval.
2. Laenatava teose kasutamise aja ja tagastamise tähtpäeva määrab laenuksvõtja kokkuleppel laenuksandjaga.
3. Tähtpäeval tagastamata jäänud teos loetakse ostetuks.

- - - -

Postisaatekulude arvestamine

Kirjastus kannab postisaatekulud teose hinna ettetasumisel.

Tellimise täitmisel l u n a s a a d e t i s e g a lisandub teose hinnale 35 senti lunamaksu arvel.

Erisoodustus: Kiirtellimisel t e l e f o n i t e e l 2-he nädala vältel enne vastava aine eksamit, kirjastus võtab enda kanda

k a u g e k õ n e k u l u ,

arvestades selle erisoodustusena maha väljasaadetava teose müügihinnast.

Laenutamisel kannab laenaja kõik postisaatekulud. Ka ei ole laenutamisel kohandatav ülalmainitud erisoodustus.

- - - -

Märkus: Käesoleva nimekirja ilmumisega 27.mail 1940.a. kaotas maksvuse eelmine nime- ja hinnakiri 18. dast detsembrist 1939.a.

Kirjastus KODUÜLIKOOL , Tartu , Rüütli 18 .

Trükitöö-omakirjastus

V.a. Mr. Aug. Maasik

Paldiski 42 b-6

Tallinn

TARTU 15. E EESTI

«Kaşutan odavat nádalat!»

ARH PT-439

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

KES ON TARZAN?

Džungli võimas valitseja!
Inimene, kes on kasvanud ürgmetsas loomade keskel!
20. sajandi suurim sensatsioon!

TARZAN'ist kõneleb kogu maailma ajakirjandus.
TARZAN on filmide aineks.
TARZAN'i avastajaks on **Edgar Rice Burroughs,** kes on kirjutanud temast terve suurromaani

„TARZAN"

(„Džungli saladused")

mis on ilmunud miljonites eksemplarides kõigis maailma keeltes.

Nüüd ilmub romaan „TARZAN" ka Eestis!

Romaan „TARZAN" viib meid Aafrika ürgmetsadesse, mis on tulvil hädaohte ja saladusi. Lugeja silmi ette tõuseb džungel elavana — nii, nagu ta tõeliselt on.

Kujutlege, mida teeksite, kui sattuksite üksinda džunglisse?!

Romaani „TARZAN" lugedes tunnete, nagu viibiksite ka džunglis — hädaohtude keerises!

Romaanis „TARZAN" loeme ilusast valgest naisest, kes satub kaitsetuna džunglisse!

Romaanis „TARZAN" loeme suurest armastusest, mis on tugevam kui surm!

Võitlus roimaritega, kes on džunglisse peidetud varanduste jahil!

Võitlus olemasolu pärast, hädaoht igal sammul!

„TARZAN" on maailma kõigi aegade põnevaim romaan!

Romaan „TARZAN" ilmub annetena

täpselt igal neljapäeval varahommikul.

Ande hind 12 snt. Müügil kõigis ajalehe-müügikohtades ja jaamade raamatukappides.

Romaani „TARZAN" on ka võimalik tellida.

Tellimishind: **10 annet Kr. 1.—; 20 annet Kr. 2.—**

Tellimisraha palutakse saata postmarkides.

Tellimisaadress: **TARTU, postkast 117.**

Kohapeal võtavad tellimisi vastu ka kõik ajakirjanduse kontorid.

---

2. anne ilmub pühade tõttu **4. jaanuaril 1940.**

G. Roht'i trükk, Tartus, 1939.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARA PT-439

KIRJASTUS »RAAMAT« TALLINNAS

LEMBITU TÄN. 16—4

AADRESS KIRJADELE JA TELLIMISTELE: TALLINN, POSTKAST Nr. 22
RAHASAADETISTELE: KIRJASTUS „RAAMAT" POSTI JOOKSEV ARVE Nr. 287

P. P. *Tallinn, 30. aprill 1936. a.*

Äsja ilmus „Perenaise leksikon'i" **neljas trükk.** Uus trükk on tekstilt ja pildimaterjalilt täielikum. Senini on „Perenaise leksikonist" võrdlemisi lühikese aja kestes ilmunud ja levinud kolm trükki. Mis võib olla ühele teosele veel paremaks soovituseks? TÕELINE VÄÄRTTEOS LEIAB VÄÄRIKA HINNANGU!

Eesti raamatu-aasta hoogsaks lõpuks ja meile saadetud hulgaliste sooviavalduste rahuldamiseks võimaldame veelkord „Perenaise leksikon'i" soodustatud hinnaga tellimist, seda aga nüüd viimast korda ja nimelt tänasest alates ning ainult

kuni 15. maini 1936. a.

Ajutine, kuni eelpool märgitud tähtpäevani maksev soodustatud tellimishind: Tellides 1 eksemplari: Kr. 10.90 broš. (Kr. 14.50 asemel), Kr. 12.25 kalingur-iluköites (Kr. 15.90 asemel) ja Kr. 13.25 poolnahk-iluköites (Kr. 16.90 asemel).

Kes saadavad kollektiivtellimise korraga 3 ühesugusele (kas broš., kalingur- või poolnahkköites) eksemplarile (ühe aadressi all kättesaatmisega), saavad 3 broš. eks. kokku Kr. 30.— eest (Kr. 43.50 asemel); 3 kalingurköites eks. kokku Kr. 32.80 eest (Kr. 47.70 asemel); 3 poolnahkköites eks. kokku Kr. 34.80 eest (Kr. 50.70 asemel). Nii saadakse sel puhul iga eks. ligi 32% odavam ehk 3 eks. peagu ainult 2 eks. hinna eest.

Raha ette saates jääb raamatu saatekulu kirjastuse kanda. Lunaga tellides tuleb iga saadetis 30 senti kallim.

Tellimised tulevad saata ainult otse kirjastusele! Tellimisraha tuleb maksta meie posti jooksvale arvele nr. 287, märkides tellimise sissemaksukaardi lõigendile.

Juurdelisatud prospektist leiate kõik andmed teose kohta. Ka arvustusi on ligi lisatud.

Kui Teil mingil põhjusel puudub võimalus selle soodustuse kasutamiseks, palume Teid lahkesti käesoleva teate ühes prospektiga sellest huvituda võivaile edasi anda. See puhtpraktiline suurteos sobib suurepäraseks väärtkingituseks tuttavatele, sõpradele, leerilastele jne.

Kõige austusega

KIRJASTUS
RAAMAT
TALLINN
Postkast 22

ARH PT-439

AKADEEMILINE ÜHISTEGEVUSE SELTS

GILDI 8, TARTU. TELEF. 19-84.

V. a.

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

Ühispanga
Hoiu-laenukassa

Juhatus.

Eesti krediidiühistutel on olnud määravalt suur osatähtsus Eesti varajasema kui ka praeguse majandusliku ja kultuurilise arengu kujundamisel, mis aga on kahjuks tänini täiesti uurimata, eriti selle majandusajaloolises osas.

Et seda lünka täita, kavatseb Akadeemiline Ühistegevuse Selts käesoleva aasta lõpuks välja anda koguteose Eesti krediidiühistutest, milles tuleksid avaldamisele uurimused krediidiühistute ajaloo ja majandusliku arengu kohta. Teos on selliselt koostatud, et teda võib kasutada käsiraamatuna niihästi Eesti ühistulise panganduse, kui ka iga üksiku krediidiühistu tundmaõppimiseks.

Teose väljaandmiseks on moodustatud toimetus, kuhu kuuluvad: Tartu Ülikooli majandusteaduskonna dekaan, käitismajandusteaduse prof. E. Poom, Haridusministeeriumi Teaduse ja Kunsti Osakonna direktor, Tartu Ülikooli majandusajaloo prof. J. Vasar, Tartu Ülikooli käitismajandusteaduse seminari vanem assistent, ülikooli õppejõud K. Inno, Ühistegevuskoja esimees ja Eesti Rahvapanga dir. A. Kask, Põllumeeste Keskpanga dir. M. Köstner, Eesti Rahvapanga dir. M. Käbin, Põllumajanduse Panga dir. E. Haabpiht ja Akadeemilise Ühistegevuse Seltsi juhatuse liige A. Feldmann. Koguteose peatoimetajaks on Akad. Ühistegevuse Seltsi esimees, Ühistegevuse Instituudi juhataja, ülikooli õppejõud F. Malm, tegevtoimetajaks Tartu Ülikooli Majandusõiguse Seminari assistent, Ak. Ühistegevuse Seltsi juhatuse liige A. Horm.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Oma üldilmelt jaguneks teos kahte suurde ossa. Esimese osa kava liigestus oleks järgmine:

I. Krediidiühistute olemus (mõiste, vormid, suunad ja ideoloogia)

II. Eesti krediidiühistute areng

1. Majandusajalooline taust

2. Krediidiühistute arengu eelperiood 1860—1900

3. Krediidiühistute areng enne maailmasõda 1900—1914

4. Maailmasõjaaegne periood

5. Iseseisvusaegne asutamishooaeg

6. Viimase aja areng

III. Eesti krediidiühistute struktuur

IV. Krediidiühistud Eesti rahvamajanduses (rahvamajanduslik osatähtsus, arengu suunad ja sihindid)

Teose teine osa annaks üksikkäsitelus ülevaate kõigist Eesti krediidiühistuist eraldi. Siin antakse ülevaade iga krediidiühistu ajaloolisest ja majaduslikust arengust, samuti tuuakse siin mitmesuguseid praktiliselt kasutatavaid andmeid panga asukoha, tehingute ja isikkonna kohta.

Teose koostamiseks Teie panga kohta vajaliku materjali saamiseks saadame siinjuures Teile ankeetlehed, mida palume lahkesti täidetud meile hiljemalt 1. j u u l i k s s. a. tagasi saata aadressil: A k a d e e m i l i n e Ü h i s t e g e v u s e S e l t s, G i l d i 8, T a r t u. Kui Teil peale selle on ilmunud trükitud ülevaateid, kirjutusi, aruandeid, juubeliväljaandeid, kalendreid jne., siis palume neid kindlasti juurde lisada. Kui tähendatud ülevaadete juurdelisamine võimalik ei ole, siis palume teatada, millal ja mis on ilmunud.

Peale selle palume ankeedi küsimustikku silmas pidades eraldi kirjutada Teie panga a r e n g u l u g u, mille avaldamiseks on Teile reserveeritud ruumi ..... lk. Ühtlasi on Teile varutud selles ruumis pildi paik, millel oleks soovitav esitada oma organite ülesvõte postkaardi suuruses. Selle ruumi eest on arvestatud Teie kanda kulusid Kr. ..... Kui Teil on soov avaldada pilte rohkem, tuleks Teil selle eest juurde maksta Kr. 5.— iga pildi eest.

Ülalmainitud summa palume 1. juuliks s. a. üle kanda meie jooksvaile arveile Tartu Eesti Laenu Hoiu Ühisuses või Tartu Linnapangas. Raha võib maksta ka Tartu Linnapanga posti jooksvale arvele nr. 2300 ülekandmiseks meie arvele või saata otse Seltsi büroole Gildi 8, Tartu.

Teose valmimisel saadetakse Teile üks eksemplar teosest tasuta kätte.

Koguteose hinnaks on: krediidiühistu tegelastele, kui krediidiühistu on tasunud eelpooltähendatud kulusumma, asutuse kaudu ettetellides kuni

1. augustini s. a.	*Kr. 5.—*
ilmumiseni	*Kr. 10.—*
peale ilmumist	*Kr. 15.—*

Teistele on teose hinnaks:

kuni 1. augustini	*Kr. 10.—*
ilmumiseni	*Kr. 15.—*
peale ilmumist	*Kr. 20.—*

Peale selle antakse paremaile ankeedi vastajaile ja panga arenguloo kirjutajaile koguteost 100 eksempl., kusjuures ajalooline ülevaade avaldatakse soovikorral autori nimega.

Kuna käesolev ulatuslik väljaanne on läbiviidav ainult kõigi krediidiühistute abistaval ja heatahtlikul kaastööl, loodame kindlasti, et suhtute meie üritusse soojalt.

Tartus, juunis 1938. a.

Ühistulise tervitusega

KOGUTEOSE TOIMETUS.

Trükikoda „Varrak" Tartus, Suurturg 2. 1938.

Saksakeelsed raamatud ja ajakirjad

Sellega teeme üldiselt teatavaks, et müügihind päralejõudvate saksakeelsete raamatute, ajakirjade ja graafiliste õppevahendite pealt on alandatud **25% võrra,** kui väljaanne trükitud ja kirjastatud Saaksamaal. Alandatud hind ei käi antikvaarsete raamatute, ajakirjade ja õppevahendite kohta. Samuti ajalehtede hind jääb endiseks.

märksa odavamad!

See soodustus võimaldab igaühele sisseoste teha saksa raamaturul märksa odavamalt kui seni.

Raamatukauplused

Kluge & Ströhm
Pikk t. 9

F. Wassermann
Pikk t. 7

Tallinnas.

September 1935.

W. LAMPE & CO

ARM PT-439

„.....“ ..... 1932.

„Eesti Entsüklopeedia“ seniilmunud vihkude kohta oleks mul öelda järgmist:

POSTKAART

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

5-sendine mark

„EESTI ENTSÜKLOPEEDIA“
sekretariaadile

Saatja:

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

TARTU

Vana t. 1.

Tellim. nr.

ARM PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

„Eesti Entsüklopeedia“ lugejaile.

Entsüklopeedia toimetus ja kirjastus on püüdnud panna suurimat rõhku sellele, et teos sisu täpsuselt, väljenduslaadilt kui ka trükitehnilisest küljest seisaks nüüdisaja nõuete kõrgusel ja rahuldaks kõigiti lugejate tarbeid. Ometi võib säärases suuremõõtmelises ja pealegi esmakordselt eesti keeles ilmuvas teoses esineda mõningaid vääratusi, vigu, arusaamatuid kohti, puudulikke seletusi, trükivigu, vahelejätmisi jm. Seepärast oleks väga soovitav, et lugejad vaevaks võtaksid juurdelisatud postkaardil neile puudustele, mis neile silma hakanud, tähelepanu juhtida ja ühtlasi teataksid, missugused soovid oleksid neil avaldada entsüklopeedia sisu, välimuse jne. kohta.

Säärane lugejate kaastöö võib olla väärtuslik muu seas ka ses mõttes, et ta võimaldaks tulevikus hoiduda puudustest, mis esimestes vihkudes peaksid leiduma ja millele lugejate ringkonnast tähelepanu juhitakse.

Austavalt

„EESTI ENTSÜKLOPEEDIA“
redaktsioonitoimkond ja kirjastus.

ARM PT-439

Tallinnas, postitempli kuup.

V. a.

On praegu trükis ja ilmub kõige lähemail päevil Eraettevõtete Ametnikkude koja nõunik-sekretäri **Villem Tehve** ja õiguskantsleri nõuniku **Ilmar Rebase** koostatult

ÄRIDE JA KONTORITE TÖÖKAITSE

(seadused, määrused ja seletused)

Ca 170 lk. Hind Kr. 2.60 eksemplar.

Käesoleva väljaande eesmärk on esmajoones praktiline: koondada ühte väljaandesse äride ja kontorite alal kehtivad töökaitse eeskirjad, kusjuures kehtivad eeskirjad on varustatud rikkaliku seletusmaterjaliga. Raamat **sisaldab:** Äride ja kontorite töökorralduse seaduse väga põhjalike kommentaaridega, selle seaduse põhjal antud määrused, teenijate normaalpuhkeaja seaduse kaubandusasutistes, ladudes ja kontorites, kusjuures on selgitatud ulatust, millises see seadus on jäänud kehtima, eeskirju laste, alaealiste ja naiste töö kohta, pühade ja puhkepäevade seaduse, väljavõtteid töölepingute osas kaubandusseadusest, börsikomitee tavade registrist, Balti Eraseadusest, kollektiivlepingute seaduse, eeskirjad välismaalaste teenistuses pidamise kohta, töötülide lahendamise seaduse, eeskirjad töövõtjate kutseühingute kohta ja kutseühingute normaalpõhikirju, Eraettevõtete Ametnikkude kotta puutuva normistiku, tööinspektsiooni seaduse, töökaitse eeskirjade rikkumisesse puutuva normistiku jne.

Raamat on hädavajalikuks käsiraamatuks: eraettevõtete ametnikele, äriteenijaile, ettevõtete omanikele, valdajaile ja juhatajaile, äridele, kontoritele, ühistegelistele ettevõtetele, pankadele, töösturitele, advokaatidele, ametiasutistele, omavalitsustele, kutseühingute tegelastele j. t., kellel tegemist äride ja kontorite töökaitsega.

Raamatus on arvestatud seadusi, määrusi ja kohtutegelust kuni 15. sept. 1939. a.

POSTKAART VASTUSEGA

Tellimise puhul palume täita käesoleva kaardi vastuse osa ja raamatu hind maksta Ilmar Rebase posti jooksvale arvele nr. 48 või lasta saata lunaga. Raamat saadetakse kätte postikuludeta. Tellida aadressil: Villem Tehve, Luise 3-2, Tallinnas, tel. 417-59.

Lugupidavalt

Ilmar Rebane
Õiguskantsleri sekretär.

Villem Tehve
Eraettevõtete Ametnikkude koja nõunik-sekretär.

Lähemail päevil ilmub

Ilmar Rebane
Õiguskantsleri nõunik

Villem Tehve
Eraettevõtete Ametnikkude koja nõunik-sekretär

Äride ja kontorite töökaitse

(seadused, määrused, seletused)

Ca 170 lk. Hind Kr. 2.60.

Kodaniku kaitse on iga kodaniku enesekaitsel

Trükitöö

V. a.

Tartu ülikooli raamatukogu

Tartu

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Varem ilmunud ja saadaval:

Ilmar Rebase koostatud:

„Riigikohtu kriminaalosakonna lahendeid“

1935—1938. a.

423 lk. (kalingorköites) Hind Kr. 10.—

Sisaldab üle 800 Riigikohtu kriminaalosakonna lahendi. **Vajalik käsiraamat advokaatidele, asutistele, politseile, omavalitsustele, ettevõtetele** j. t.

Tellimisel maksta raamatu hind Ilmar Rebase posti jooksvale arvele nr. 48 või lasta saata lunaga ja täita käesolev kaart ning ära saata:

Tellin „Riigikohtu kriminaalosakonna lahendeid 1935—1938“. Raamatu hinna Kr. 10.— maksin posti jooksvale arvele nr. 48 või raamat saata lunaga (mittesoovitav läbi tõmmata).

Tellija nimi .....

Aadress .....

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

POSTKAART

vastuse jaoks

Tellin käesolevaga raamatu

„Äride ja kontorite töökaitse“

..... eks. à Kr. 2.60.

Raamatu hinna Kr. ..... maksin Ilmar Rebase posti jooksvale arvele nr. 48 (palun saata lunaga).

(Mittesoovitav läbi tõmmata.)

.....

(Tellija nimi)

.....

(Aadress)

Villem Tehve

Luise tän. 3-2

TALLINN

ARH PT-439

ELLEN PETERS
Dr. JOH. VIBURG
EINO GEPESON

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

1

PERENAISE LEKSIKON

KODUDE TEATMERAAMAT

Seletusi ja nõuandeid: Majapidamises, tervishoius, kasvatuses, kommetes, hariduskü simusis, kokakunstis, iluravis, õigusküsimusis, kodukultuuris, majanduskü simusis, rõivastumises, riidetundmises, kodutehnikas, toalillekasvatuses, käsitöös, aiatöös, jne. Lisa: toitude ja jookide leksikon. – Ligi 500 ühe ja mitmevärvitrükis illustratsiooniga

KIRJASTUS-RAAMAT-TALLINNAS

PERENAISE LEKSIKON
1

PERENAISE LEKSIKONIS

on koos kõik praktilised kodutarkused, mis naine mõrsjana, abikaasana, emana ja perenaisena tarvitseb teada. See teos asendab paarikümneköitelise raamatukogu.

PERENAISE LEKSIKON

ilmub, et teha teda kõigile kättesaadavaks 12 vihus, kokku ligi 1000 lhk. veergu suur. Iga vihk maksab ilmumise kestvusel 75 senti. Terve teose ilmumisel on selle müügihinnaks 12 krooni.

Iga kuu 25-daks ilmub üks vihk.

Ettetellijaile soodustatud hinnad: Kogu teose (12 vihku) Kr. 7.50 eest saavad kõik need, kes saadavad tellimise ja tasuvad tellimissumma osakaupa järgmiselt: Tellimisel Kr. 2.50, edasi kahel järgneval kuul 25-daks kuupäevaks igakord Kr. 2.50. Kogu teose Kr. 6.50 eest saavad kõik need, kes tasuvad terve selle summa kohe tellimisel. (Maksev kuni 20. dets. 1933. a.)

Tellides maksa raha sisse kirjastuse posti jooksvale arvele nr. 287 ja kirjutada tellimine sissemaksukaardi lõigendile. Arved on igas postiasutuses. Kirjastus-Raamat-Tallinnas, postkast 22.

ARH PT-439

Ilmus uudisteos

LURIH

JÕUKANGELASTE KUNINGAS

Lurihi nime tunneb iga eestlane. Tema elust ja võistlustest teab praegune põlv vähe. Nüüd on need legendidega põimitud lood seotud põnevaks romaaniks.

Igaüks loeb **L u r i h'i**. Sest Lurih on meile sedasama, mis soomlastele Nurmi.

Esimene anne sisaldab: Lurihi esimesi maadlusi. Lurihi seiklusi võllaroogadega, veretööd ja põgenemist. Selles leiduvad peatükid: Maadlejate võõrastemaja. Dr. Krajevski raskejõustiku-kabinett j. m.

Ande hind 25 s. Saadaval kõigist ajalehe müügikohtadest.

„Kiirtrükk", Tallinn, Rüütli 4. — 1936.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

O-ü. AVA KIRJASTUSEL ILMUS

A. NIRK:

TEE RIKKUSELE,

mida ei saa lugemata jätta keegi, kes tahab elus edasi jõuda.

Praegune kriisiaeg sunnib igat inimest otsima teid ja võimalusi pääsemiseks majanduslikkudest raskustet. Iga mees ja iga naine soovib elus edasi jõuda, täna õnnelikum ja rahuldatavam olla, kui senini. Igas inimeses peituvad suured jõud ja omadused, need tulevad tegevusele rakendada. Tarvis on näha ja teada, mida ettevõtta. Tegevuses tuleb oma jõudu arendada, et oleks julgust ja tahtmist täielikult ära kasutada kõiki edasijõudmise võimalusi.

Tee rikkusele käsitab abinõusid ja näitab teid elus edasi jõudmiseks. Kirjastus on kindlal arvamisel, et Teid kui avalikku tegelast tohiksid need küsimused huvitada suuremal määral ja Teie ei keeldu omale muretsemast **Tee rikkusele**. Raamatu hind on 1 kroon.

Sama kirjastusel ilmub **A. Nirk: Missugune peab olema meie vallaomavalitsus.** Hind 50 snt. Praegusel omavalitsuse uuendamise küsimuse arutamise ajal võidab vallaomavalitsuse korraldamise küsimuse põhjalik käsitamine kahtlemata laiemate maategelaste poolehoiu.

Kes raamatute hinna ära saadab kirjastusele — O-ü. AVA TALLINN, S. KARJA 5—1 — sellele saadetakse raamatud postikuludeta koju kätte. Tellimisi võib teostada ka posti järelmaksuga ligioleva postkaartiga.

:: KIRJASTUS O-ü **AVA** TALLINNAS ::

J. Roosilehe trükikoda Tallinnas,
Vana Posti 8.

FUNGI ESTONICI EXSICCATI, FASC. III, 1936.

Index.

101. Chrysomyxa ledi de Bary: Ledum palustre L.
*102. Coleosporium campanulae (Pers.) Lév.: Campanula latifolia L.
103. — —: Campanula rotundifolia L.
104. — inulae Rabenhorst: Inula helenium L.
*105. Cronartium flaccidum (Alb. et Schw.) Winter: Paeonia anomala L.
106. Hyalospora polypodii P. Magn.: Cystopteris fragilis Bernh.
107. Melampsora helioscopiae Winter: Euphorbia helioscopia L.
**108. Phragmidium Andersoni Shear: Potentilla fruticosa L.
109. — potentillae (Pers.) Karst.: Potentilla argentea L.
110. Puccinia aecidii-leucanthemi Ed. Fischer: Chrysanthemum leucanthemum L.
**111. — Andersoni B. et Br.: Cirsium heterophyllum (L.) All.
112. — bardanae Corda: Arctium majus Bernh.
113. — Baryi (Berk. et Br.) Winter: Brachypodium pinnatum P. B.
114. — bistortae (Str.) DC.: Polygonum bistorta L.
115. — —: Polygonum viviparum L.
116. — brunellarum-moliniae Cruchet: Brunella vulgaris L.
117. — centaureae-caricis Tranzschel: Centaurea jacea L.
*118. — coronata Corda: Cinna latifolia (Trev.) Grieseb.
119. — crepidis Schroeter: Crepis tectorum L.
120. — dioicae P. Magn.: Cirsium heterophyllum All.
121. — —: Cirsium olearaceum Scop.
122. — —: Cirsium palustre L.
123. — galii (Pers.) Winter: Galium mollugo L.
124. — —: Galium verum L.
125. — glechomatis DC.: Glechoma hederacea L.
*126. — graminis Pers.: **Alopecurus antarcticus** Wahl nov. hosp.
127. — littoralis Rostrup: Sonchus arvensis L. var. maritimus Wahlb.
*128. — lolii Niels.: Sesleria coerulea (L.) Scop.
*129. — menthae Pers.: Mentha aquatica L.
*130. — —: Mentha piperita L.
131. — Passerini Schroeter: Thesium ebracteatum Hayne.
132. — petroselini (DC.) Lindroth: Aethusa cynapium L.
133. — phragmitis (Schum.) Koern: Rumex crispus L.
134. — poarum Niels: Tussilago farfara L.
**135. — pratensis Blytt: Avena pratensis L.
136. — pruni-spinosae Pers.: Prunus domestica L.
*137. — suaveolens (Pers.) Rostr.: Cirsium arvense (L.) Scop. **var. horridum** Koch.
*138. Pucciniastrum epilobii Otth.: Epilobium hirsutum L.
*139. — —: **Oenothera acaulis** Cavanilles nov. hosp.
140. — padi (Kunze et Schmidt) Dietel: Picea excelsa L.
141. — —: Prunus Padus L.
**142. Uromyces cristatus Schroet. et Niessl.: Viscaria vulgaris Roehl.
143. — fabae (Pers.) de Bary f. sp. craccae Ed. Fischer: Vicia cracca L.
144. — inaequialtus Lasch.: Silene nutans L.
145. — minor Schroeter I: Trifolium montanum L.
146. — — II, III: Trifolium montanum L.
147. — rumicis (Schum.) Wint.: Rumex aquaticus L.
*148. — —: Rumex hydrolapathum Huds.
149. — scrophulariae (DC.) Fuckel: Scrophularia nodosa L.
**150. — mirabilissima (Peck) Magnus: Mahonia aquifolium Nutt.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

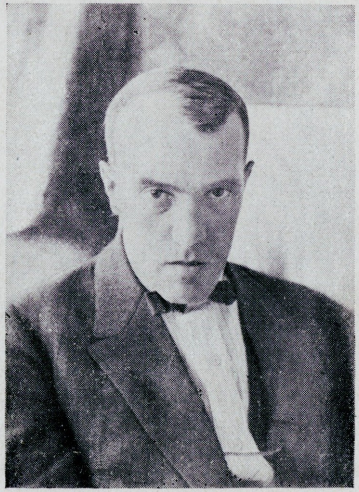

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Lähemal ajal ilmub RUD. PARIS'elt KONRAD MÄE monograafia, mis valgustab Mäe elu ja loomingut igakülgselt ja põhjalikult. Teos jaguneb järgmisisse päätükesse:

1. Sissejuhatis. 2. Põlvnemine ja lapsepõlv. 3. Endaotsinguil. 4. Kunstiõpilasest revolutsionäärini. 5. Ahvenamaa — Pariis. 6. Skandinaavias. 7. Pariisis. 8. Kodumaal. 9. Pedagoogiline ja juhiline tegevus. 10. Itaalias. 11. Viimne loomingu-ajastu. 12. Elulõpul. 13. Tagasivaade.

Raamat on suureformaadiline (29 × 22) ja lähikaudu **300-leheküljeline** ning on trükitud eriliselt selleks tellitud illustratsioonpaberile, osati kriitpaberile ja sisaldab erakordselt rikkalikku pildimaterjali: **11 haruldaselt hääd värvilist reproduktsiooni** kriitpaberil: üle **30** kogu leheküljele mahutatud reproduktsiooni Mäe teoseist. Lisaks neile vähemaid reproduktsioone skulptuurest, maalinguist ja graafilisist töist. Pääle selle käekirja näiteid, senitundmatuid eluloolisi ülesvõtteid kodu- ja välismaalt, nende seas lennufotosid, ja muud.

Kogusummas ligi 100 pilti.

TEOS ON ERAKORDSELT LUKSUSLIK MEIE RAAMATUTURUL.

ED. ROOS'I KIRJASTUS

TARTU JAKOBI 52, 1

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Trükikoda Ed. Bergmann, Tartu.

PT
TÜ Raamatukoau
439-74

„Eesti Raamat“ ilmub 4 korda aastas
Aastak. 1 kr. 40 s., üksiknumber 60 s.

Käesoleva tellimisraamatu andsin üle järgmisele tellijale, kelle nimi ..... Aadress .....

Tellimine nr. 1555

Käesolevaga tellin kr. 1.40 eest „Eesti Raamatu“ 1936. a. aastakäigu.

Raha maksin Teie posti jooksvale arvele nr. 2308.

Minu nimi: .....

.....

Aadress: .....

.....

Trükitöö

2-sendine kirjamark

„Eesti Raamat“

Kooli t. 24 - 5

Tartu

Teose „Eesti Vabadussõda 1918-1920" ettetellimishind on:

	Haril.pab. I k.	Haril.pab. II k.	Kriitpab. II k.
Brošeeritult või brošeerimata . .	kr. 4.—	4.—	6.—
Linases köites . .	„ 5.—	5.—	7.—
Poolnahkköites .	„ 6.—	6.—	8.—
Luksus-poolnahkk.	„ 7.—	7.—	9.—
Üleni nahkköites .	„ 10.—	10.—	12.—

Käsitsivalmistatud paberile trükitud eksemplarid:

I köide kr. 40.— brošeerimata
I „ „ 50.— üleni nahkköites
II „ „ 45.— brošeerimata
II „ „ 55.— üleni nahkköites

Ettetellimishinnale tuleb juurde lisada posti saatekulu kr. 0.50 eksemplarilt.

6 ja rohkema arvu eksemplaride tellimisel saadetakse raamatud tellijaile väljaspool Tallinna ligemasse raudteejaama VAK Töökomisjoni kulul.

PT

Bib... Ü...ogu
439-38

Postmark
5 senti

Vabadussõja Ajaloo Komitee Töökomisjon

Tallinn

Pagari t. 1

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Palutakse selgesti kirjutada!

Vabadussõja Ajaloo Komitee Töökomisjonile, T a l l i n n.

Käesolevaga tellin **„Eesti Vabadussõda 1918—1920"** järgmiselt:

	Harilik paber I köide	Harilik paber II köide	Kriitpab. II köide	Käsitsivalmist. pab. I köide	Käsitsivalmist. pab. II köide
Brošeerimata	..... eks.	..... eks.	..... eks.	..... eks.	..... eks.
Brošeeritult	..... „	..... „	..... „	..... „	..... „
Linases köites . . .	..... „	..... „	..... „	..... „	..... „
Poolnahkköites . . .	..... „	..... „	..... „	..... „	..... „
Luksus-poolnahkk. .	..... „	..... „	..... „	..... „	..... „
Üleni nahkköites . .	..... „	..... „	..... „	..... „	..... „
Kokku	..... eks.	..... eks.	..... eks.	..... eks.	..... eks.

Tellimisraha kr. ..... maksin: Vab. Ajal. Komitee Töökomisjoni posti jooksvale arvele nr. 661, Eesti Panka Vab. Ajal. Komitee Töökomisjoni jooksvale arvele nr. 4275, saatsin posti-rahakaardiga (vajalik alla kriipsutada).

Raamatud palun saata ..... raudteejaama .....

..... nimele. Raamatute väljasaatmisest palun teatada .....

..... nimele, aadressil: .....

„.....“ ..... 1939. Allkiri: .....

ARH PT-439

JOH. TRIEFELDT

RAKVERE, LAI TÄN. 17, TELEF. 3-17 (äri) JA 3-87 (krt)

RAAMATU-, KOOLITARVETE- JA FOTOÄRI

September 1937

Hulk aastaid Virumaa koolide teenistuses olles, varustades koole ja koolide kooperatiive, loodame oma uutes ajakohastes äriruumides seda enam rahuldada Teie nõudeid ja teenida Teie usalduse

Soovitame oma lugupeetud tarvitajaskonnale ainult kvaliteetkaupa võimalikult soodsate hindadega:

Koolivihke I sort (Tallinna vihud):
valged, 100 tk. . . . . Kr 4.70
randita, 100 „ . . . . . „ 4.80
randiga, 100 „ . . . . . „ 4.90
Noodivihke I s. à . . . . . Kr 08,5 ja — 09
Joonistusvihke I s. à . . . . . Kr. —.07
„ II s. à . . . . . „ —.06
Mustandeid, kontsept à . . . . . „ —.12
„ kirjutuspaber, 72 l à . . . . „ —.19
Pliiatseid alates à tosin . . . . . „ —.40
Koolipliiats . . . . . „ —.50
E. Faber Nr. 2 1 tos . . . . . „ — 85
Värvipliiatseid, lahtised à . . . . . „ —.04
6 tk karbis, 1 karp à . Kr. — 18, — 19, —.20
12 „ „ 1 „ à alates . . . Kr. —.35
6 „ „ (pikad) à . . . . Kr —.40, —.45
Kumme, liivakummi alates 1 karp. . . . . Kr. 2.50
Kodumaine 100 ja 120 tk. karbis . Kr. 4.—, 4.20
Välismaine 100 „ 120 „ „ . „ 4 20, 4.50
ja kallim.
Sulgi, segasuled 1 karp . . . . . Kr. —.80
Saksa suled 1 gross . . . Kr. 1.75, 1.85, 2.—
Inglise „ 1 „ Kr 2 25, 2.50 ja kallimad.
Sulepäid à Kr. — 03, —.07 (kahekordse lukuga) jne.
Tindipotte koolipinkidele klaasist, bakaliidist ja portsellaanist soodsate hindadega.
Tinti, lahtist, palloonides à 5—10 l. (müük ka vähemal arvul) Parim tint (odavamaid sorte halva kvaliteedi pärast ei pea) à 1 l . . . . . Kr. —.40, —.50, —.75
Vesivärve karpides à 1 karp . Kr. —.12, —.15, —.18
„ lahtised à . . Kr. 01 7, — 03, —.04, —.03

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Pintsleid alates 1 tos. . . . . Kr. —.75 jne.
Tsirkleid 1 tos. . . . . Kr. —.80, —.85 ja kallimaid.
Joonistuspaberit I sort 1 pg . . Kr. — 11 ja — 12
Halli kartooni 1 pg. . . . . Kr —.09
Läikpaberit suures valikus 1 pg . . . . . „ — 06
Eeslehepaberit 1 pg . . . . . Kr. — 08, —.10 jne.
Raamatupaberit, kollast, tumepruuni, halli jne, alates 1 pg. . . . . Kr 02,5
Köitmiskalingori, alates 1 m . . . . . „ 1.50
Punumise laaste alates 1 pk . . . . . „ — 15
Marmorpaberit suures valikus 1 pg. Kr. — 09, —.10 jne.
Koolikriiti 1 ja 2 kg. karpides, 1 kg . . . Kr. — 50
„ pulkades, 1 pulk . . . . . „ 02.5
„ karpides (à 10 plk.) 1 karp . . Kr. —.25 —.30, —.35
„ värviline I sort, 1 karp . . . . . Kr. —.75

Suurim valik vaatekaarte kodumaast
Õppevahenditega varustamine Tartu ja Tallinna hindadega
Hamini poolt kinnitatud koolide rakendusplangid, kirjakaustad ja rakendusraamatud kirjastuse hinnaga.
Klassipäevaraamatuid.
Õppe- ja käsiraamatuid (maksimaalne hinnaalandus E. Kirj ja Rmkpl. Üh. kodukorra põhjal)
Koolraamatukogude varustamine ja raamatute köitmine
Koolikooperatiivide varustamine.

Hinnad õiglased, maksutingimused soodsad.

*

Igapäev telefoniühendus Tallinna ja Tartu suuremate äridega ja kirjastustega, mille tõttu võime oma kaubatarvitajaid igal juhul kiirelt rahuldada.
Tellimiste kiirustamiseks ja teadete saamiseks palume lahkesti telefoneerida

nr. 3-17.

Kodune telefon nr. 3-87.

Oma lugupeetud ostjaskonna teenistuses olles

JOH. TRIEFELDT'I rmkpl.
Rakveres, Lai tän. 17.

Ühistrükikoda Rakveres.

ARH PT-439

„Moodsate eluraamatute"

üksiknumbrite hinnaks jääb ka 1935. aastal 1 kroon. Kuid **tellijaile võimaldame kaugelt soodsamaid tingimusi.** Terve sarja 10 raamatut eeltellimishinnaks on Kr. 8.—, mis tuleb tasuda hiljemalt 20. jaanuariks 1935. Tellijad võivad tasuda tellimishinna ka osakaupa, nimelt järgmiselt: tellimise andmisel Kr. 4.—, kolmanda raamatu ilmumisel Kr. 3.— ja viienda raamatu ilmumisel Kr. 1.50. Niisugusel juhtumisel tellimise koguhinnaks on Kr. 8.50. Tellijaile saadetakse raamatud kohe ilmumisel täiesti tasuta koju kätte.

Tellimisi võtavad vastu kõik vabariigi postkontorid ja „Moodsate eluraamatute" toimetus Tallinnas, Pikk t. 40. tel. 442-06. Otse toimetuselt „Moodsaid eluraamatuid" tellides kasutatagu juuresolevat postkaarti. Tellimishinna võib saata kas rahakaardiga, postmarkides või maksta „M. E." posti jooksvale arvele nr. 220. Soovitame tellijaile omaltpoolt viimast, kui kõige odavamat saatmisviisi.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Valige endale sobiv tellimisviis ja saatke kohe ära juuresolev postkaart vastavalt täidetuna.

Teie „Moodsad eluraamatud" ootavad Teid!

Lugupeetud lugeja!

Olete endale muretsenud käesoleva raamatu. Armastate seega teoseid, mis haaravad elulisi küsimusi ja oskavad neid anda edasi köitvas ning huvitavas sõnastuses. Siis aga on ka „Moodsate eluraamatute" järgmise aasta sari määratud Teile, nagu kõikidele teistelegi, kes soovivad sammuda kaasa eluga.

Sellepärast on meil eriline heameel Teile teha teatavaks, et on avatud soodustatud eeltellimiste vastuvõtmine „Moodsate eluraamatute" 1935. aasta sarjale. Sari koosneb jällegi kümnest raamatust, mis käsitavad Teid juba ammu huvitanud küsimusi ja ilmuvad alates jaanuarist iga kuu 20-dal kuupäeval rohkete piltidega ja joonistustega.

Mida pakub 1935. aasta sari?

On loomulik, et ei taheta osta põrsast kotis. Sellepärast anname suurema osa „Moodsate eluraamatute" teemidest juba nüüd teada. Need on:

1. Arst kõneleb armastusest. Avameelne raamat sellest meid kõiki huvitavast küsimusest. 2. **Kuidas elada?** Praktilist elutarkust haruldaselt selges käsitluses kõigile neile, kes tahavad saada elus edasi. 3. **Hüpnoos ja endasugestioon.** Raamat, mis käsitab hüpnoosi saladusi ja näitab tee, kuidas endamõjutusega saab lahti raskematestki tervisriketest. 4. **Lõbus seltskond.** Seltskondliku ajaviite ja mängude asendamatu käsiraamat. 5. **Kas surnud elavad?** See on küsimus, mis köidab kõikide meeli. Meie raamat selgitab uuemaid uurimusi hauatagusest maailmast ja räägib huvitavatest katsetest, mis on korraldatud muuseas ka Eestis. 6. **Terve ja tugev!** Selles raamatus näidatakse õige tee oma keha eest hoolitsemiseks, nii et ta ei jääks kängu ega hooletusesse. 7. **Vestlemise kunst.** Kes soovib saavutada elus edu, peab oskama vestelda seltskonnas, koosviibimisil, läbirääkimisil jne. See raamat õpetab kõike seda.

Ärge unustage, et „Moodsad eluraamatud" on parimate eriteadlaste ja asjatundjate sulest, millega nende väärtus on täielikult kindlustatud.

Lugege läbi ka tellimistingimused selle kaardi teisel küljel!

ARH PT-439

Juhan Tork. Eesti laste intelligents.

Arvamusi töö kohta: Prof. dr. K. Ramul: „Autor on seadnud enesele tähtsad ja laiaulatuslikud ülesanded ja on püüdnud neid võimaliku põhjalikkusega lahendada. Ta on tutvunud suure hulga ja suure avarusega valitud kirjandusega, ei ole tagasi põrganud raskuste eest põhjalikult süveneda kõikidesse moodsa psühholoogilise statistika matemaatilistesse ja tehnilistesse peensustesse ja on üksikute probleemide püstitamisel ja saadud andmete interpreteerimisel näidanud kriitilist meelt ja kainet mõtlemisviisi. Eriti tuleb ära märkida seda asjaolu, et autor ei ole pidanud küllaldaseks põhjendada oma tulemusi enam või vähem piiratud materjalile, vaid on oma uurimuse läbi viinud niisuguses ulatuses (12 606 testvihikut lehekülgede koguarvuga 151 272), millist meie kohtame rahvusvahelises psühholoogilises ja pedagoogilises kirjanduses ainult mõnel üksikul juhul. Kellelgi ei või selle tõttu olla kahtlust, et tööd tuleb hinnata täiesti positiivselt ja sellele vaadata kui tähtsale ja väärtuslikule lisandusele nii eesti kui ka osalt rahvusvahelisele pedagoogilisele ja psühholoogilisele uurimisele. Kõigepealt on käesoleva tööga eesti uurija ja eesti pedagoogi kätte antud ühes vastavate tarvitamisjuhiste ja parandamisvõtmetega usaldusväärne ja praktiliselt hästi kasutatav intelligentstestide seeria, mille mõistlik tarvitamine võib peale töö ilmumist trükis osutada tähtsaid teeneid eesti koolile ja noorte juhatamisel üksikuile elukutseile. Teiseks on töös põhjalikkusega ja suurearvulisil objektiivseil andmeil valgustatud rida küsimusi nii laste intelligentsi kohta üldse kui ka eriti eesti laste intelligentsi kohta."

Prof. dr. A. Koort: „Autori uurimused eri probleemide alal on väga huvitavad ja baseeruvad väga rohkel materjalil. Autor on järjekindlalt kõrvutanud oma andmeid teiste uurimustega. Tema uurimuse tulemused on mitmeti praktilist laadi ja ulatuvad sotsiaalteaduste, nagu antropoloogia, antropogeograafia, ja pedagoogiliste eriteaduste, nagu üldise kasvatusõpetuse, didaktika jne., valdkondadesse. Autor osutab meeldivat leidlikkust probleemide seadmisel ja lahendamisel." — „Tema väitekiri on põhjalikumaid uurimusi eesti laste kohta. Ta töötas selle kallal oma otsese kutsetöö kõrval suure andumusega seitse pikka aastat. Selle uurimusega, mille avaldamist oodatakse suure huviga, on J. Tork jäädvustanud oma nime eesti tublide teadlaste nimestikus."

Raamatuga ühel ajal tellin:

Intelligentsteste A I ..... eks.

„ A II ..... eks.

„ B I ..... eks.

„ B II ..... eks.

Kokku .....

.....
(arv sõnadega)

testvihikut, hinnaga à 10 senti. Raha Kr. ..... olen arvestanud kaardi teisel leheküljel raamatu tellimise hinnale juurde. (Testid saadetakse kätte s. a. detsembris.)

POSTKAART

TRÜKITÖÖ

2-sendiline mark.

Õpetajate Kooperatiiv

„KOOLIVARA"

Võidu tn. 10

Tartu

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Vastavalt Teie poolt teatatud tingimustele tellin käesolevaga

Juhan Tork. Eesti laste intelligents.

Raha Kr. 3.50 (lisaks testide eest Kr. ....., kokku Kr. .....)

1) maksan „Koolivara" posti jooksvale arvele nr. 2246 kaardi saatmisega ühel ajal või hiljemini aprillikuus 1940. a.,

2) tasun raamatu saamisel (lunamaks),

3) saadan postiga, kirjas.

(Soovitav tekst alla tõmmata.)

Tellija nimi .....

(kui kool, raamatukogu, asutis jne., siis selle nimetus)

Postiaadress .....

Allkiri .....

Ettetellimise kaart ära saata 22. jaan. 1940.

Juhan Tork. Eesti laste intelligents.

Pedagoogiline, psühholoogiline ja sotsioloogiline uurimus (ca 400 suurt lehekülge, palju tabeleid, üle 70 joonise).

Sisu: A. Intelligentsist ja selle uurimisest. B. Intelligentstestide kohandamine. Testid A I, A II, B I ja B II. (Tähed juhised nende korraldamiseks ja võimed parandamiseks). C. Intelligentstestide kõblikkus. D. I.-testide mõõtmine. E. Intelligents ja sotsiaalne normeerimine. F. I. ja perekond kuse, i. ja korteriolud). F. I. ja perekond (i.-i. olenevus vanemate vanusest, laste arvust, sünni järjekorrast; vendade-õdede ja kaksikute i.; i. ja vanemate hariduse, hoolitsemine laste eest, kodused õppetöö tingimused). G. I. ja laste ning nende vanemate sünnikoht. H. I.-i suhe teiste dispositsioonidega. I. I. ja kool (i.-uurimuse pedagoogil. rakendamisest; i. ja koolikäimise kestus, i. ja koolihinded, i. ja õpetajate i.-järjestus). J. Tagasivaade. K. Kasutatud kirjandus. L. Inglisekeelne referaat.

Alandatud ettetellimise hind Kr. 3.50. Raamat tuleb müügile 1940. a. algul hinnaga 8. kr.

Ärarebitav ettetellimise **kaart saata 22. jaan. 1940. a.: Õpetajate Kooperatiiv „Koolivara", Võidu t. 10, Tartu.** Ettetellimise raha saata hiljemini aprillis 1940. a.

POSTKAART

TRÜKITÕÕ

Lp.

Kodunmaalt

on seiamani järgmiste numbrite ja päälkirja all wäljatulnud ja igas raamatupoodis saada.

Nr. 1. Liiwima kuningas Magnus ja Wene Zaar Joann Wassiljewitsh IV. ehk tükike Wene- ja Läänemere maade ajaluguſt aastaſt 1530 kunni 1584.

Nr. 2. Mönda Isamaa wanuſt aeguſt.

Nr. 3. Rootslaste wäljaränd amine Hiomaalt aastal 1781, ja teiste Eestimaal elawa Rootslaste louſt aastaſt 1345 kunni 1800.

Nr. 4. Söda Wolmari linna al ja Rakwere linna õnnetu kadumine.

Nr. 5. Liiwlaste würſt Kaupo, ja ſõdimiſed tema päiwil, kui ka Liiwi rahwaſt ja neude kadumiſeſt ſiin maal.

Nr. 6. ☞ ſaab wäljatulema.

Nr. 7. Sakala maa ja Wiliandi lossi ja linna aja louſt. Lõpetuſeks mõned Wiliandi maa rahwa wanad jutud.

ARH P7-439

In der Buchhandlung von **N. Kymmel in Riga** ist so eben erschienen, und von derselben direct, wie auch durch jede andere Buchhandlung zu beziehen:

Vollständiges Deutsch-Russisches Wörterbuch

von

Iwan Pawlowsky.

2 Theile, größtes Lexikon Octav. Preis 4 Rubel Silber.

Ein Deutsch-Russisches Wörterbuch, welches nicht nur den Anforderungen der Schule genügt, sondern zugleich so umfassend und sorgfältig gearbeitet ist, daß es dem Geschäftsmanne, wie dem Gelehrten bei seinen Arbeiten rathend und belehrend zur Seite stehen kann, ist ein längst und allgemein gefühltes Bedürfniß. Um so zuversichtlicher glaubt die unterzeichnete Verlagshandlung dem Publikum das eben angekündigte Werk empfehlen zu können, das schon durch den Namen seines, durch eine Reihe höchst brauchbarer Unterrichtsbücher in russischer Sprache rühmlichst bekannten Verfassers, zu den besten Erwartungen berechtigt.

Die Aufgabe, welche sich Herr **Pawlowsky** bei Ausarbeitung seines Wörterbuchs gestellt hatte, ist, was Reichhaltigkeit, Vollständigkeit, Genauigkeit und vor allem Brauchbarkeit anbetrifft, eine so umfassende, daß selbst bei seiner gründlichen Kenntniß der Eigenthümlichkeiten der russischen wie der deutschen Sprache, eilf Jahre des angestrengtesten Fleißes erforderlich waren, um dieselbe so befriedigend zu lösen, wie sie gegenwärtig vorliegt. Die vieldeutigen Begriffe der deutschen Sprache, die technischen Ausdrücke, die Eigenthümlichkeiten des russischen Verbums, die sprüchwörtlichen Redensarten und die besondern Wendungen der russischen Sprache sind mit der größten Umsicht und Genauigkeit behandelt, **daher denn auch der Mediziner, der Jurist, so wie der Gelehrte überhaupt, der Techniker, der Kaufmann** in allen Fällen bei seinen Arbeiten hier sichere Auskunft finden, und um so lieber suchen wird, als die Verlagshandlung auch ihrerseits bemüht gewesen ist, daß die äußere Ausstattung des Ganzen in jeder Hinsicht des Werkes würdig sei. Format und Papier entsprechen dem dieser Ankündigung. Zur Beurtheilung des Druckes, wie der innern Einrichtung des Buches mag nachfolgende Probe dienen:

Aspect, m. (Astr.) аспе́ктъ; противостоя́ніе одно́й плане́ты друго́й; as. octil., as. quadrat et (Astr.) s. unt. Geacht, Geviert ꝛc.; — die A—en stehen gut ка́жется, бу́дутъ успѣхи, до́брые при́знаки; wie stehen die A—en? каково́ и́дутъ дѣла́? мо́жно ли надѣ́яться [od. есть ли наде́жда] на успѣхъ?

Auffatzen, v. a. (Schiffpr. — den Anker a.) брать, взять [voll.] на катъ; притя́гивать, —тяну́ть като́мъ къ кранба́лкѣ; (Zimmerl. — eine Wand a.) сруба́ть, —би́ть.

Aufruhr, m. (Aufstand) возста́ніе; бунтъ; мятежъ; (Unruhe) возмущеніе; смяте́ніе; волне́ніе; (— in einer Gesellschaft) безпоко́йство; трево́га; (Verwirrung; Hin- u. Herlaufen) сумото́ха; (A. z. B. im Magen; Kollern) урча́ніе; ворча́ніе; A. des Gemüths смущеніе ду́ха; A. des Meeres бушева́ніе; волне́ніе; das Meer in A. bringen (vom Winde) взбушева́ть [voll.], взволнова́ть [voll.] мо́ре; das stürmische Wetter hat das Meer in A. gebracht бу́ря взволнова́ла мо́ре; alles in A. bringen (in Unruhe versetzen) всѣхъ встрево́живать, —жить; *переполо́шивать, —шить*; (in Bewegung br.) поднима́ть, —ня́ть на́ ноги; *взбутара́живать, —жить;* (durch Mittheilung einer ungegründeten Nachricht) приводи́ть, —вести́ въ смяте́ніе; *взбаломучивать, —мутить.*

Beinfuge, Beinfügung, f. (Anat. Knochenfuge, Articulation) связь косте́й; костосоедине́ніе; соедине́ніе косте́й; спа́йка к.; сочлене́ніе; членосоедине́ніе; членосоставле́ніе; (Gelenkstelle G—verbindung) суста́въ; merklich bewegliche, vollkommen bewegliche B. (diarthrosis) явнодви́жный суста́въ; die halbbewegliche, unmerklich bewegliche B. (amphiarthrosis) полудви́жное соедине́ніе косте́й; хрящепосре́дственный суста́въ; schwachbewegliche, zu wenig bewegliche B. (synarthrosis) недви́жный суста́въ; неподви́жный с.; малодви́жный с.; tiefbewegliche B. (enarthrosis, Nußgelenk) глубоковпа́дный суста́въ; глубо́кое членосоедине́ніе; die flache B. (arthrosis) неглубоковпа́дный суста́въ; (die unbewegliche B. (symphysis) s. Knorpelband.

Brand, m. (das Brennen) горѣ́ніе; (Feuersbrunst) пожа́ръ; der heiße B. (am thierischen Körper, gangraena) анто́новъ ого́нь; гангре́на; der kalte B. (caries) омертвѣ́ніе косте́й; помертвѣ́ніе к.; fern. s. Beinfraß; der trockene B. (necrosis) помертвѣ́ніе ча́сти тѣ́ла; auch: der B. der Greise, s. Atrophischer (B); der B. des Gehirns омертвѣ́ніе мо́зга; гно́йный раство́ръ мозгова́го существа́; scorbutischer B., s. Mundhöhlenerweichung; vom Brande ergriffen sein (Medc.) помертвѣ́ть [voll.]; поража́ться, —рази́ться антоновымъ огнёмъ; der B. (am Getreide) ржа; ржа́вчина; прижо́га; головня́; изга́ра; (an Bäumen) сухо́й ракъ; ржа; черновато́й намётъ; (Brandwunde) обжо́га; ожо́га; (ein B. Ziegel od. Backsteine; das Brennen derselben) обжи́гъ; fern. s. Brandstelle; Feuerbrand; — in B. stecken (z. B. ein Haus) зажига́ть, —же́чь; под—; подкла́дывать, подложи́ть ого́нь подъ, Acs.; in B. gerathen, kommen (sich entzünden) загора́ться, —горѣ́ться; im B—e stehen горѣ́ть; vom B—e verzehrt werden сгора́ть, сгорѣ́ть; быть истреблённымъ пла́менемъ; den B. löschen, dämpfen туши́ть, по— [voll.] пожа́ръ; vor B. schützen (z. B. ein Haus) защища́ть, —щити́ть отъ пожа́ра [od. огня́]; отста́ивать, —стоя́ть; das Haus ist dem B—e entgangen э́тотъ домъ спасли́ отъ пожа́ра; э́тотъ домъ отстояли; es riecht nach B. па́хнетъ горѣ́лымъ; п. га́рью; auf den B. betteln проси́ть на погорѣ́лое мѣ́сто.

Confrontiren, v. a. (Rchtspr.) своди́ть, свести́ [od. ста́вить, поста́вить, [voll.] кого́ на очну́ю ста́вку; дава́ть, дать [voll.] кому́ очну́ю ста́вку; ста́вить, по— [voll.] кого́ съ лица́ на лицо́ [od. лицо́мъ къ лицу́]; den Kläger mit dem Beklagten c. учиня́ть, —ни́ть очны́я ста́вки мѣ́жду истцо́мъ и отвѣ́тчикомъ; дава́ть, дать [voll.] жа́лобщику [od. истцу́] съ отвѣ́тчикомъ очны́я ста́вки.

Direct, adj. прямо́й; непосре́дственный; adv. пря́мо; непосре́дственно; d—e Batterie прямодѣ́йствующая батаре́я; d—er Handel непосре́дственная торговля́; d—e Auflagen прямы́е нало́ги; d. Waaren versenden отправля́ть, —вить това́ры прямы́мъ путёмъ; от— това́ры отъ себя́ пря́мо на мѣ́сто; seine Waaren d. beziehen получа́ть, —чи́ть това́ры изъ пе́рвыхъ рукъ; d. unter Jmd. stehen непосре́дственно находи́ться подъ чьимъ нача́льствомъ [od. вѣ́дѣніемъ]; d. von ihm habe ich dieses nicht gehört отъ него самаго́ я э́того не слыха́лъ.

Der Preis für beide Bände, welche zusammen über 1200 Seiten zählen, ist, um der allgemeinen Einführung des Werkes jeden möglichen Vorschub zu leisten, auf die für ein Lexikon von diesem Umfange fast beispiellos billige Summe von 4 Rubel Silber-Mze. gestellt.

Dauerhafte in halbfranz gebundene Exemplare, welche stets vorräthig sind, kosten 4 R. 50 C. und auswärtige Besteller haben diesem Betrage noch die Portokosten für 5 Pfund bei ungebundenen, und für 7 Pfund bei gebundenen Exemplaren hinzuzufügen.

Riga, im December 1855.

N. Kymmel's Buchhandlung.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Изданный книгопродавцемъ **Киммелемъ**, въ Ригѣ,

ПОЛНЫЙ НѢМЕЦКО-РУССКІЙ СЛОВАРЬ,

составленный

Иваномъ Павловскимъ,

въ двухъ частяхъ, въ большую осьмушку, цѣною 4 руб. сер., продается въ книжной лавкѣ самаго издателя и у всѣхъ другихъ книгопродавцевъ.

Давно уже чувствовался недостатокъ въ Нѣмецко-Русскомъ словарѣ, который не только соотвѣтствовалъ бы потребностямъ училищъ, но и былъ бы тщательно обработанъ въ обширнѣйшемъ объемѣ для употребленія при занятіяхъ служащихъ и ученыхъ вообще. По этому издатель, предлагая публикѣ этотъ новый Словарь, — трудъ составителя, извѣстнаго уже разными сочиненіями по части учебныхъ руководствъ для Русскаго языка, — полагаетъ, что онъ вполнѣ удовлетворитъ ожиданіямъ лицъ, нуждающихся въ подобной книгѣ.

Господинъ Павловскій, желая представить его въ наибольшей полнотѣ и опредѣлительности, начерталъ при составленіи его столь обширный планъ, что для удовлетворительнаго выполненія его въ предлежащемъ видѣ, — не смотря на основательное знаніе имъ языковъ Русскаго и Нѣмецкаго, — долженъ былъ употребить на это дѣло одиннадцать лѣтъ неутомимаго труда. Съ величайшею осмотрительностію и точностію старался онъ опредѣлить и пояснить многозначительныя понятія отдѣльныхъ словъ Нѣмецкаго языка и отличительныя свойства Русскихъ глаголовъ, и не упускалъ изъ виду особенныхъ рѣченій и оборотовъ Русскаго языка, Нѣмецкихъ и Русскихъ пословицъ и поговорокъ и употребительныхъ техническихъ выраженій, какъ по части наукъ, такъ и по части техническихъ искуствъ, напр.

Fischergarn, n. (Netz überh. zum Fischen) рыболо́вная сѣть; не́водъ; (Fischwathe — ein großes Netz) большая рыболо́вная снасть; большо́й не́водъ; (— 40 bis 50 Faden lang, in Astrachan; Zuggarn; Schleppnetz) не́водъ; волоку́ша; во́локъ; (Netz aus Garn mit weiten Maschen) рѣжа; (Fischraffel — ein cylinderförmiges Netz) кужа́; (ein großes Netz auf dem Ob gebräuchl.) калида́нъ; (— auf dem weißen Meere) курма́; (ebendaselbst aus dem feinsten Garn) мутни́къ; (ein N. zum Fangen der Hausen, погоня́й; (ein Netzsack, Fischhamen, Senknetz, Beutelnetz) Beutelgarn, ein Netz aus Garn) сакъ; мрѣжа; мерёжа; сѣтяно́й мѣшо́къ; (ein unbewegliches, bis auf den Grund herabgelassenes N., quer über den Fluß; auch beim Heringsfange gebr.; Schlagnetz) перемётъ; перебо́йка.

Gebet, n. (als Handlung) моле́ніе; (Worte und Formel des Gebetes) моли́тва; andächtiges G. благоговѣ́йное моле́ніе; das G. des Herrn моли́тва Го́спода; О́тче нашъ; ein allgemeines, öffentliches G. (in der Kirche, z. B. um Regen) моле́бствіе [о ниспосла́ніи дожда́]; ein allgemeines G. (in der Kirche) anstellen пѣть [od. служи́ть] моле́бенъ; совершать, —ши́ть моле́бное пѣніе; G. in der Kirche für Jmds. Gesundheit заздра́вный моле́бенъ; G. in der Kirche um eine glückliche Reise напу́тственный м.; das G. nach der Communion запричастная моли́тва; das G. vor dem Altar (am Lesepult) заамво́нная моли́тва; G., welches über einen Sterbenden gehalten wird отхо́дная; G. für die Ruhe der Verstorbenen, für die Seligkeit der Hingeschiedenen заупоко́йная моли́тва; ein G. verrichten, halten совершать, —ши́ть моли́тву; моли́ться; (vom Prediger — für das Wohl der Wöchnerin, des Neugeborenen und der ganzen Familie) дава́ть моли́тву.

Heilig, adj. свято́й; (geheiligt) освяще́нный; der h—e Glaube свята́я вѣра; der h—e Geist Свято́й Духъ; die h—e Jungfrau Пречи́стая Дѣва; die h—e Mutter Gottes Пречи́стая Богоро́дица; Пресвята́я Богоро́дица: die h—en Väter Святы́е Отцы́; die h—en drei Könige, s. König; das h—e Bein, s. Kreuzbein; das h—e Bild о́бразъ, pl. образа́, —зо́въ; die h—e Schrift Священное Писа́ніе; die h—e Pflicht священный долгъ; ein h—er Tag свято́й день; die h—e Woche Страстна́я недѣля; die h—e Pforte (vor dem Altar — in griechischen Kirchen) ца́рскія врата́; ц. две́ри; das h—e Abendmahl, s. Abendmahl; der h—e Act священнодѣйствіе; den h—en Act vollziehen совершать, —ши́ть священнодѣйствіе; священнодѣйствовать; h. sprechen причисля́ть, —лить къ ли́ку Святы́хъ.

Relation, f. (Beziehung) отноше́ніе; (Verkehr; Verbindung) сноше́ніе; связь, и; (Erzählung) повѣствова́ніе; разска́зъ; (gerichtl.) докладна́я запи́ска; докла́дъ; реля́ція; relatio juramenti (Rchtspr.) отклоне́ніе отъ себя́ присяги; sich in R. setzen, mit Jmd., wegen etwas, Behufs einer Sache сноси́ться, снести́сь съ кѣмъ, на счётъ чего́; входи́ть, войти́ съ кѣмъ въ сноше́нія по како́му-либо дѣлу; (sich wenden an Jmd., wegen —) обраща́ться, обрати́ться къ кому́ по како́му-либо дѣлу; nach dem sich die Behörde in R. mit ihm gesetzt hat по надлежа́щемъ сноше́ніи съ—, судъ —.

Solidarisch, adj. in solidum (Rchtspr.) взаи́мнообя́зывающій; кругово́й; солида́рный; s., od. in solidum cavіren взаимно [od. совоку́пно] обяза́ться другъ за дру́га; поруча́ться, —чи́ться одному́ за всѣхъ и всѣмъ за одного́; обезпе́чивать, —чить круговою поруко́ю; s. verhaftet sein отвѣтствовать по взыска́нію солидарнымъ о́бразомъ [od. оди́нъ за всѣхъ и всѣ за одного́]; sie sind s. dafür verhaftet (z. B. für die ganze Summe) они́ всѣ вмѣстѣ обя́заны отвѣча́ть за э́то [за взыска́ніе всей нераздѣльной су́ммы]; s. Caution, Verhaftung солида́рное обяза́тельство; солида́рная пору́ка; круго́вая п.; взаи́мная одного́ за друго́го отвѣтственность; обяза́тельство одного́ за всѣхъ и всѣхъ за одного́; s—e Obligation солида́рное обяза́тельство; взаимное об. [одного́ за всѣхъ и всѣхъ за одного́]; s—er Cavent руча́тель за всѣхъ; солида́рный пору́ка; с. поручи́тель.

Unzeitig, adj. безвре́менный; (unpassend; zur Unzeit, z. B. von ertheiltem Rath, von einer gestellten Frage) неумѣстный; не кста́ти; — (unreif) незрѣлый; u—e Niederkunft недоно́сокъ; u—es Kind недоно́сокъ, —ска; s. Abortus (frühzeitige Geburt; die Frucht selbst); Sprüchw. u—er (ungebetener) Gast ist eine Last *не во́ время гость хуже Татарина.*

Votum, n. s. Stimme; Wahlstimme; ex voto по обѣ́ту; (Exvotum) s. Votivgeschenk; votum separatum (gerichtl.) s. Separatvotum; Relation cum voto докладна́я запи́ска съ мнѣніемъ.

Издатель же, съ своей стороны, употребилъ всѣ средства, чтобы наружный видъ сего сочиненія соотвѣтствовалъ внутреннему его достоинству.

Чтобы сдѣлать общедоступнымъ пріобрѣтеніе этого Словаря, состоящаго изъ двухъ томовъ и заключающаго въ себѣ сверхъ 1200 страницъ, назначена, по объему его, почти безпримѣрно дешевая цѣна, именно 4 рубля сер. за экземпляръ.

Цѣна экземпляру съ переплетомъ въ корешкѣ 4 рубля 50 коп. сер., а иногородные покупатели прилагаютъ сверхъ того за пересылку непереплетеннаго экземпляра за 5 фунтовъ, а переплетеннаго за 7 фунтовъ.

Рига, Декабря 1855. **Книгопродавецъ Н. Киммель.**

Митава, въ типографіи И. Ф. Штеффенгагена и сына. — Печатать позволяется. Рига, 19-го Декабря 1855. Цензоръ К. Александровъ.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

НАШИ ВРАГИ.

ОБЗОРЪ ДѢЙСТВІЙ ЧРЕЗВЫЧАЙНОЙ СЛѢДСТВЕННОЙ КОММИССІИ

СЪ 29 АПРѢЛЯ 1915 ГОДА ПО 1 ЯНВАРЯ 1916 ГОДА.

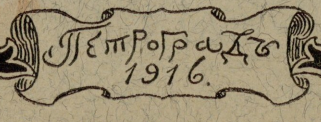

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

VABADUSSÕJA AJALOO
KOMITEE TÖÖKOMISJON

Nr. 86

TALLINN, PAGARI TÄN. 1

TELEF. 477-20
53

PT

Tartu Ülikooli Raamatukogu
439-36

Postitempli kuupäeval.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Ülikooli Raamatukogule.

Komitee väljaandel ilmub trükist kõige ligemal ajal suurteose **„Eesti Vabadussõda 1918—1920"** II köide, mis koos 1937. a. ilmunud I köitega moodustab terviku. II köide käsitleb sõjalisi ning poliitilisi sündmusi alates meie pealetungi-operatsioonidest mais 1919 ja lõpetades rahulepingu sõlmimisega Tartus.

II köide sisaldab 568 lk. teksti (I köide 558 lk.) Tekstiosa täiendavad 38 skeemi, neist mitmevärvilisi 34. Peale selle raamat sisaldab 196 pilti tekstis ja pilte 31 eritahvleil, millest 7 mitmevärvilised. II köitesse kuulub veel Vabadussõja sõjateatri kaart 6 värvis, mõõdus 1:1 000 000.

Teose I ja II köide on trükitud eritellimise peale valmistatud trükipaberile, osa eksemplare kriitpaberile ja 100 eksemplari käsitsivalmistatud paberile. Viimased on nummerdatud.

Koos II köite ettetellimisega on võimalik tellida soodustatud hindadega ka I köidet harilikul paberil. Soodustatud ettetellimishinnad on:

	Harilikul paberil I köide	Harilikul paberil II köide	Kriitpaberil II köide
Brošeeritult või brošeerimata . . .	Kr. 4.—	Kr. 4.—	Kr. 6.—
Linases köites	„ 5.—	„ 5.—	„ 7.—
Poolnahkköites	„ 6.—	„ 6.—	„ 8.—
E. Taska luksusköites:			
Poolnahk	„ 7.—	„ 7.—	„ 9.—
Üleni nahk	„ 10.—	„ 10.—	„ 12.—

Ettetellimine on avatud kuni 31. detsembrini 1939. Ettetellimisaega ei pikendata, sest raamatu trükkimine ligineb lõpule. Pärast ettetellimise tähtaja lõppemist on raamatu müügihind umbes 15% kallim. Raamatute saatmiseks posti teel tuleb tellimishinnale juurde lisada saatekuludeks 50 senti raamatult.

Praegu on saadaval I köite üksikuid käsitsivalmistatud paberile trükitud eksemplare hinnaga: kokkupandud õmblemata poognais 40 kr. eks. ja E. Taska poolt üleni nahka köidetuna, kullatud äärega 50 kr. eks. II köide samal paberil ilmub jõuluks ja on saadaval Komitees hinnaga vastavalt 45 ja 55 krooni.

Tellimised tuleb saata aadressil: Vabadussõja Ajaloo Komitee (VAK) Töökomisjon, Pagari tän. 1, Tallinn. Tellimisraha tuleb maksta hiljemalt 31. detsembriks 1939 VAK Töökomisjoni arvele kohalikku Eesti Panga osakonda, arve nr. 4275, või kohalikku postkontori VAK Töökomisjoni posti jooksvale arvele nr. 661. Tallinnas võetakse tellimisi vastu Sõjaministeeriumis, Pagari tän. 1 (üldises ooteruumis) tööpäevadel kella 9—13-ni.

Teose laiemale levikule kaasaaitamiseks ja ühistellimistel tellijaile võimaldatavate soodustuste kasutamiseks palume Teie lahket kaasabi selleks,

1) et kõik Teie kaudu tellijad võiksid oma ettetellimise anda ühisel tellimislehel,
2) et tellimisraha sissenõudmisel selle tasumist võimaldataks osade viisi ja
3) et Teie korraldaksite raamatute väljaandmist ühistellijaile.

6 ja rohkema arvu eksemplaride tellimisel saadetakse raamatud ühises pakis ~~Teie asukohta, või~~ Teile ligemasse raudteejaama VAK Töökomisjoni kulul.

Palume Teie lahket korraldust tellimiste vastuvõtmiseks. Tellimised täidetakse ettetellimiste saabumise järjekorras. Aegsasti tellijad saavad raamatu kätte jõuluks. Enne tellimisraha tasumist raamatuid välja ei saadeta.

Soovitame tellida raamatud köidetuna. Üksikult köita laskmine läheb tellijaile tunduvalt kallimaks.

Vabadussõja Ajaloo Komitee Töökomisjon.

TRÜKITÖÖ

Ülikooli Raamatukogule.
Soomi peal.
Tartu.

Nr. 86

VABADUSSÕJA AJALOO KOMITEE
TÖÖKOMISJON, TALLINN

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ARH PT-439

PT

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

439-115

Aprillikuus 1937.

LUGUPEETUD HÄRRAD!

Märtsikuus ilmus ajakirjaniku ja 1905. a. tegelase MIHKEL AITSAMA memuaaride kogu

1905. AASTA LÄÄNEMAAL

EEL- JA JÄRELLUGUDEGA

Memuaaride kõrval on avaldatud rida ajaloolisi uurimusi sündmustest, mis põhjustasid 1905. aasta liikumise ja revolutsiooni üle kogu Eesti. Kauge eelloona tuleb esmakordsele avaldamisele käärimised ja

TEOLISTE MÄSS PÕHJA-EESTIS 1819. A.,

seoses talurahva priikskuulutamisega, kuid ihunuhtluse ja öötööde allesjätmisega mõisades. Kuuleme apostliku või tol ajal n.-n. „veneusu" levimisest ja sellega kaasaskäivatest konfliktidest mõisnikega ja hiljem

TALURAHVA SAADIKUTE KÄIMISEST PETERBURIS

ja katsest keisri jutule pääsmiseks.

1905. aasta käärimine algas kõige enne Läänemaal ja kujunes ka kõige ägedamaks.

„AITSAMAA JAANIPÄEVA-MÄSS"

suruti maha kasakate toomisega Vigalasse. Kohale saabusid mõisnikelt ja vene sandarmivalitsuselt saadetud provokaatorid. Need paljastati, algasid uued streigid,

POLITSEI KOTTIAJAMISED JA ÄRAANDJATE LÄBIPEKSMISED.

Kohale toodi 2 roodu soldateid välikahuritega. Mõisade kaitseks pandi dragunid.

LÄÄNEMAA MÕISADE PÕLETAMINE JA PURUSTAMINE

oli suurimaid kogu maal. Võeti mõisnikke pantvangiks. Mõisnikud provotseerisid üle maa kuulsaks saanud

VELISE LAHINGU „MUSTASAJAGA",

kus Eesti meestest langes surnutena 7, raskesti haavatutena 10 ja vangidena 39 isikut. Põgenemised ja vangistamised.

TULID VENE KARISTUSSALGAD MÕISNIKE JUHTIMISEL.

Nüüd põletati talusid, kooli- ja vallamaju. Lastakse maha mehi sõjaväljakohtute otsusel ja ka kohtuta. Sadadele isikutele antakse jälle ihunuhtlust, nagu 1819. a. Mõisadest veetakse prügi, taludelt nõutakse teoorjust. Sõnakuulmatuid saadetakse Siberisse. Läänemaa mõisade rüüstamise protsess on suurimaid Venemaal.

Võitlus läheb põranda alla. Läänemaal lastakse maha

ENDINE MÕISNIKE PEAMEES PARUN BUDBERG.

Läänemaa valdasid trahvitakse. Oletatavad laskjad puuakse Rahumäe teel männioksa, kaasteadjad saadetakse Siberisse.

SAKSA OKUPATSIOONI AJAL ÕIENDATAKSE 1905. A. ASJU.

Seda kõike kirjeldatakse raamatus elavates piltides ja ajalooliste dokumentidega tõendatult. Vene ajal salajasi ja hiljem haruldasi kirju leidub raamatus originaalkujul 20. Siis veel selgitavad kaardid jne.

97 SENIAVALDAMATA PILTI JA 500 NIME 1905. A. TEGELASTEST.

Karistussalkade tegevusest on fotod vene keisrikoja fotograafilt C. O. Bulla'lt. Need olid Venemaal keelatud ja ilmusid Inglise ajalehtedes 1906. a. Sealt hangiti need nüüd Eesti jaoks. On karistussalkade juhte — kindraleid ja mõisnikke, ministreid, kubernere, politseinikke ja tolleaegseid saksa soost „kirikhärrasid". Eesti avalikud tegelased ja mõisapõletajad on jäädvustatud tulevastele põlvedele.

RAAMAT ON 432 LEHEKÜLGE JA 117 PILDIGA.

Haridusministeerium võttis selle teose rahvaraamatukogudele soovitatavate raamatute nimekirja. Ajaloolased ja asjatundjad tunnistavad raamatu esimeseks põhjalikumaks väljaandeks 1905. a. teemil.

Hind: 5 krooni brošeeritult. Kõvas iluköites — 6 krooni. Postiga tellides 25 s. ja lunamaksuga 35 s. kallim. Tellida raamatu autorilt aadressil:

MIHKEL AITSAM. Tallinn, Luise tän. 14 krt. 10.
(Tel. 454-24.)

(Tallinnas saab raamatut ka „Päevalehe" raamatukauplustest, Pikk tän. 2 ja Jaani tän. 6.)

TELLIMISTEGA TULEB RUTATA, SEST RAAMATUT TRÜKITI VÄHESEL EKSEMPLARIDE ARVUL.

Tall. Eesti Kirj.-Üh. tr. Pikk t. 2. 1937.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

TRÜKITÖÖ

.....

RAHVARAAMATUKOGULE

.....

ARH PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu

V. a.

Käesoleva aasta märtsikuu jooksul ilmub trükist

Kriminaalseadustiku kommenteeritud väljaanne,

mille koostanud riigikohtunik K. Saarmann ja
Kohtuministeeriumi nõunik K. Matto.

Kriminaalseadustiku tekst on täiendatud kõigi siiamaale ilmunud novellidega ja enamik KrS paragrahvidest on varustatud süstematiseeritud märkmetega vastava seaduse kohta. Üldosaliste seaduste all (§ 1–73) leiduvad vastavate instituutide üksikasjalikud analüüsid. Iga kommenteeritud eriosalise seaduse (§ 74–647) kohta leiduvad märkmed süüteo objekti ja teo kohta, vajaduse järgi aga ka märkmed süüteo subjekti, seadusvastasuse, süü, katse, osaliste, konkurentsi ja karistuse kohta.

Kõik kommenteerivad märkmed esinevad teeside näol, mille tõttu osutus võimalikuks raamatu mahtu (ja sellega ka hinda) vähendada, kuid tähtsamates küsimustes on arvestatud ja tähendatud ka antud teesist lahkuminevad seisukohad. On arvestatud ja ära tähendatud märkmetes ka Riigikohtu Kriminaalosakonna praktika KrS alal. KrS teksti juures leiduvad märkmed asialluvuse, jälitamise korra ja seaduse allika kohta.

Käesolevas väljaandes leiduvad lisadena: 1) Väljavõtted Kriminaalkohtupidamise seadustikust ja Kriminaalseadustiku maksmapanemise seadusest, 2) Distsiplinaarseadustik, 3) Politsei distsiplinaarseadustik, 4) Võrdlevad tabelid Kriminaalseadustiku ja VUNS, NS, RNS vahel ja vastupidi, 5) Tähestikuline sisujuht ja b) lühike ülevaade Kriminaalseadustiku loomise ajaloost.

Raamatu hinnaks on 10 krooni, ettetellijale 8 krooni.

Ettetellijale, kes raamatu hinna tellimisel sisse maksnud posti jooksvale arvele nr. 414 või muul viisil kätte toimetanud Kohtuministeeriumi nõunikule K. Matto'le, aadressil: Kohtuministeerium, Tallinn, saadetakse raamat saatekuludeta postiga või mõnel muul viisil pärast trükist ilmumist kohe kätte.

Ettetellijaile, kes ei ole raamatu hinda tellimisel tasunud, saadetakse raamat kätte lunamaksuga. Arvestades meie raamatuturu tingimusi ja asjaolusid, et koostajatel ei ole võimalust raamatut lattu trükkida lasta, võivad koostajad kindlustada neile, kes raamatut soovivad endale muretseda, vaid ettetellimise kaudu. Ettetellimisel palutakse kasutada juurdelisatud kaarti. Ettetellimise tingimused on maksvad 1. märtsini 1937. a.

Siinjuures on tutvumiseks raamatu sisuga lehekülg ilmuvast raamatust.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Ühtlasi teeme teatavaks, et on vähesel arvul veel järel Kohtuministeeriumi nõuniku K. Matto poolt koostatud käsiraamatut **Kriminaalkohtupidamise seadustik** kommentaaridega, 1934. a. väljaanne. Raamat sisaldab: 1) Seaduse teksti ja kommentaare, kusjuures kommentaarid võtavad enese alla raamatu trükimahust umbes $^3/_4$ ja seaduse tekst $^1/_4$. Iga paragrahvi teksti järel on sulgudes toodud vana KKS vastav paragrahvi number, mida uus asendab. Selle järel on iga paragrahvi all seaduse motiivid ja lõpuks punktide viisi need end. V. Senati ja Riigikohtu seletused, mis võivad veel juhtnööriks olla uue KKS tõlgitsemisel ja kohaldamisel, ja raamatu koostaja ning paaris tähtsamas küsimuses K. Saarmann'i seisukohad. 2) Võrdlevad tabelid uue KKS ja vana KKS vahel ja vastupidi ning Kriminaalkohtupidamise seaduse maksmapanemise seaduse.

Kes maksab raamatu hinna posti jooksvale arvele nr. 414, sellele saadetakse raamat saatekuludeta kätte. Tellijaile, kes ei ole raamatu hinda tellimisel tasunud, saadetakse raamat kätte lunamaksuga.

Tallinn, jaanuar 1937.

Kõige lugupidamisega

RAAMATUTE KOOSTAJAD.

A/S „Ühiselu" trükk, Tallinn

ARH PT-439

Duplum

Tallinn, postitempli kuupäev.

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

Lähemal ajal ilmub trükist jaoskonnakohtunik **P. Kirk'i** koostatud ja korraldatud raamat:

„Eestkoste ja hooldamine"

Kogu seaduse eeskirju vaestelastekohtute tegevuse alal.

Raamat sisaldab:

1) **Saatekirja,** milles kirjeldatakse olukorda ja raamatu väljaandmise vajadust;

2) **Sissejuhatava osa,** milles on toodud kokkuvõetult meie vaestelastekohtute ajaloo hilisem osa kronoloogilises korras, viidetega vastavatele seadusandlistele aktidele;

3) **Eestkoste ja hooldamise osa** meie tsiviil õigusest — seotud ettekandes, kokkuvõetult ja süstematiseeritult, kuid viidetega seaduste peale; puudutab eestkostjate ja hooldajate tegevust ja nende ülesandeid;

4) **Vaestelastekohtute tegevusse puutuva osa.** Selles osas on toodud laiemalt vaestelastekohtute ülesanded, tegevus ja vastutus, ning seda on käsitatud revideeriva organi seisukohalt, mis juhiks kohtuid mõnede seni võõriti kohaldatud normide õigele käsitamisele ja oleks ühtlasi juhiseks revideerijaile;

5) Väljavõtte Distsiplinaarseadustikust;

6) Väljavõtte Vallakohtu Seaduse I ja II raamatust (maksvusel olev osa, mitteametlises tõlkes);

7) Väljavõtte Üldisest Kubermangu Seadusest (VSK II k.) Linna vaestelastekohtusse puutuv osa (samuti tõlkes meie oludele vastavalt muudetult);

8) Administratiivmenetluse seaduse;

9) Balti Eraseaduse I raamatu IV osa. Eestkoste ja hooldamine (mitteametlises tõlkes);

10) Vene seaduste kogu X köite I jao I raam. 3. osa — Perekondlik eestkoste ja hooldamine — mis käsitatav Petserimaal ja Narvatagusel maaalal (samuti mitteametlises tõlkes);

Lisana I—XI on toodud: Pärandi ja kingimaksu seadus ühes maksmapaneku seaduse ja Majandusministri määrusega selle teostamiseks; Riigikohtu otsusi ja seletusi eestkoste ja hooldamise asjus; kohtute ringkirju; väljavõtteid tsiviilõiguslistest normidest rahvusvahelise eraõiguse alalt ja juhis eestkostjaile ja hooldajaile pärijatele ja võlausaldajatele üleskutse ja pärijate pärimise õigustesse kinnitamise asjus.

Sisust nähtub, et raamat oleks hädavajalikuks käsiraamatuks igale vaestelastekohtu tegelasele, eestkostjale ja hooldajale ning igale isikule.

Kuna eestkostja ja hooldaja amet on avalikõiguslik kohustus (BES § 329 ja 494), millest seadusliku põhjuseta keegi loobuda ei või, siis oleks täitsa loomulik kui eestkostjaile ja hooldajaile võimaldataks nende ülesannetega ja kohustustega tutvunemine omavalitsuste kaasabil ja nad võiks raamatut kasutada laenu näol, kui seda ise omandada ei soovi.

Samuti peaks raamat leiduma igas rahva raamatukogus.

Raamatu hinnaks on 5 kr. eksemplar.

Ettetellijaile 4 „ „

Ettetellijaile, kes raamatu hinna kuni 20. veebruarini s. a. saatnud **Eesti Maaomavalitsuste Liidu Juhatusele** Tallinnas, ehk koostaja **P. Kirk'i** nimele aadressil, Tallinn, Raasiku jaoskonnakohus, saadetakse raamat kohe pärast trükist ilmumist ülaltähendatud **alandatud hinnaga** posti teel koostaja kulul kätte.

Ettetellijaile, kes hinda tasunud ei ole, saadetakse raamat koostaja kulul lunamaksuga **hariliku hinna** eest.

Raamat on ladumisel, kuid trükitavate eksemplaride arv oleneb eeltellimiste hulgast ja võimalik, et raamat avalikule müügile ei lähe, seepärast koostaja palub eeltellimistega rutata ja tellimised saata hiljemalt **20. veebruariks s. a.** nagu eelpool tähendatud.

Tellimiseks võib kasutada juurdelisatud kaarti.

Koostaja.

Keskvangla trükk. 1938.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

V. a.

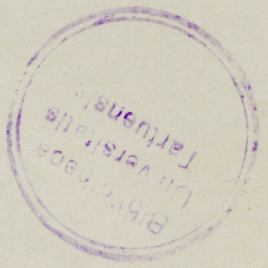

5. aprillil 1937. a. ilmus trükist Teedeministeeriumi Maanteede Valitsuse kirjastusel jõuvankritega liiklemisala seaduste ja määruste kommenteeritud väljaandena

„Teedel liiklemise õigus“,

mille koostanud Teedeministeeriumi peasekretär-juriskonsult J. Tiitso.

Väljaanne sisaldab 376 lk. juuresolevas näites toodud formaadis, jagunedes viide ossa ja nimelt: I. Üldeeskirjad jõuvankrite kohta, II. Liiklus teedel, III. Liiklus üle piiri, IV. Liini- ja juhuvedu ja V. Jõuvankri valdaja ja juhi tsiviil- ja kriminaalõiguslik vastutus.

Põhipanevate seaduste ja määruste tekstid on varustatud ulatuslikkude seletuste ja märkmetega. Seletused on toodud enamikkude Jõuvankrite seaduse, Jõuvankrite liini- ja juhuveo korraldamise seaduse, nende seaduste Elluviimise määruste ning Liiklemismääruste paragrahvide kohta. Peale seda on eraldi toodud iga seaduse kohta üldlähtekohti; tähtsamate küsimuste alal, nagu: veostamise, liikluse alal, karistusmäärade ja aluste, läbisõidu-eesõiguse jne. suhtes on toodud võrdlusi ja ülevaateid ka teistes riikides maksvatest korraldustest.

On arvestatud ja ära toodud mitte ainult Riigikohtu praktika eriti administratiiv ja kriminaalosakondade alal, vaid ka Ringkonnakohtute ja Kohtukoja otsuseid. Samuti on tingitud seaduste tekstist paremaks arusaamiseks tähtsamates küsimustes ka Saksa ja Šveitsi kõrgemate kohtute praksisest kui ka liiklusala välismaa literatuurist näidete toomine ja neile tuginemine.

Kõrvuti liiklusala põhipanevate seaduste ja määruste kommenteeritud tekstidega on ära toodud ka kehtivad korraldused, mis ühenduses liiklusega teedel. Eriti jõuvankri valdaja ja juhi tsiviilõigusliku vastutuse alal leidub selles osas Balti Eraseaduse üksikasjalik analüüs.

Raamat ei ole mõeldud mitte ainult juristidele, vaid ka jõuvankrite valdajatele ja juhtidele, tahtes sisendada eriti ka viimastele vastutusrikkast liiklusalast vajalikke teadmisi, arusaamist ja vastutustunnet.

Raamatu hinnaks on tellijaile kuni **1. maini 1937. a. Kr. 4.—**, milleks palutakse kasutada juurelisatud kaarti. Peale seda tähtaega lastakse raamat üldmüügile hinnaga Kr. 5,75.

Raamatu hinna tasumisega kuni 1. maini s. a. Teedeministeeriumi Maanteede Valitsuse jooksvale arvele **nr. 135** Eesti Pangas või raha otsese ülekandmisega posti kaudu Maanteede Valitsusele, saadetakse raamat kohe saatekuludeta kätte. Tellijaile, kes ei ole raamatu hinda tellimisel tasunud, saadetakse raamat kätte lunamaksuga.

Siin juures on tutvumiseks raamatu sisuga leheküljed raamatust.

MAANTEEDE VALITSUS

A/S „Ühiselu“ trükk, Tallinn. 1937.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARH PT-439

V. a.

Kavatsen kirjastada minu (A. Rauamäe, Maksudetalituse abidriektori) poolt koostatud uue raamatu (umbes 200 lhk.)

„Maksukaristusõigus“

mis sisaldab nii **kriminaalse** (tolli, aktsiisi ja alkoholimüügi) kui ka **administratiivse** (otsemaksude ja lõivude) maksukaristusõiguse normid.

See raamat ei ole lihtne seaduste teksti äratrükk, nagu neid varem on ilmunud, vaid **praktiline õigusteaduslik käsiraamat,** kus ainestik on **süstematiseeritud** ja **kommenteeritud** kergeltkäsitavas vormis. **Kriminaalõiguse üldosale** on raamatus pühendatud **suur osa.**

Raamat on **suureks kergenduseks** keerulise maksukaristusõiguse ja -protsessi tundmaõppimisel ning asendamatu käsiraamat **kohtutegelasile, politseile, maksuametnikele ja advokaatidele.**

Raamatu hind brošeeritult on **4 kr.,** ettetellijaile — **3 kr. 30 s.**

Ühtlasi teatan, et kavatsen kirjastada minu käsiraamatu (umbes 80 lhk.)

„ALKOHOLIMÜÜGI SEADUSED JA MÄÄRUSED“

teise väljaande, mis sisaldab **uusimad normid** sel alal ühes vastilmuva Alkoholimüügi seaduse **muutmise seadusega.**

Hind brošeeritult **1 kr. 20 s.,** ettetellijaile — **1 kr.**

Raamatud ilmuvad trükist niipea, kui tellimised on võimaldanud määrata tiraaži suuruse.

Raamatud saadetakse kätte lunapostiga.

Alandatud hind on maksev ettetellijaile **kuni 1. aprillini 1939.**

Tellimised palutakse saata aadressil: A. Rauamägi, Nõmme, postkast 33.

Tallinnas, märtsi kuul 1939.

Suurima lugupidamisega

A. Rauamägi.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Trükikoda J. Roosileht & Ko 2. 39.

Trükitöö

V. a.

Hr. Ülkooli raamatukogu

Toompeal

Tartu

A. Rauamägi,
postkast 33, Nõmme.

ARK PT-439

KIRJASTUS

„REKLAM"

TALLINN, PIKKJALG 2

▽

Tallinn, Veebruar 1923.

K. a. härrad!

Meie väljaandel ja kirjastusel ilmub aadressraamat „KÕIK TALLINN", kus peale Tallinna elanikkude aadresside on ka veel äriharude register (Tallinna kaubandus- ja tööstusettevõttete aadressid äriharude järgi).

Et Tallinna ametiasutustes igakord puudulikud teated on iga äri kohta ja et ära hoida igasugusi vigu, oleme sunnitud Teid tülitama, mille eest aegsasti vabandust palume.

Palume Teid nii lahke olla ja siin juures lisatavat küsimuste lehte ära täita ja meile k o h e ärasaata. Kui Teie 3 p ä e v a jooksul seda küsimuse lehte meile ära ei saada, ei vastuta meie Teie äri kohta tekkinud veade eest.

Juhime Teie lahket tähelpanekut selle peale, et meie poolt saab mahutatud maksuta iga äri kuni 3 korda äriharus ja iga äriharu aadressi eest, mis üle tähendatud arvu soovitakse mahutada, võtame eritasu 25 marka hariliku kirjaga ja 50 marka rasvase kirjaga aadressi eest. Peale selle võtame ka veel maksulisi kuulutusi vastu äriharude registris hinnaga: 1 m/m. ühel veerul (laius 60 m/m.) 15 Emk., alammäär — 25 m/m.

Meie kontor asub Tallinnas, Pikkjalg 2, avatud kella 9—4.

Alati heameelega Teie teenistusse jäädes

Kõige austusega

Kirjastus „REKLAM"

TEADAANNE

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Kirjastus „REKLAM"'ile

Siin,
Pikkjalg 2.

Sellega palume Teid meie ärit Järgmiselt „Kõik Tallinn" aadressraamatu äriharude registrisse mahutada.

Äri ehk firma nimi .....

Aadress ..... *Maksuta järgmistes äriharudes*

(äriharude nimetus) ..... *Maksu eest*

.....

..... *hariliku / rasvase kirjaga*

Peale selle soovime veel mahutada oma kuulutuse äriharude registris ..... *veerul* ..... *m/m.*

Kogusumma eest ..... *Emk., missugune summa saab meie poolt välja makstud Teie esitajale arve kättesaamise juures.*

Allkiri:

A. Raudsep'a trükk

ARH PT-439

August Jänes
Tallinn
Vene t. 16, „Edu" trükikoda
Telef.: 460-29
Pangaarved:
Tallinna Linnapank 13.944
Krediitpank 18.259
Postiarve 470

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

V. a.
Tartu Ülikooli raamatukogu
Tartu.

Ilmus Herbert Haljaspõllu poolt koostatud kaupmeeskonna oskussõnastik ja käsiraamat „Ärielu Manuaali" nime all.

Selle suure 642 lhk.-veergu teose on sisuliselt heaks kiitnud Kaubandustööstuskoda ja Üleriiklik Kaupmeeste Seltside Keskliit ja ta rahuldab kaupmehe nõudeid kui täielik ülevaade meie kaubandusliku keele normidest. Eriti tähtsa koha pärib see raamat praegu, kus jõusse astunud dekreet annab eesti keelele talle igati kuuluvad õigused.

H. Haljaspõllu „Ärielu Manuaal" („Terminoloogiline osa") koosneb ülevaatlikust eesti kaubandusliku keele sõnastikust, milles on käsitatud kõik vanemad kaubanduse, tööstuse, kindlustuse, panganduse, laevanduse, ühistegevuse jne. oskussõnad kui ka kõik uusima leksikograafia normid samadelt aladelt; „Ärielu Manuaal" (Käsiraamat) ei piirdu aga ainult sõnaliste seletustega, vaid avardub tähtsamate keeleliste ja oskuslike terminite puhul sisulisekski — entsüklopeediliseks — tõlgenduseks.

„Ärielu Manuaali" võib tellida teose väljaandjalt August Jäneselt, (Tallinn, Vene t. 16. „Edu" trükikoda, postkast 400), makstes raamatu hinna (kr. 3.—) posti jooksvale arvele 470.

Ärikirjavahetus nõuab täpsust ja soliidsust, seepärast muretsegu iga kontor „Ärielu Manuaali".

Kuna raamatu trükkimisel tuli arvestada meie kitsaste oludega, pole tiraash suur, ja asjaomastel ringkondadel tuleb saata oma tellimus võimalikult ruttu.

Kõige austusega
***AUGUST JÄNES** (allkiri)*

AAN ÄT-439

Palwe ja üleskutse

Eesti luuletajatele ja kirjanduse sõpradele.

Orelli linna kadedi-korpuse ülem (начальникъ кадетскаго корпуса) on nõuuks wõtnud wõimalikult kõigi haritud rahwaste paremaid luuletusi kokku koguda ja neid wäikeste raamatute kaupa wälja anda. Praegu on kaks raamatut juba ilmunud. Esimesesse raamatusse on Hiina ja Jaapani, teisesse Madjari — Ungria — paremate luuletajate tööd mahutatud. Trüki tarwis walmistatakse praegu Rootsi ja Soome luuletajate töösid. Wäljaandja soow on, siia juurde ka weel Eesti laulikute paremaid töösid lisada; aga et tema ise Eesti keelt ei tunne, Saksa keeles ja Wene keeles ka midagi selle asja kohta ei olewat leidnud, siis on ta ajakirjanikku P. K., kes Riia lehe „Prib. Listoki“ weergudes Eesti kirjanduse ja elu üle aru annab, palunud, et see nii lahke oleks ja temale tarwilist materjali muretseks.

Wäljaandja soowib Eesti paremate laulikute (заслуживающихъ вниманія эстонскихъ поэтовъ) lühikest elulugu, üleüldist otsust nende kirjatööde laadi kohta (характеристику ихъ произведеній) ja nende tähtsamate luuletööde sõnasõnalist ümberpanekut, kuid nii, et mõte õigesti on ümbertõlgitud. Soowitawad on ka Eesti laulude tõlked Wene, Saksa ja Soome keeles, kui nad kusagil on ilmunud.

Eeltöö materjali kogumise ja ümberpanemise poolest on hr. P. K. minu kätte usaldanud. Aga üksinda seda tööd ära teha on liig raske ja waewaline. Sellepärast palun ma auustatud luuletajate kui ka igaühe teise asjatundja käest juhatust ja nõuu. Et asi rutuline, siis on abi seda parem mida warem. Mõned juhatused ja näpunäited on õpetaja hr. W. Reiman ja „Postimehe“ toimetaja hr. kand. J. Tõnisson lahkesti andnud, mille eest ma nimetatud meestele südamlikku tänu awaldan. Oleks wäga soowitaw, et need luuletajad, kes praegu elawad, lühikesed teated oma elust ja ka omad tööd kas trükitult ehk käsikirjas edasitoimetamiseks Jurjewi Suure Turule № 17 hr. Sööt'i kätte saadaksiwad, et nendest paremaid wõidaks wälja walida. See kergendaks suurel mõõdul meie tööd ja waewa. Käsikirjad saadetakse pärast omanikkudele ilusti tagasi. Niisama paluksin ma ka kirjanikkude elulugusid ja arwustusi ühe ehk teise kirjaniku tööde kohta, mis ajalehtedes ilmunud.

Kallimeelne kirjamees, üleüldise luuletuste kogu wäljaandja, on käesolewa töö sellepärast ettewõtnud, et laiemate ringkondade tähelepanemist ka Eesti kirjanduse pääle juhtida ja nimelt wenelasi temaga tutwustada — „въ интересахъ ознакомленія съ эстской литературой русскихъ“. Meil, eestlastel, on küllalt põhjust soowida, et tema ettewõte igatahes täide läheks, ja ma julgen loota, et mu palwe tarwiliku materjali kogumises ja eeltöös wististi lahket täitmist leiab.

Ilmjärwes, 30. okt. 1897 a.

Austpaklikult

Jüri Podekrat.

Minu adress on: *Чрезъ ст. Сагницъ Балт. желѣзн. дороги: Псаломщику Ильмъярвской Православной церкви Георгію Давид. Подекрату.*

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 4 Ноября 1897. — Тип. К. Е. [illegible] въ Большой Рынокъ № 17.

ARH PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Eestimaa kooli-seinakaart.

Kaustas 110 × 145 sm.

Mõõtkava 1:300.000.

Kokku seadnud ja välja töötanud **J. L. Jürgens.**

H. Laakmann'i kirjastus, Tartus.

See kaart esineb õpilastele vaatematerjalina, mis säärases täiuses senini on puudunud. Kaart on **kivitrüki teel kuues värvis** erilise hoolega valmistatud. Trükitehnilise töötlusega ühekõrgusel seisab **J. L. Jürgens'i** asjatundlik väljatöötus. Kõrvalise tähtsusega üksikasju on peamomentide kasuks ära jäetud; seda selgemini ja iseloomulikumalt tungivad maismaa ja vesi, kõrguti ja sügavuti eristunuina, jooksuveed, liikimisteed ja linnad ning maakohad kaardi alalt esile. Kaarti võib tellida kas riidele kleepimata kahes osas, vastupidaval paberil, hinnaga EMK: 300 või ühes tükis lõuendile tõmmatuna, kahe kõva pidekepi vahel ja ülesriputamiseks valmistatuna, hinnaga EMK: 900.

Pea ühtaegu ilmub

Sama kaart õpilastele.

Kaustas 325 × 415 mm.

Mõõtkava 1:1.050.000.

Fotolitograafilisel teel kuues värvis valmistatud. Eelneva kooli-seinakaardi täiendusena on see kooliõpilasele tarvitamiseks määratud kaart üliväärtuslik. Ta hõlbustab õpilase kodust õppimist ja seeläbi, et õpilane koolis kui ka kodus oma kodumaad alaliselt selgesti ning üksikasjaliselt enese ees näeb, juurdub see temasse püsiva teadmisvarana. See kaart on saadaval ainult ilma riideallseta ja maksab EMK: 35.

Uudis!

Eestimaa geoloogiline ja füsioloogiline kaart.

Kaustas 110 × 145 sm.

Mõõtkava 1:300.000.

Kokku seadnud **J. L. Jürgens.** Seitsmevärviline kivitrükk.

H. Laakmann'i kirjastus, Tartus.

Seesugune kaart on tänini puudunud. Eespoolse suure kooli-seinakaardi kaustas ja seitsmes värvis suure hoolega ning teaduslikult laitmata valmistatud, annab see geoloogiline

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

kaart ühtlasi kõnekat tunnistust meie kodumaise tubliduse arenemisest. See kaart ei tohi üheski koolis, üheski õppeasutuses, ühegi asjahuvilise majas puududa, liiatigi et ta hind töötluse soliidsusega võrreldes ülimõõdukas on määratud. See kaart maksab ilma riideal uset a EMK: 350, riide peale tõmmatult EMK: 1000.

Uudis!

Eestimaa meteoroloogiline ja taimekaart.

Kaustas 110×145 sm.

Mõõtkava 1:300.000.

Kokku seadnud **J. L. Jürgens**. Kuuevärviline kivitrükk.

H. Laakmann'i kirjastus, Tartus.

Ka see kaart peab rahuldama tarvet, mis kodumaa tundmise vahendamiseks tarvismineva hea ja teaduslikult väärtusliku vaatematerjali järele olemas. Kaart esineb võrdlemata kõrges väärtuses ja maksab riidealuseta EMK: 350, riide peale tõmmatult EMK: 1000.

.....

Tellimised saadetagu võimalikult otsekohe juurdelisatud tellimiskaardil **Tartu, H. Laakmann'i kirjastusele, Riia tän. 6/8.**

SCHULWANDKARTE VON ESTLAND

im Format 110×145 cm.

Massstab 1:300.000.

Zusammengestellt und bearbeitet von **J. L. Jürgens.**

Verlag **H. Laakmann**, Dorpat.

Mit dieser Karte wird den Schülern ein Anschauungsmaterial geboten, wie es in dieser Vollendung bisher gefehlt hat. Die Karte ist in **sechs Farben lithographisch** ganz ausserordentlich sorgfältig hergestellt. In gleicher Höhe mit der drucktechnischen Ausführung steht die fachliche Bearbeitung durch **J. L. Jürgens**. Nebensächliche Einzelheiten sind zu Gunsten der Hauptmomente fortgelassen, dafür treten uns umso klarer und einprägsamer Land und Wasser mit ihren Höhen und Tiefen unterschieden, Wasserläufe, Verkehrswege, Städte und Ortschaften aus dem Bilde der Karte entgegen. Sie wird geliefert, entweder unaufgezogen in zwei Teilen auf starkem Papier zum Preise von EMK: 300 oder auf Leinwand in einem Stück aufgezogen, zwischen zwei festen Stäben zum Aufhängen hergerichtet für EMK: 900.

Fast gleichzeitig erscheint

dieselbe Karte für Schüler

im Format 325×415 mm.

Massstab 1:1.050.000.

Photolithographisch hergestellt in sechs Farben. Als Ergänzung der vorstehenden Schulwandkarte ist diese für die Hand des Schülers bestimmte Karte sehr wertvoll. Dem Schüler wird die häusliche Präparation erleichtert und dadurch, dass er in der Schule, wie im Hause das Heimatland klar und deutlich ständig vor sich sieht, prägt es sich ihm als unverlierbarer Schatz an Wissen ein. Die Karte wird nur unaufgezogen geliefert und kostet EMK: 35.

Neuheit!

Geologische Karte von Estland

im Format 110×145 cm.

Massstab 1:300.000.

Zusammengestelt von **J. L. Jürgens**. Lithographisch hergestellt in sieben Farben.

Verlag **H. Laakmann,** Dorpat.

Eine solche Karte gab es bisher noch nicht. Im Format der vorstehenden grossen Schulwandkarte gehalten und in sieben Farben sehr sorgfältig und wissenschaftlich einwandfrei

hergestellt, ist diese geologische Karte zugleich ein beredtes Zeugnis für die Entwicklung unserer einheimischen Tüchtigkeit. Diese Karte darf in keiner Schule, in keiner Lehranstalt, im Hause keines Interessenten fehlen, umsomehr, als die Karte im Verhältnis zur Güte der Ausführung ausserordentlich preiswert gehalten ist. Sie kostet unaufgezogen EMK: 350 aufgezogen EMK: 1000.

Neuheit!

Meteorologisch-physiologische Karte von Estland

im Format 110 × 145 cm.

Massstab 1:300.000.

Zusammengestellt von **J. L. Jürgens**. Lithographisch hergestellt in sechs Farben.

Verlag **H. Laakmann,** Dorpat.

Auch diese Karte soll das Bedürfnis nach gutem und wissenschaftlich wertvollem Anschauungsmaterial, für die Vermittelung der Kenntnisse des Heimatlandes, befriedigen. Die Karte ist von unübertroffener Qualität und kostet unaufgezogen EMK: 350 aufgezogen EMK: 1000.

Bestellungen sind möglichst umgehend auf der beiliegenden Bestellkarte an den **Verlag H. Laakmann, Dorpat, Rigasche Str. 6/8** zu richten.

ARH PT-439

Tähtjas raamat põllumeestele!

J. Reichmann.

Talu äriraamatud.

Sisu:

Raamatupidamise tähtsus ja kasu põllupidamises.
Raamatupidamise otstarbe.
Tabel ja äriraamat.
Raamatupidamise wiis.
Raamatupidamise kawa.

I. Waranduse üleskirjutamine äriaasta algul.

Aktiw (Meie omandus.) | Passiw (Teiste omandus.)

II. Raamatupidamine ise.

A. Päewaraamatud:

1. Kassa raamat.
2. Põllu ja heinamaa saaduste raamat.
3. Mitmesuguse materjali raamat.
4. Loomade seisu raamat.
5. Masinate ja riistade raamat.
6. Aia raamat.
7. Piimatalituse raamat.
8. Töö raamat.
9. Ilmade raamat.
10. Abiraamatud.

B. Kuuraamatud:

1. Konto raamat. 2. Ilmade raamat. 3. Hindade raamat.

III. Waranduse üleskirjutamine äriaasta lõpul.

IV. Aasta lõpurehnung ja äriraamatute wahetus.

V. Eelarwe.

VI. Arwustik.

Lõpusõna. Tabelid.

Et oma majandust korraldada ja uue, kindlama aluse peale seadida, peaks iga põllumees raamatupidamist tundma õppima. Ilma selleta on meie põllumeeste majanduse seisukorra muutmine ehk parandamine pea wõimata. Siin tuleb meil mitmete nägemata wastalistega wõidelda ja kui meil kindlat alust ega abinõuu, millega oma wastikuid eemale tõrjuda wõime, ei ole, siis ei ole meil paremale järjele tõusemist loota — meie mõime weel allapoole langeda. Korralik raamatupidamine mis meid oma eesmärgile aitab saada, ei ole sugugi nii raske, et meie põllumehed temaga toime ei saa. Neil puudus aga senini weel õpetus, mis neid selle asjaga oleks tutwustanud. See raamat tahab seda puudust kaotada. Selles on lühidelt kõik üles pandud, mis põllumehel selles asjas tarwis teada on. Sellepärast wõime seda raamatut igale põllumehele kõigesüdamelikumalt soowitada.

Saada igast raamatukaupluseſt, hulgawiisi A. Rennit'i raamatukaupluseſt Wiljandis ja Olewiku trükikojast Jurjewis.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 26. апрѣля 1901 г.

A. Rennit'i trükk Wiljandis.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Wichtige Neuerscheinungen zu liefern durch

ALFRED LORENTZ, BUCHHANDLUNG UND ANTIQUARIAT,

LEIPZIG, KURPRINZSTRASSE 10

_____ 192__

Ich bestelle folgende Werke aus unten stehendem Angebot:

Name _____

„ _____

Ort _____

	TITEL	MARK

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Um Bestellungen genau und prompt ausführen zu können, bitten wir dieses Formular mit den Bestellungen uns zurückzusenden

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Писчебумажная и книжная
торговля

Ш. Тамаркинъ

Ревель, Б. Юрьевская ул. 34

М. Г.

Имѣю честь сообщить Вамъ, что въ моей писчебумажной и книжной торговлѣ открытъ спеціальный отдѣлъ еврейской литературы на языкахъ—еврейскомъ, др.-еврейскомъ, русскомъ и нѣмецкомъ,

Книги лучшихъ еврейскихъ писателей въ изящныхъ переплетахъ для подарковъ ко дню рожденія, Баръ-Мицво и т. д.

Будучи въ сношеніяхъ съ крупными книгоиздательствами, я имѣю возможность составлять домашнія библіотеки для взрослыхъ и дѣтей.

Можно получить у меня всѣхъ русскихъ классиковъ и разныя другія книги.

Въ надеждѣ на Ваше любезное ко мнѣ вниманіе остаюсь

съ совершеннымъ почтеніемъ

Ш. Тамаркинъ.

שרייב ווארען אין בוכהאנדלונג

ש· טאמארקין

רוואל, גרויסע דארפאט שטראסע 34

גי הי

איך מאך הירמיט בעקאנט, דאס אין מיין שרייב ווארען און בוכהאנדלונג (גרויס דארפאט שטראס 34) האב איך געעפענט א ספעציעלע אבטיילונג פאר יודישע ליטעראטור אין די שפראכען: יודיש, העברייעש, רוסיש און דייטש- די בעסטע יודישע שריפשטעלער אין פראכטפאלען באנד זייער פאסענד פאר געשייענקע צו געבורטסטאגען, בר מצוה א· ז· וו·

שטייענדיג אין באציהונג מיט די גרעסטע ביכער פערלאגען, האב איך די מעגליכקייט צונייפצושטעלען הויז ביבליאטעקען פאר דערוואקסענע און פאר קינדער· אויסער דעם קען מען באקומען בייַ מיר אלע רוסישע קלאסיגער און אנדערע פערשידענע ביכער·

אין האפנונג אייך אייער פריינדליכע אויפמערקזאמקייט פארבלייב מיט אכטונג און דרך ארץ

ש· טאמארקין·

Bei'inson'i trükikoda, Tallinn 8, Tartu m. 34

ARH PT-439

Ilmus trükist

Valsside Romansside

kogu nr. 2

Bibliotheca Universitatis Tartuensis

SISUS: Viljandi paadimees. – Emajõe jutustus. – Kolm lille. – Vaikselt anuvad mu laulud. – Serenaad. Kui Praateris puud jälle õitsevad. — 2 gitarri. — Hei, Zigani. — Sinetav Doonau. — jne. jne.

Ilmus trükist

SIIN MÜÜGIL

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Trükikoda „Estotrükk" Tallinn, S. Karja 8. 1938.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

ARU PT-439

Bücherverzeichnis.

H. Taslack. Tõltsamaa.
K. Tätsi t. № 9.

Christian Wilhelm Franz Walchs Entwurf einer vollständigen Historie der Kezereien, Spaltungen und Religionsstreitigkeiten bis auf die Zeiten der Reformation. Teil I. II. III. IV. V. Leipzig bey H. G. Weidmanns Erben und Reich. 1762.

Christliches Gesangbuch zum Gebrauch der Gemeinen der Augsburgischen Confessionsverwandten in den kaiserl. königl. Erblanden zum Druck befördert durch Georg Philipp Wucherer. Wien 1783.

Friedrich Schiller: Don Karlos Infant von Spanien.
Leipzig bei Göschen 1802.

William Shakespeare's sämtliche Werke. Deutsche Volksausgabe von Max Moltke mit Shakespeare's Bildniß und gegen dreihundert eingedruckten Holzschnitten.
Leipzig, Shakespeare-Verlag.
(alt, ohne Jahreszahl)

St. Petersburgischer Kalender 1807. Verlag Petersburg bei der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften.

Livländischer Kalender 1896, 1897, 1904, 1905
Müllersche Buchdruckerei Riga

Livländischer Kalender 1897, 1899, 1900, 1902, 1906, 1908
Riga. Verlag Häcker.

Livländischer Kalender 1901, 1907, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914.

Nordlivländischer Kalender 1914, 1915, 1919
Verlag Laakmann Dorpat.

Rigaer Kalender 1896, 1898, 1903 Verlag Ernst Plates, Riga.

Revalscher Kalender 1890, 1925, 1930.

Sirwilaud 1899. trük. Eesti Üliöplaste Seltsi kuluga.

Jakob Hurt: Vana kannel. Trük. C. Mattieseni kuluga.
Ezimene anne ehk töine anne?

Juhan Liiv: Valitud jutud NR 1 „Noor Eesti kirjastus

Personalstatus der Ev.-Lutherischen und der Ev.-Reformirten Kirche in Russland. St. Petersburg Verl. Eggers 1903

Kurzer Abriß der Geschichte der höhern Kreisschule zu Pernau von Fr. Reinhold Voss. Einladungsschrift zu den Examen in der höhern Kreisschule zu Pernau 1842

Manuskript nach Dr. Strümpells Vorlesungen Geschichte der alten Philosophie von Thales bis Aristoteles.

Strümpell: Lehrpläne für Knaben-Elementarschulen im Dorpater Lehrbezirk. Dorpat, Verl. Gläser 1869

Anleitung zur Anlage von Obstgärten vom Rigaschen Gartenbauverein. Riga 1884.

Pädagogischer Anzeiger herausgegeben von Alexander Eggers Reval. Jahrgang 1909, 1910, 1911. Vom Jahrgang 11 fehlt Heft 8.

Deutsches Volksliederbuch herausgegeben vom Deutschen Verein in Livland. Verlag Deubner, Riga.

J. Dihrik: Erster Unterricht in der russischen Sprache Dorpat 1879

Wilhelm Keller: Russisches Sprachbuch. Riga, Verlag Kymmel 1877.

Syntax der russischen Sprache. Mitau und Leipzig. Verlag Reyher 1859.

---

f. Golotsow: Leitfaden zum ersten Unterricht in der russischen Sprache. Reval, Kluge 1854.

S. Schafranow: Mustersammlung deutscher Prosa zum Übersetzen aus dem Deutschen in's Russische. Reval 1857

Пейпер и Малиновский: Русская хрестоматия. Tula 1887

M. Santo: Kurze Grammatik der deutschen Sprache. Dorpat, Verlag Ernst Kluge 1851

Johann (Ernst) Siebert: Lehrbuch der allgemeinen Geschichte. Reval (2 Exemplare 1846 und 1848)

I. Spalving: Der praktische Kopfrechner. Dorpat Verlag Karow 1865.

Lieder für die Freunde der geselligen Freude

dritte Auflage

Riga und Dorpat bei J. F. Steinshausen

1814.

Mittheilungen und Nachrichten für die evangelischen Kirchen in Russland. Jahrgang 1905.

ARM PT-439

V. A. .....

Meie noorsooliikumise ja noorsoo töö lai tegevusala on vajanud juba ammugi vastavat juhtivat kirjandust, mis annaks selge läbilõike üldistest noorsooliikumise probleemidest ja noorsoo tööst meil ja teistes maades. Ajanõudest tingituna on nüüd saabunud suuremaid töid sel alal — A. MEIKOPI 316 lehek. raamat **„Noorsooliikumisest ja noorsootööst".**

Raamat on mõeldud kõige laiematele noorsooliikumist juhtivatele ja noorsooliikumises tegevatele ringkondadele.

Ühegi **kasvatustegelase** raamatukapist ei tohiks puududa see raamat.

Ei tohiks puududa see raamat üldse ühelgi **haridustegelasel**, kuna raamat käsitab ühes noorsooliikumisega ka kõige laialisemaid haridustegevuse probleeme.

Vajaduseta juure lisadagi, et igal **raamatkogul** ilmtingimata peab olema mõni eksemplaar A. MEIKOPI „Noorsooliikumisest ja noorsootööst", kui raamatkogu tahab olla täielikult oma ümbrust arendav tegur.

Lugege läbi see sisukord ja Teie leiate mõndagi, mida ka Teil vaja teada.

I osa.

1. Noorsooliikumise alused ja tõukejõud.
   - Asend üldkultuuris.
   - Noore psühholoogiline erilaad.
   - Pedagoogiline vajadus
   - Koosseis.
   - Eesmärk ja mõte
   - Karakteri kujundus.
2. Noorsooliikumise karakteristika.
   - Üldilmestus.
   - Noorsooliikumine kui omaealiste liikumine.
   - „ kui kultuuriliikumine.
   - Noorsoooliikumise aktiivne kuju
   - „ passiivne kuju.
   - Mõned paralleelid.
3. Noorsooliikumise valminemisel.
   - Muutus ühiskonnas.
   - Muutus perekonnas.
   - Noor inimene muutunud oludes.
   - Esimesed liigutamised
   - Ühiskondlik ärkamine.
   - Noorsooliikumise alged.
4. Noorsooliikumisest välismail.
   - Üldjooned.
   - Saksamaa.
   - Ameerika.
   - Inglismaa.
   - Katolikumaad.
   - Prantsusmaa.
   - Shveits.
   - Itaalia.
   - Uued väikeriigid
   - Põhjamaad.
   - Taani.
   - Norra.
   - Rootsi.
   - Soome.
   - Venemaa.
   - Aasia.
   - Muu maailm.
   - Paralleel-liikumised.
5. Suhted ja ilmavaatelised seisukohad.
   - Noored ja vanad.
   - Kool ja kasvatus.
   - Noorsooliikumine ja õpetajaskond
   - Haridus ja kultuur.
   - Noorsooliikumine ja patriotism.
   - „ ja poliitika.
   - „ ja religioon.
   - „ ja estetism.
   - „ ja moraal.
   - „ ja rahuaade.
6. Eesti Noorsooliikumise alged.
   - Põrandaalune algus.
   - Ärkav avalik seltsielu ja noorsugu.
   - Noorte ühingud.
   - ÜENÜ algus.
7. Eesti noorsooliikumise tänapäev.
   - Üldvaade.
   - Koolinoored.
   - Poliitilis-parteiline noorusliikumine.
   - Kiriklikud ja usklikud noored.
   - Y. M. C A.
   - Skoutism.
   - Noorsoo karskusliikumine.
   - Noorte punane rist.
   - Rahvanoored.
   - Ülemaaline Eesti Noorsoo Ühendus.
   - Vähemusrahvaste noored.
   - Üliõpilaskond ja noorusliikumine.
   - Keskasutused ja noorusliikumine.
   - Noorusliikumine ja ajakirjandus.

II osa.

8. Välisel kujundamisel.
   - Asutamisil j. n. e.
9. Juhatuse töömailt.
   - Üldkoosolekud j. n. e.
10. Tegevusharud ja tegevusalad.
    - Teadus-, Kirjandus-, Humanitaar-, Näite-, Muusika-, Kunsti-, Kehakultuuri-, Omakultuuri, Koduümbruse uurimise-, Hõimuküsimus- ja hõimuringid, Looduskaitse-, Käsitöö-, Põllumajanduse-, Karskuse-, Kõnekultuuri- j. n. e. harud. Oma ajakiri. Raamatukogud. Mänguplatsid. Ühisretked ja rännakud. Õperingid ja kursused ning palju muud.

Et raamat laiematele ringkondadele kättesaadav oleks, on tema hind määratud ainult kr. 3.— Raamatu hinda tõstvate kulude ärahoidmiseks ei lähe raamat kauplustesse müügile, vaid tema levitamise võtab oma peale ÜENÜ Keskjuhatus, lootusega, et iga asjast huvitatu raamatu otsekohe tellib ÜENÜ Keskjuhatuselt Tallinnas, Harju tän. № 37.

Tellimise võite saata harilise rahasaatmise kaartiga ja paar päeva hiljem on Teil raamat käes.

Kes raamatut isiklikult soovib ära viia, võib Keskjuhatusse astuda igal päeval peale pühapäeva kella 6—9 õhtul,

Tellige raamat kohe, enne kui see Teil ununeb!

Lugupidamisega

ÜENÜ Keskjuhatus.

V. Ehrenpreis'i trükk Tallinnas, Rüütli t. 11.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Trükitöö.

V. A.

Tartu Ülikooli raamatukogu.

Tartu.

PT
Raamatukogu
439-78

ARH PT-439

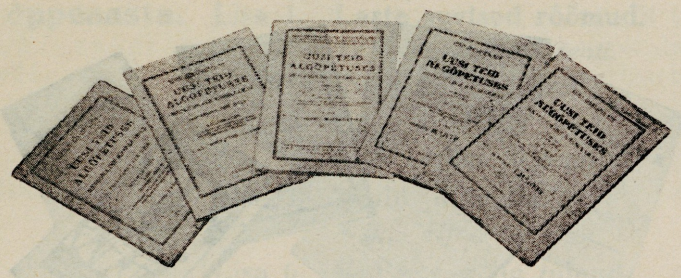

Uusi teid algõpetuses.

Toimetanud **Joh. Käis,**

Eesti Õpetajate Liidu pedagoogiline sekretär.

Selle pealkirja all ilmub Eesti Õpetajate Liidu pedagoogiliste ja metoodiliste raamatute sari ühes paljude lisadega, millel on põhjapanev tähtsus koolitöö korraldusel kaasaegse kasvatusteaduse põhimõtete järgi. Sarja koostamisest on võtnud osa paljud oma erialal tuntud õppejõud. „Uusi teid" on eesti keeles esimene teos, mis käsitleb koolitöö teooriat ja praktikat süstemaatiliselt, esimesest viimase õppeaastani algkoolis.

„Teos tahab õpetajaile anda täieliku töösüsteemi algkooli programmi ulatuses, silmas pidades eriti nõudeid liitklassidega töötamiseks. Kuigi meil on ilmunud seni õige mitmeidki pedagoogilis-metoodilisi käsiraamatuid algõpetuse alalt, siis liitklassidega töö on leidnud neis ainult pealiskaudset puudutamist. Seda lünka täidabki „Uusi teid algõpetuses."

(„Kasvatus" 1933, nr. 7.)

Kogu sari koosneb metoodilistest käsiraamatutest õpetajaile ja mitmesuguseist uuetüübilisist tööraamatuist õpilasile.

I. Metoodilised käsiraamatud.

„Uusi teid algõpetuses".

On ilmunud:

1. jagu. **Õppetöö üldine korraldus liitklassides.** Töökavad. (Trükk otsas.)

2. jagu *Joh. Käis.* **1.—2. õppeaasta töö üldõpetusena individuaalse tööviisi rakendusega.**

1. osa. **Üldosa.** **Eriosa sügisest jõuluni.**

256 lk. Hind 3 kr. 25 s. (Trükk lõpukorral).

Algõpetuse psühholoogilised alused.
Üldõpetus.
Vaateõpetus üldõpetuse keskusena.
Lugemis- ja kirjutusõpetus.
Arvutus algõpetuses.
Joonistamine algõpetuses.
Tööõpetus üldõpetuses.
Laul, mäng ja võimlemine üldõpetuses.
Õpilase töövihk.

Eriosa. Tegelik töökorraldus 1.—2. õppeaastal sügisest jõuluni, 12 töönädalat.

2. osa. **Eriosa. Tegelik töökorraldus 1.—2. õppeaastal jõulust kevadeni** (19 töönädalat). *182 lk.* (257—438). *Hind 2 kr.* (Trükk lõpukorral).

Raamatus on üksikasjalikult läbi töötatud 27 üldõpetuse teemat ja 67 alateemat seoses lugemis-, kirjutus- ja arvutusõpetusega, laulmisega, võimlemisega, tööõpetusega. Igal mainitud alal antakse rohkesti tegelikke näiteid tööks liitklassidega.

3. jagu. **3.—4. õppeaasta töö keskustuse põhimõttel individuaalse tööviisi rakendusega.** Toimetanud *Joh. Käis.*

1. osa. **Üldosa.** **Eriosa sügisest jõuluni.**

206 lk. 1933. Hind 3 kr.

Töökorraldusest 3.—4. õppeaastal. *Joh. Käis.*
Emakeel. *J. Rummo.*
Kodulugu. *Joh. Käis.*
Looduseõpetus — vaatluste- ja katsemetoodika, kujutamine looduseõpetuses. *Joh. Käis.*
Maateadus. *Joh. Käis.*
Ajalugu. *J. Parijõgi.*
Matemaatika. *E. Limberg* ja *Joh. Käis.*
Laulmisõpetus. *R. Päts* (teoreet. osa), *E. Mesiäinen* (tegelik osa).
Joonistamine. *S. Turp-Rikas.*

Eriosas üksikasjalikult läbi töötatud 11 töönädalat sügisest jõuluni.

2. osa. **3.—4. õppeaasta töö keskustuse põhimõttel individuaalse tööviisi rakendusega. Jõulust kevadeni.**

200 lk. (207—406). *1933. Hind 2.90 kr.*

1. osas nimetatud õppeainete üksikasjalik tegelik läbitöötamine jõulust kevadeni. Peale selle:

Usuõpetus (metoodilised alused ja kogu aasta töökava). *L. Skomorovska.*

Tööõpetus (metoodilised alused ja kogu aasta töökava). *A. Soo.*

„Tähelepanu väärib esmajoones raamatu üldosa, kus põhjalik selgitus antakse neist metoodilisist aluseist, millele tugineb töökava raamatu eriosas. Siin on rakendust leidnud individuaalne tööviis, milline meie koolis viimasel ajal hoogsat levikut ja sooja poolehoidu leiab. Raamatu eriosas on esitatud töökavad. Muidugi ei tarvitse õpetajail kopeerida neid oma töös sõna-sõnalt, kuid see, mis siin pakutud, on ikkagi tüse eeskuju. Isegi ühe õppeaastaga töötav linnaõpetaja leiab siit mõndagi uut".

(„Kasvatus" 1933, nr. 7.)

4. jagu. **5.—6. õppeaasta töökorraldus keskustuse põhimõttel individuaalse tööviisi rakendusega.** Toimetanud *Joh. Käis.*

1. osa. **Emakeel.** — R. Reiman.

240+VIII lk. 1933. Hind 3 kr.

2. osa. **Matemaatika.** — E. Limberg.

109 lk. 1935. Hind 1.50 kr.

Üldmetoodiline osa (joonistega) ja tunnikavad üksiktundide järgi.

5. osa. **Maateadus.** — E. Markus.

76 lk. 1933. Hind 1 kr.
(22 joonise ja 1 värvilise pildiga.)

Üldosa: Maateaduslikud ideed valatagu piltidesse. Kaart noore maateadlase sõbrana. Lähemale loodusele. Kirjandus väärtusliku arutlemisainena. Õpilane hakkab varakult geograafiliselt mõtlema jne.

Eriosa: Maateaduslikud tervikud. Maateaduslikud eriküsimused. Õpikäigud. Individuaalne töö. Töökava. *E. Markus.*

Maa kujust. Vaatlusi taevavõlvil. Kalender kosmograafilise õppevahendina. Ilmavaatlustest. Kirjandust. *Joh. Käis.*

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU
Tartu Ülikooli Raamatukogu ARHIIVKOGU

6. osa. **Laulmisõpetus.** — **Riho Päts.**

96 lk. 1934. Hind 1.50 kr.

Üldosa: Hingamine ja kajastamine. Hingamisharjutusi. Häälemoodustamine. Hääldamine. Ilmekas ettekanne. Muusika elemendid. Vorm. Õppematerjali käsitlus. Laulutunni käik. Laulurepertuaarist 5.—6. õppeaastal. Keskustatud töökava.

Eriosa: Õppematerjali läbitöötamine üksiktundidena.

Lisa: Rütmi ja meloodia kiirtabamise harjutusi.

„R. Päts on näinud oma ülesannet kaanis selge pilguga. Ta kujundab ise meetodit ja rakendab ka teiste kasulikke mõtteavaldusi. Raamat esineb meil ühe parema erialalise teosena vastavates piirides.

Raamatu sisukale üldosale järgneb sama väärtuslik eriosa, kus käsitellakse õpematerjali läbitöötamist. Võib ainult tervitada säärase raamatu koostamist ja tarvitajate kätte toimetamist.

Töö ise on suure pedagoogilise kaaluga ja seisab oma väärtusega kindlal jalal. Esijoones ta sobib 5.—6. liitklassidele, kuid ka üksikute õppeaastate kohaselt kasutamine võib anda häid tulemusi.

„Muusikaleht" nr. 10, 1934. Ed. V(isnapuu).

7. osa. **Joonistamine.** — **S. Rikas.**

Tööõpetus (tütarlastele) — **A. Soo.**

(53 joonisega.)

104 lk. 1934. Hind 1.50 kr.

Joonistamine: Jaanikakar. Vana õunapuu. Mets. Meie mängime. Laadal. Ristteel. Jänes. Kalmistul. Kummipuu. Liblikas. Võilill. Heinamaal. Templitrükk. Astrid. Sõstraoksad. Seenel. Lendavad linnud. Sügismaastik. Minu lauanaaber. Keskaegne linn.

Täiendavaid teemasid.

Üldosa:

Tööõpetus: Õppevahendid. Töövahendid. Töökavad. Joonistamine naiskäsitöö teenistuses. Lisatööd. Majapidamine.

Eriosa: Üksikute nädalate järgi läbitöötatud töökavad.

1935./36. õppeaasta alguseks ilmuvad:

Uusi teid algõpetuses.

Toimetanud *Joh. Käis.*

4. jagu. **5.—6. õppeaasta töökorraldus kes-kustuse põhimõttel individuaalse tööviisi rakendusega.**

3. osa. **Ajalugu ja kodanikuõpetus** — **T. Adamson** ja **J. Parijõgi.**

Usuõpetus — **M. Arike.**

4. osa. **Looduseõpetus:**

Füüsika — **E. Kilkson** ja **Joh. Käis.**

7. osa. II pool. **Käsitöö** (poistele) — **K. Siimon.**

II. Tööraamatud õpilastele.

Ülalmainitud käsiraamatuis rajatud uute metoodiliste põhimõtete teostamiseks on vajalikud ka õpilastele uued töövahendid. Neist on „Uusi teid algõpetuses" lisadena ***ilmunud*** järgmised raamatud:

Emakeeleõpetus:

Joh. Käis. **Esimesed vaod.** Emakeele lugemik ja tööraamat. Liikuv-lugemik vihukestena 4—8 lk.

1. õppeaasta. **Sügisest jõuluni.** 2. trükk. *1934. Hind 50 snt.* Aabitsa-osa ja 9 vihukest.

Jõulust kevadeni. 2. trükk. *1934. Hind 60 snt.* 25 vihukest.

2. õppeaasta. **Sügisest jõuluni.** *1933. Hind 40 snt.* 14 vihukest.

Jõulust kevadeni. *1933. Hind 80 snt.* 26 vihukest.

Lugemispalad on valitud nende samade üldõpetuse teemade jaoks, mis on läbi töötatud metoodilises käsiraamatus „Uusi teid" II. Kõik palad on varustatud küsimustega iseseisvaks mõtlemiseks ja ülesannetega kirjalikeks harjutusteks.

„Liikuva lugemiku tähtsus seisab selles, et õpilasele ei anta kogu õppeaasta lugemisaine korraga kätte. Hinnatavaks uudiseks nende lugemikkude puhul tuleb pidada seda, et nad rajavad nn. keelelised harjutused tunnis käsiteldud ja läbitöötatud lugemisainele. Õpilane ei tarvitse muretseda kulukaid ja sageli igavaid harjutustekogusid. Ka metoodilisest seisukohast tuleb eelistada kõigiti elavaid keelelisi ülesandeid vaateõpetusest ja lugemisainest."

(„Kasvatus", 1933, nr. 7.)

„Laste lõpuni püsinud huvi ja õppimisrõõm, nende armastus oma raamatu vastu, mida mõni abisaajagi püüdis aasta lõpul osta, nende head edusammud lugemises, kirjutamises ja korraarmastuses tuleb kindlasti suuremal jaol kirjutada „liikuva" aabitsa ja lugemiku arvele. Harilik lugemik aga on huvitav ainult alguses, kuna aasta lõpul on õpilane temast täiesti tüdinenud."

(„Kooliuuenduslane" 1934, nr. 7. L. Skomorovska.)

Märkus: Lugemikku „Esimesed vaod", 1. ja 2. õppeaasta, võib tellida ka köidetult. Siis on hind 20 s. võrra kõrgem.

Kuna „Esimeste vagude" põhiosa sisaldab lugemisainet sel määral, mil seda läbi töötatakse kogu klassiga, on sama autor koostanud lugemiku lisasid iseseisvaks individuaalseks tööks. Seda vajavad eeskätt paremad õpilased.

„Esimeste vagude" lisadest, mis sisaldavad ka sõnaseletusi, mõtlemisülesandeid ja kirjalikke harjutusi, on ***ilmunud*** järgmised:

1. õppeaasta. Lisa 1. **Laste suvised rõõmud.**
12 lk. Hind 12 senti.
(Suurte tähtedega.)

Lisa 2. **Sügis tuleb.**
8 lk. Hind 10 senti.

Lisa 3. **Kallil jõuluajal.**
8 lk. Hind 10 senti.

Lisa 6. **Kui kevad on tulnud.**
8 lk. Hind 10 senti.

2. õppeaasta. Lisa 1. **Suvi — õnnis lastemaa.**

Lisa 2. **Juba on sügist tunda.**

Lisa 3. **Kallil jõuluõhtul.**
12 lk. Hind 15 senti.

Lisa 6. **Kaunil kevadisel ajal.**
12 lk. Hind 15 senti.

Lookesed lisa-vihukestes on enamasti uudsed, mida senistes lugemikkudes ei leidu. Seepärast sobivad need vihud täienduseks igale lugemikule.

„Ning lõppeks sobivad nad (lisa 3) oivaliselt ka jõulukingiks väikeste aabitsajüngrite jõululauale. Küllap tahaks ka mõnigi õpetaja üllatada mõnda kehvemat ja püüdlikumat õpilast väikese kingiga!"
(„Õpetajate Leht", 1934, nr. 49.)

Ja mitte ainult jõuluks, vaid ka muul ajal.

„Esimeste vagude" **lisadena** on ka:

Joh. Käis'i „Emakeele töövihud".

1. **õppeaasta.** *16 lehte. Hind 15 senti.*
2. **õppeaasta.** *16 lehte. Hind 15 senti.*

„Emakeele töövihud" täiteharjutustega aitavad tunduvalt kergendada õpetaja tööd liitklassides. Täiteharjutused töövihus on seoses vaateõpetuse ja emakeele tunnis läbitöötatud ainestikuga, seepärast ei valmista nende täitmine ka raskusi isegi 1. klassi õpilasile, küll aga annavad õigekirja omandamisele ja kirjaliku väljendusvõime arendamisele kindla aluse. („Kasvatus" 1933, nr. 7.)

„Esimesed vaod", nende lisad ja „Emakeele töövihud" on **HSM-i poolt koolidele tarvitamiseks lubatud.** „Esimeste vagude" läbivaatamise ja lubamise puhul sai nende koostaja Joh. Käis HSM-i Kooliraamatute Komisjoni esimehelt kirja, milles on lausutud: **„Ühtlasi konstateerib Kooliraamatute Komisjon, et Teie oma lugemiku „Esimesed vaod" koostamisega olete ära teinud tänuväärt töö meie koolikirjanduse arendamisel."**

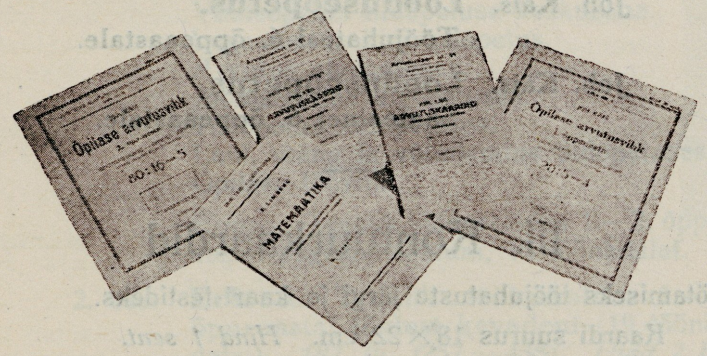

Matemaatikaõpetus.

Vastavalt metoodilise käsiraamatu „Uusi teid algõpetuses" põhimõtetele on koostatud ka hoopis uued töövihud õpilastele. Nad täidavad tavaliste ülesannetekogude ülesandeid ja on ka sõna otseses mõttes töövihuks, sest arvutused ja lahendused kirjutatakse vihku selleks vabaks jäetud kohtadele. Nii vabanevad õpilased, matemaatika-õpetuse seisukohalt tarbetust ülesannete teksti ja arvude ümberkirjutamisest, võites seega aega arvutamiseks. Niisugused töövihud on ilmunud kõigile (1.—6.) õppeaastaile:

Joh. Käis. **Õpilase arvutusvihk. 1. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
2. trükk. *Hind 30 senti.*

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
2. trükk. *Hind 30 senti.*

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
2. trükk. *Hind 30 senti.*

Joh. Käis. **Õpilase arvutusvihk. 2. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
2. trükk. *Hind 40 senti.*

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
2. trükk. *Hind 30 senti.*

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
2. trükk. *Hind 30 senti.*

A. Budkovsky — Joh. Käis. **Matemaatika-töövihk. 3. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
2. trükk. *Hind 50 senti.*

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
2. trükk. *Hind 45 senti.*

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
Hind 50 senti.

A. Budkovsky — Joh. Käis. **Matemaatika-töövihk. 4. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
2. trükk. *Hind 45 senti.*

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
2. trükk. *Hind 45 senti.*

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
2. trükk. *Hind 50 senti.*

E. Limberg. **Matemaatika-töövihk. 5. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
Hind 60 senti.

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
Hind 50 senti.

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
Hind 55 senti.

E. Limberg. **Matemaatika-töövihk. 6. õppeaasta.**

1. vihk. **Sügisest jõuluni.**
Hind 60 senti.

2. vihk. **Jõulust kevadepühadeni.**
Hind 55 senti.

3. vihk. **Kevadepühadest õppetöö lõpuni.**
Hind 60 senti.

E. Limberg. **Tööjuhatusi individuaalseks tööks töövihu juurde.** *Hind 15 senti.*

„Kahtlemata aitab selline uuendus tõsta arvutusoskuse taset meie koolis. Sisu on kogutud suure hoolikusega." („Kasvatus", 1933, nr. 7).

„Senised matemaatika õpperaamatud olid kõik kaunis suurte puudustega. Mõnel neist oli antud ülesandeid väga raske viia üldõpetuse asialadega kokkukõlla, mõnel jälle puudus vajalik materjal ise-

seisvaks tööks. Kõik nad nõudsid lõpmata palju aega (eriti noorilt) puhtmehaaniliseks tööks — ülesannete kirjutamiseks vihku.

Hoopis midagi uut on Joh. Käisi — A. Budkovsky töövihud. Eelmainitud puudusist on nad vabad ja omavad pääle selle palju teisi häid külgi. Eriti alla kriipsutada tuleks ülevaatlikkust."

(„Kooliuuenduslane", 1934, nr. 3, V. Ordlik.)

„J. Käis'i — A. Budkovsky matemaatika-töövihkude tarvitusele võtmine peaks olema samuti endastmõistetav, kui omal ajal kivitahvli ja krihvli asendamine vihu ja pliiatsiga."

(„Kooliuuenduslane", 1934, nr. 7. B. Rea.)

Kõik vihud on HSM-i poolt koolidele tarvitamiseks lubatud.

Arvutuskaardid.

Teatavasti on õpilastel arvutusoskuses algastmel suured individuaalsed erinevused, mis tekitavad raskusi töökorralduses, kui õpetaja tahab, et töö vastaks rohkem õpilaste tõelistele võimetele ja et rohked harjutused, mis on vajalikud arvutusoskuse omandamiseks, oleksid ikka huvitavad. Arvutuskaartide-süsteem, „Arvutusvihkude" või ka hariliku ülesannetekogu kõrval, toobki töösse elavust ja tõstab õpilaste huvi muidu monotoonse töö vastu. Eriti tähtsaks momendiks arvutuskaartide tarvitamisel on v a l i k u võlmalus. Seepärast väljendavad õpilased arvutamisel kaartide järgi haruldast huvi ja püüdmist. Ka on õpilastel endil võimalik kaartidele lisaks antud lahenduste („võtme") abil kontrollida oma tööd. Kaartide sisu on metoodiliselt kokku kõlastatud „Arvutusvihkudega".

Seni ***on ilmunud:***

Joh. Käis. **Arvutuskaardid individuaalseks tööks.** 1. õppeaasta. Nr. 1— 60. *Hind 65 senti.*

Sama *Hind 65 senti.* Nr. 61—120.

Joh. Käis. **Arvutuskaardid individuaalseks tööks.** 2. õppeaasta. Nr. 1— 60. *Hind 65 senti.*

Sama. *Hind 65 senti.* Nr. 61—120.

E. Limberg — J. Käis. **Arvutuskaardid individuaalseks tööks.** 3. õppeaasta. *Hind 65 senti.* Nr. 1— 60.

Kaardid on HSM-i poolt tarvitamiseks lubatud.

1935. a. jooksul ilmuvad:

E. Limberg — J. Käis. **Arvutuskaardid individuaalseks tööks.** 3. õppeaasta. Nr. 61—120.

Sama. 4. õppeaasta.

Laulmisõpetus.

Tööjuhatuste-kogud.

Kirjalikud tööjuhatused on tingimata tarvilikud töövahendid selleks, et võimaldada õpilastele iseseisvat ja individuaalset töötamist. Tööjuhatuste tarvituselevõtt on seoses uue ajakohase õppemeetodi, i n d i v i d u a a l s e t ö ö v i i s i kiire levikuga paljudes kultuurmaades, ka meil Eestis õpilase iseseisev töötamine, järelikult ka tööjuhatuste tarvitamine on paratamatus l i i t k l a s s i d e s, kuid pedagoogilisil põhjusil soovitav ka ü k s i k k l a s s i d e s.

Tööjuhatuste-kogudest ***on ilmunud:***

Joh. Käis — J. Parinbak. Kodulugu. 3. õppeaasta. 2. trükk. *Ühes saateainega. 68 lk. Hind 40 senti.*

Joh. Käis — B. Rea. Maateadus. 4. õppeaasta. 2. trükk. *24. lk. Hind 15 senti.*

Samad. **Täiendavaid tööjuhatusi maateaduses.** 4. õppeaasta. *10 lk. Hind 10 senti.*

Joh. Käis. Looduseõpetus. 4. õppeaasta. 2. trükk. *32 lk. Hind 15 senti.*

R. Reiman. Lugemise tööjuhatusi. 5. õppeaasta. *39 lk. 1934. Hind 40 senti.*

Sama. 6. õppeaasta. *48 lk. 1934. Hind 45 senti.*

Joh. Käis — B. Rea. Maateadus. 5. õppeaasta. 2. trükk. *39 lk. Hind 30 senti.*

Joh. Käis. Looduseõpetus. 5. õppeaasta. *84 lk. 1934. Hind 45 senti.*

Joh. Käis — V. Horn. Maateadus. 6. õppeaasta. 2. trükk. *42 lk. Hind 35 senti.*

Tööjuhatuste-kogud on kõikjal sooja vastuvõtu leidnud ja kiiresti levinud.

HSM-i poolt on nad kõik lubatud, Joh. Käisi Looduseõpetus, 5. õppeaasta — soovitatud.

Saateainekogud.

Kuiva kokkuvõtlikku õpperaamatu ainet peab elustama huvitava saateainega, eriti looduseõpetuses. Et saateaine süvendaks ka vastava õppeaine käsitlust, peab ta olema seoses sellega. Allpool nimetatud saateainekogud ongi otseselt seotud tööjuhatustega, täiendades viimastes antud ülesandeid.

On ilmunud:

Joh. Käis. Looduseõpetus. Saateainet individuaalseks tööks. 4. õppeaasta. 2. trükk. *44 lk. Hind 40 senti.*

Sama. 5. õppeaasta. *76. lk. 1934. Hind 50 senti.*

HSM-i poolt koolidele tarvitamiseks soovitatud.

1935./36. õppeaasta alguseks ilmuvad:

Joh. Käis. Looduseõpetus.
Tööjuhatusi 6. õppeaastale.

Joh. Käis. Looduseõpetus.
Saateainet 6. õppeaastale.

III. Kontuurkaardid

töötamiseks tööjuhatuste järgi ja kaart-testideks.

Kaardi suurus 18½×22 cm. *Hind 1 sent.*

On ilmunud:

Eesti, Euroopa, Läti-, Taani-, Hollandi, Prantsusmaa, Skandinaavia, Inglismaa, Kesk-Euroopa, Aasia, Aafrika, Austraalia, Põhja-Ameerika, Lõuna-Ameerika, Maailm.

Firma J. RATASEPA trükk — Tallinn, Lai 43. Tel. 441-91. — 1935. a.

ARM PT-439

Audis!

Ilmunud on ja siit saada

Kuulsa Inglise kirjaniku ja jutlustaja

Charles Haddon Spurgeon'i

„Kündja Hansu pildid."

Tema kõnedest kõigesugustele inimestele.

C. H. Spurgeon'i järele **J. Aunwerdt.**

144 lehekülge, 40 pildiga, hind 30 kop.

Audis!

Selle raamatu üle arwustawad ajalehed järgmiselt:

„Postimees": „Rõõmuga teretame kuulsa Inglise kirjamehe waimuwilja Eesti kirja põllul. Raamatu siht on kaunis ja kõrge, keel rahwalik ja ladus, pildid huwitawad. Oleme julged, et teda rahwa sekka seesugune hulk wälja laguneb, nagu seda Eestikeele raamatutele harwasti juhtub, ja et raamatul meie taludes ja hurtsikutes arwamata hää tagajärg on. Wist on tõlkimine töötajale palju waewa teinud: tarwis oli ladusat rahwakeelt kirjutada, kuid ometi nii, et suure mehe terawatest mõtetest midagi kaduda ei tohiks.... Teame aga, et meie Jürid ja Marid raamatut wäga himukalt loewad, ja anname tunnistuse, et temast meie rahwa waimuharimiseks suurt tulu loodame. Nõudku rahwahariduse sõbrad teda iseäranis rändajate raamatukauplejate käest taga."

(Postimees 1899. nr. 197.)

„Sakala": „Wiimasel ajal on Eesti kirja põllul jälle õige agaralt tööle hakatud. Mõni aeg tagasi, näib nagu ei tehtaks sääl suuremat midagi kui alatasa ilmuwa pahnakirjanduse maha arwame. Piab ütlema, et meil wähe häid raamatuid on, aga ka niisama wähe hääde raamatute mõistjaid. Aga inimese waim tahab edasi ja otsib ajakohast toitu, nõnda on siis nüüd ka kõigist raskustest hoolimata, hää raamat meie kirjanduse põllul ilmunud, Koguni ise laadi ja siia maani Eestikirjanduses weel uus, on „Kündja Hansu pildid." Selleşt raamatust leiame koguni isesuguşt mõtte walda ja mõtte kujutusi, mille siht elu tõsiste piltide waral kõige karskuse ja elu tõsiste wooruste pääle on sihitud. On ammu selge, et mõtlejate inimeste juures mõistukõne rohkem mõjub, millest piibel meile ise otsata materjali ja eeskuju pakub, seepärast ei olegi palju paramaid raamatuid mitte iga mehe asi, küll aga on nad igale ühele soowitawad, et iga üks neist jagu saaks. „Kündja Hansu pildid" on üks neist sarnasteşt, mida wäga lugejatele soowida wõime.... „Postimees" toob tema kohta wäga soowitawa kirjelduse.

„Uus aeg": „Raamatu siht ja sisu on kristlik karskus, iseäranis joomatõbe wastu wõitlemine, aga pääle selle leiame säält ka palju juhtumisi ja maenitjusi muude elu juhtumiste kohta, palju paukusi laidetawa kombete pihta j. n. e.... Sarnasteşt õpetusteşt on terwe raamat kokku säätud. Wõime teda soojalt igale hariduse ja kirjanduse sõbrale soowitada."

(Sakala 1899. nr. 43. M. Lembit.)

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 10 Ноября 1899 г. — K. Sööt'i trükk, Jurjewis.

Wiljandis, Tartu uul. nr. 9.

RAAMATU JA KIRJASTUSE ÄRI.
TRÜKIKODA, MUUSIKARIISTAD, PÕLLUTÖÖRIISTAD JA MASINAD.
WILJANDIS,
TARTU UUL. 9.
A. TÕLLASEPP.

BUCHDRUCKEREI U. BINDEREI BUCHHANDLUNG U. VERLAG MUSIKINSTRUMENTEN.
DÖRPTSCHE STR. N 9. FELLIN, LIVLAND. DÖRPTSCHE STR. 9.
A. TÕLLASEPP.

ТИПОГРАФІЯ И ПЕРЕПЛЕТНАЯ. КНИЖНЫЙ МАГ. И ИЗДАТЕЛЬСТВО.
А. ТЭЛЛАСЕЛЪ, ФЕЛЛИНЪ ЮРЬЕВСКАЯ УЛ. 9 ЛИФЛ. Г.
МУЗЫКАЛЬНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ.

Wiljandis, Tartu uul. nr. 9.

Annan kõigile jeeläbi aupaklikult teada, et ma oma raamatukaupluſt kaupade kui ka ruumide poolest märkſa ſuurendanud olen ja ſoowitan nüüd kõige ſuuremas wäljawalikus

Igasugu raamatuid koolidele, raamatukogudele, kaupm. ja üksikult ostjatele.

Uued raamatud on kohe peale ilmumist saada.

TRÜKIKODA

töötab **elektri jõul,** ſellepärast on wõimalik kõiki tellimiſi

ruttu ja korralikult täita.

Igasugu

raamatuköitmise tööd

tehtakſe maſinate abil korralikult ja hästi.

Suur wäljawalik

ilupostkaartisid

Soome **kirjutus-** ja **poſtpaberit,** marmori-, ſiidi- ja krepp-paberit. Kuwäriſid, heftiſid, kladeſid, **konto-raamatuid,** cheki- ja taskuraamatuid, albumiſid, mapeſid, **kirjutuslaua-ehteid,** rahakottiſid, taskunuge, piltiſid, pildiraamiſid, pildiraami-liiſtuſid, **reiſikorwiſid,** kanderihmaſid, koolilaste ranitſaid, jne., jne., jne.

Tintiſi, ſulgi, tahwleid, grifleid, pliiatſiſi jne. jne.

Mitmes pakſuſes **puu-** ja **nahapappi,** kalingori, **musta wahariiet** ja **raamatu peranahka.**

Igaſugu lastemänguasju ja pildiraamatuid.

Metallist hauapärgasid ja mitmes laiuses leinapaelasid ühes trükkimisega.

Kõige paremate wäljamaa wabrikute **muuſikariistaſid,** nagu: Wiiulid, gitarred, mandolined, balalaikad, harmonikud, ſuupillid, wiiulipoognad, kaſtid ja igaſugu pillide keeleſid. Kandlipulgad ja baſſid on alati ſaadawal. Ka on häid **grammofoniſid,** nende nootiſid ja ſtiftiſid suures wäljawalikus ſaada.

Põllumeestele ja rehepeksu-ühiſustele

ſoowitan heade maksutingimistega kõige kuulſama Inglismaa **Ruston & Proctor** wabriku iſeſõitjaid **aurukatlaid** ja **rehepeksu-maſinaid.** Kõige paremaid Saksamaa **Weipert & Söhne** wabriku 2, 3 ja 4 hobuſega ümberaetawaid, kerge käiguga, kuuli laagrite peal liikuwaid

Rehepeksu masinaid ja göpleid,

mis oma õieti puhta ja korraliku töötamiſe tõttu wäga laialt tuntud on.

Wäga häid **kuulamiſe maſinaid, häkſlimaſinaid, heinamaa äkkeſid, künniatru,** Rootſimaa **kooreſahutajaid „Baltic“, „Westa“, „Alexandra“, „Fenix“** ja maſinaeli odawalt. Ka on head Soome wabriku **wõipaberit** jne. saada.

Linade wastuwõtmine ketramiſeks Wändra-Wihtra, F. Reimann'i, uuelt liiſieſeatud linaketruſe wabrikule. Wabrik töötab kõige paremate maſinatega.

Teenimine korralik! *Hinnad wõimalikult odawad!* *Jällemüüjatele protsendid!*

Kõige austuſega **A. Tõllasepp.**

ARH PT-439

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Hoia ebaprohv.-järelaimajaist! ! ! **Nõua ainult Peep'i isikut. ettenäitamist!**

Peata siin, turupl. hetkeks ..... ja kuula, mis ütleb elust

Ainuõige! Ilmakuulsus! Ime-

prohv.-selgeltn. PEEP

Üleilml. astr. A. Leo (London) ja „Lehr u. Unterrichtsanst. f. wissensch. Astr." (Leipz.) diplomeerit. (Abide Jasche ja Johans.) prohvetlise astrol. pioneer ja tippsaavutaja! Ta ime võimetes kahvatuvad eelm. aja Jeesus, India Yògad; uuema aja Ameerika Lee; Euroopa: Inglise Alan Leo, Saksa Grimm j. t. Keegi neist pole avanud inimesele teed õnnele, nagu Peep, rääkimata ümberhulkuvaist ja järelaimaj. petist. Ärge andke neile raha! Tulge kõik!!! Õnnetus ei hüüa tulles! Mis mõte oli Keiser Nikolai II sel omada 1/6 maailma varast, kui traagilist surma (nagu Jeesuski) ja igapäevaseid õnnetusi ei teata vältida?! Peep — jumalinimene juhib Sind ja inimsoo tagasi kaotatud ja oodatud paradiisi — õnne! **Tule!**

Kui ei ütle-ava Su täps. raha (Kr. snt.), sünniaega, omaste arvu ja iga arvulist küsimust, minev., olev., tulev. jne., maksab igale 1000 s.!

Sageli imetlete ja kadestate inimesi, keda kannab päikeseküllane saatus nagu kätel läbi elu. Nad võidavad kaasinimeste armastuse ja austuse, neil on kõikjal edu. Ja Teie küsite „Miks? Mis on nende õnne põhjuseks?". Teie ei märka neil mingisuguseid erilisi võimeid, aga ometi läheb neil nii hästi. Õnn ja õnnetus?!

Selle salapärase elu küsimuse (probleemi) lahendab Prohv. Peep'i „Uus Elu-Tõe- ja Õnne sala võti". Omades selle 12 raam. suurteose, Te sammute teadlikult võidukana ja õnnelikult oma eluteel. Õnn oleneb ette teadlikkusest, kuidas kasutada võimeid, kuna õnnetus on eelmise elu teadmatuse vili.

Prohv. Peep'i „Uus Elu-Tõe-Õnne ja „Armastuse Akadeemia" õpetab seda. Ja kui olete tutvunud ta teosega, siis aina imestate, kuivõrd lihtne ja kerge on etteteadlikult avatud saatuses rajada elu õnnele ja armast. horoskoobiga.

„Uus Elu-Tõe-Õnne- ja „Armastuse Akadeemia" on kõige modernsem 2000 aastat tulevikku ulatuv suurteos, „Veemehe' ajastu raamatute raamat ehk moodne piibel. Ta tõed on elulised, praktilised ja kasutatavad, nagu nõuab seda tänapäeva masinlik elu. Ta on päästerõngas, tõstab Teid eluvõitluses neile mäetippudele, kuhu on juhitud miljonite kannatajate igatsevad pilgud.

Et võimaldada igaühele suurteose omandamist, ilmus ta 12 eks., igaüks iseseisva raamatuna, à 50 s.. nimestik Peep'ilt maksuta.

Tee õnnele avab Sulle Prohv. Peep'i

„Uus Elu-Tõe ja Õnne salavõti".

(12 raam. à 50 snt. imeteos.)

Edasi! Teie senised mõtlemisviisid: empiiriline, loogiline-teaduslik ja kunstiline-intuitiivne on liig puudulikud eelseisva elu mõistmiseks. Esimene on liig pealiskaudne, teine viib sügavale ja kolmas kõrgele. Neljas vaatlusviis on seest väljaspoole: astr.-kosmosoofiline. Nimelt kõik on pärit ürgjõust-läbistatud mida nimetame logoseks, jumalaks. Temast väljuvad kiirgamised-võnked, mis omavad vaimse iseloomu. Kui need võnked kuskil üksteist kohtavad, siis hakkavad nad üksteise ümber ringlema — tekib aatom ja viimasest lõppude-lõpuks nähtavad materj. esemed, ka elusaatus. Kõik, mis tekib ürgjõust, on elu, ja kõikjal on elu. Igas taimes, loomas ja inimeses võime imetledes näha selle ürgjõu mõju Ka selgeltnägemist ja telepaatiat põhjustavad ülalnim. kiirgamised. Vaim-hing on jumaliku päritoluga. — Igas tekib kord murrang, mis teda sellele teadmisele viib — ükskõik mitmendas elus see ka sünnib. Vaimline „mina" on hävinematu ja inimene võib ümber-kehastuda tuhandeid kordi. Karma ehk saatus määrab inimese olu, kalduvused jne., kuid inimese enese meelevallas on neid muuta ja ümber kujundada. Inimese vaba tahe seisab võimaluses valida hea ja kurja vahel, olla ise oma tuleviku õnne sepp. Tee õnnele avab Sulle prohv. Peep. Mõju mida taevakehad avaldavad üksteisele, eriti aga loomariigi tähekogud meie maakerale, on igal tähekogul ja planeedil isesugune. Praegu asume üleminekuajajärgus: nihkume „Kalade" tähekogu mõjupiirkonnast „Veemehe" mõju alla, mis toob määratuid muudatusi meie maakera ja inimese ellu. Kõigest sellest prohv. Peepilt. (ka kirj. täps. s. surm. horosk).

Всемирно-известный пророк-ясновидящий. **Aadr: Tartu, (Uueturu 25), nõudm.**

„Teadus'e" trükk, Tartus. 1934.

Книжная торговля

Ф. Карлсона,

въ гор. Верро, по Водяной ул., въ домѣ Минка,

предлагаетъ оптомъ и въ розницу:

Учебники для всѣхъ мѣстныхъ учебныхъ заведеній. Книги беллетристическаго содержанія. Разныя канцелярскія и школьныя принадлежности въ большомъ выборѣ.

Волостнымъ Правленіямъ и Судамъ рекомендуетъ всѣ, напечатанныя въ типографіи К. Сеета, бланки и книги.

Исполняетъ заказы на всевозможнаго рода книги и ноты.

Исполненіе аккуратное при самыхъ умѣренныхъ цѣнахъ.

F. Karlsoni

raamatukauplus

Wõrul, Wee-uulitsas, Minka majas

(endine Kandle Seltsi maja)

soowitab üksikult ja hulgawiisi kõiki kohalistes koolides tarwitatawaid

kooliraamatuid,

niisamuti kõiki uuemaid jutu-, teaduse- ja waimuliku sisuga raamatuid, näit.:

Ewangeliumi radadel, hind kõid.	1	rbl.	30 kop.
Maa, kus Jeesus elas „	1	„	— „
Würst Taaweti kojast „	1	„	— „
Sõna ja saakrament, kirjut. õp. Ederberg	—	„	20 „
Naesterahwas, kirj. Rotaalia	1	„	— „
Kunstpesemine ja ilutriikimine, Luise Pödder	—	„	35 „
Mõisnikkude pesa, Turgenjewi roman	—	„	50 „
Waenlase wõimu all, Emil Zola „	1	„	40 „
Kola Rientsi, E. L. Bulweri „	1	„	20 „

Paremad raamatud on mitmesuguses iluköites tagawaral.

Pääle selle mitmesuguseid

kooli- ja kantselei-tarwitusi.

Riia ja Peterburi wabrikute paberit, sulgi, sulepäid, tahwlisid, kontoraamatuid, heftisid, kladesid, taskuraamatuid. Kooliõpetajatele soowitan kirjutusmaterjali ja kooliraamatuid iseäranis kasulistel tingimistel, mille üle ligemalt suusõnal järele kuulata palun.

Wallawalitsustele ja kohtutele soowitan kõiki K. Sööt'i kirjastusel ilmunud

wallalitsuse ja kohtu trükitööśid ja wallawalitsuse raamatuid

trükikoja hindadega.

Tellimisi wõetakse kõikide ajalehtede, raamatute ja nootide pääle wastu.

1. oktobriks saab raamatukaupluse kõrwale ka täielik

raamatuköitmise töötuba

sisse seatud.

Hinnad wõimalikult odawad. Toimetus korralik.

Lootes, et rahwas mu ettewõtet toetama saab, austusega

F. Karlson.

Печатать разрѣшено полиціею. — Юрьевъ, 13 сентября 1900 г. К. Sööt'i trükk, Jurjewis.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 7 Сентября 1900 года.

ARH PT-439

Pettuse kaup.

(Teada andmine raamatu ostjatele ja kauplejatele.)

Jurjewi raamatu kaupleja E. Mäesepp on ühe aabitsa kokku seadnud ja sellele minu nime peale trükkinud, mida minu ABD=raamat juba üle kümne aasta on kannud. Minu aabitsa nimi oli „Tõnissoni ABD=raamat“ ja Mäesepa aabitsa nimi on nüid ka „Tõnissoni ABD=raamat,“ mis suurt segadust sünnitab. —

Niisuguse ülekohtuse tembuga näitab hra Mäesepp, et temal auu=ning häbi=tundmist enam ei ole, et tema enese nime wäärtus langenud on ja selle päraſt nüid minu nime all kõige wiletsama aabitsa julgeb rahwa sekka laiali saata, millega minu teenistust enesele püüab ja rahwast petab, sest inimesed küsiwad ammu tuttawaks saanud Tõnissoni ABD=raamatut ja saawad nüid selle asemelle, Mäesepa ehk tema sõprade käest, ühe kirjuks tehtud paberi kimbu, millel laste õpetamise juures mingit wäärtust ei ole. — Õiged ja auusad ärimehed hoiawad endid muidugi niisugusest wõltskaubast eemalle, sest nad ei taha oma ostjaid petta, aga kahjuks leidub meie kauplejate seas ka niisuguseid isikuid, kes jarnast „musta äri“ armastawad. Sellepäraſt, auustatud ostjad, ärge laske endid wõltskaubaga tüssata! Tulewikus tahan nende kauplejate nimesid awalikult nimetada, kes eespool tähendatud wõltskaupa müiwad, et rahwas õpiks petiseid tundma.

Õiget „Tõnissoni ABD=raamatut,“ mis nüid juba 12=mas trükkis ilmub, tunde tema heast tuumast ja järgmisest sõnadest: **„Trükitud M. Tõnisson'i kuluga.“** —

Praegu sain kuulda, et hra Mäesepp ka ühe kalendri tahab wälja anda ja seda „Tõnisson'i täht=raamatu“ nime all müigile saata. Kas see katse temale korda läheb ehk ei, seda näitab tulewik. Mis ma oma ABD=raamatu tundemärkidest awaldasin, see sünnib ka minu täht=raamatu tundmiseks.

Wana=Wändras
24. Mail 1901.

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Auupaklikult
M. Tõnisson.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 5-го Іюля 1901 г. Печ. въ Тип. А. Зейдельберга въ Г. Вейсенштейнѣ.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU